శ్రీ రామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః.

INTRODUCTION.

The author of this little booklet "Veda Vedanga chandrika" has sought to establish within a small compass in clear and readable Telugu, the main principles of the authority on which our Sacred Literature is based and their importance as a useful study in regulating life and conduct with the ideal of Sanatana Dharma. A book like this is most welcome at a time when the ancient Hindu Religion is once again on its trial and is assailed on all sides from within as well as without. The author is a reputed scholar and Pandit and has achieved his task remarkably well. Sanatana Dharma withstood bravely several tempests in the past and none could be more severe than the tornadoes of Jainism and Budhism and even Kapila Sankhya. The relentless logic of these faiths was refuted by the great sages of the past, like the Immortal Sankaracharya and others and the revealed text of the Vedas and the Upanishads stood vindicated in all its glory as the ultimate authority before the minds of all right-thinking men. A little deep reflection, unbiassed by passion or prejudice, on the ultimate Reality of things, cannot fail to carry that conviction to all thinking minds wherein all doubts stand dissolved and

Truth stands revealed in all its Native Effulgence. A reverent study of the ancient Scriptures with a course of life guided by faith and purity, are a necessary preparation for the reception of that Great Truth which can be imparted by the Guru alone. ఆచార్య వాన్ పురుషో వేద. The tendency nowadays is to decry Hinduism based on the Vedic and Sastraic texts and to attribute to it all the political, economic and other miseries from which the nation is sufferring; the Orthodox Brahmin as the follower and expounder of those Sacred writings goes in for a lot of unnecessary abuse from others on his devoted head. The socalled Slavery of the Country and even divine visitations like the recent devastating earthquake, are attributed to the Caste system, than which there could be no more mischievous or more sinful invention, in the eyes of the reformers, ever evolved out of the crafty brains of the priestly class. This is no place for the vindication of that system but mention must be made that sociological philosophers and thinkers are not wanting who bestow their unstinted and well-deserved praise on it. The attempts of the modern reformers are therefore chiefly guided towards subverting that system. Extravagant claims are made that reformers far outnumber the Sanatanists. Such ideas can be easily dispelled

by a little reflection that the Sanatanist is by Culture and Temperament not vociferous but seeks to carry on his life in an unobtrusive manner and unobstructed by others. Live and let live is his motto. Even the few of the Avarnas who attained the Sainthood; in India do not seem to have decried the caste system or repudiated the authority of the Vedas. The Metaphysical equality to be attained by the austere Yogin after severe course of penance and rigid discipline, transcending all duality and realising the Universal Self, is sought to be brought down to the plane of practical life by the reformers. Sanatana Dharma itself proclaims that for such an Avadhuta, an Atyasrami there is and need be no caste distinction or rigour of caste discipline. Only everyone cannot attain that position. The slightest touch of self or worldly desire will drag such a sage down. The essential divinity of human nature is recognised by that sastras but at the same time inequalities do exist as hard facts of worldly experience which can only be explained as due to Karma, with-out attributing partiality or prejudice to God in Creation. Even Biological Science recognises that it is the "Gene" which determines the character of the individual life. A mango seed produces a mango tree and if it can produce a different kind of tree, the pheno-

menon can only be described as magic or as the result of the inscru table Sakti of the Iswara. India alone is karma bhumi. The restrictions in our march towards the True Goal are therefore found here alone.

The upadhi is determined by the Karma and it has to be shed, if the Eternal Spirit should shine resplendent in its natural lustre. Fire exists in wood, stone, air and even in water (of the sea.) How difficult it is to extract it from such materials. It also exists in the earth and in the air. Its terrible manifestations in the shape of volcanoes and thunderstorms are experienced by the millions but how many can know and realise that fire is universal and that it exists in terrestial, atmospheric, and celestial, forms as taught in the Veda and that fire is the first among the Gods created by Prjapathi. Modern science following the Nebular theory recognises the fire element as the one out of which the sun, planets, stars etc have evolved and are evolving. అగ్నిం దేవతానాం ప్రథమం సమసృజత అగ్నిర్దేవానామవమః విష్ణుః పరమః తత్తేజోఽసృజత! తత్తేజ ఐక్షత. etc. The Karma Kanda is based on such religious philosophy, eg., ఆగ్నావైష్ణవ మేకాదశకపాలం నిర్వపతి అగ్నావిష్ణూసజోసేమావర్ధంతు వాంగిరః ఆగ్నేయ మష్టాకపాలం, వైష్ణవం త్రికపాలం. For Agni 8 Kapalams and Vishnu three, total eleven, so

that between the two ends, the whole hierarchy may be embraced. The Karma Kanda and its relation to the Jnana Kanda is too vast a subject, to be touched upon here. All that need be said is that our ancient Scriptures and institutions deserve a reverant and careful study, not only by individuals but learned associations of Scholars with varied learning, to verify and realise those Eternal Truths. Human reason and Judgment however high and eminent cannot be free from those infirmities errors, and Himalayan blunders, to which it is naturally subject and the ultimate refuge the haven of peace and bliss, must be sought in the Revealed Text. తమేవం విద్వానమృత ఇహాభవతి. నాన్యః పంథా అయనాయ విద్యతే This has been clearly emphasised in the Brahmasutra. "తర్కాప్రతిష్ఠానాత్" and the commentaries thereon. Such an insistance is not to dwarf or enslave the individual intellect or judgement as many may eroneously think, but to guide it in its methods of highest reasoning so as to gain the conviction, born of direct realisation, attuning our thoughts with those of the Shining Ones who have gone before and became One with the Enternal Light. If our boys are made to study such books early and imbibe the habits of thought embodied therein, the spectacle of a soulless and denationalised education will not be their heritage; and

a vigorous and youthful generation proud of its past confident of the present and hopeful of the future will certainly arise to uphold and justify Aryan culture before the Enlightened World.

Prabhala Lakshmi Narasimham,
B. A., B. L.
Advocate.

Dated 5th May 1934,
VIZAGAPATAM.

అవతారిక.

శ్లో॥ యం పృథగ్ధర్మచరణాః
పృథగ్ధర్మఫలైషిణః
పృథగ్ధర్మైః సమర్చన్తి
తస్మై ధర్మాత్మనే నమః.

ప్రపంచమునందు దుర్లభమగు నరజన్మ మెత్తినందులకుఁ బురుషార్థములను సంపాదించి కృతార్థతఁ జెందుట ముఖ్యమైయున్నది. ఈపురుషార్థములు ధర్మము, అర్థము, కామము, మోక్షములని నాలుగు. వీనికన్నిటికి మూలకారణము ధర్మము. కనుకనే పెద్దలిద్దానిని బ్రథమమునఁ బరిగణించిరి. ఇది ప[illegible]గా నవలంబింపని యెడలఁ గడమ పురుషార్థములు మూఁడును సిద్ధింపనేరవు. ఇది యైహికాముష్మిక సుఖప్రదంబు. ఇది లోకములను ధరించుట వలనగాని, లోకులచే ధరింపఁబడుట వలనగాని ధర్మమని యనఁబడును. మఱియు ధర్మశబ్దమును గూర్చి యనేకమహర్షు లనేకవిధములుగా నిర్వచించియున్నారు. ఎవరెట్లు చెప్పినను మొత్తముమీఁద ననిష్టమును బరిహరింపఁ జేసి యిష్టమును సాధింపఁజేయునది "ధర్మము" లేక "శాస్త్రవిధి" యని తేలును.

దీనికి వ్యతిరేకమగునది యధర్మము. ప్రవృత్తిధర్మము, నివృత్తిధర్మము, సామాన్యధర్మము, విశేషధర్మములను భేద

ములతో ధర్మము పలురకములం జెప్పబడినది. ఈ ధర్మా ధర్మములను నిర్ణయించునవి వేదశాస్త్రంబులు. ఇందువలన ధర్మమును శాస్త్రవిధి యనికూడఁ జెప్పవచ్చును.

ఈ ధర్మము లేక శాస్త్రవిధి నుల్లంఘించి స్వేచ్ఛగా సంచరించువారు కార్యసిద్ధినిగాని సుఖమునుగాని, సద్గతిగాని పొందనేరరని భగవద్గీత నుడువుచున్నది. శాస్త్రములనఁగా ఋక్కు మున్నగు నాల్గువేదములు, శిక్షలోనగు నారు వేదాంగములు, న్యాయ, వైశేషిక, సాంఖ్యాది సప్తదర్శనములు, అష్టాదశపురాణములు మున్నగునవియై యున్నవి.

ఈశాస్త్రములందు వైదిక నైతిక యోగిక రాజకీయార్థికాద్యనేక గహనవిషయంబులు గలవు. ఇవి యాంధ్రభాషలో లేక సంస్కృత భాషయం దుండుటంబట్టి సంస్కృత భాష నభ్యసింపని యిక్కాలపువారికి ముఖ్యముగా విద్యార్థులకు దురవగాహంబులుగా నుండె. అందుచే మనయాంధ్ర విద్యార్థులకుఁగూడ నాశాస్త్రములందలి విషయంబులు సులభంబుగా బోధపడుపవలెనను భావముతో "వేదవేదాంగ చంద్రిక" యనెడి యీ చిన్నగ్రంథమును వ్రాసితి. ఇందు వేదములను గూర్చియు, వేదాంగములను గూర్చియు నందలి విషయము లను గూర్చియు వ్రాయఁబడినది. ఇది యిప్పటి విద్యార్థులకుఁ జక్కగా నుపకరింపఁ గలదని నాయాశయము. నాయీ ప్రయ

త్నము భాషాభిమానుల యాదరణమునకుం బాత్రమగునని "దర్శనదర్పణ" మను పేరంబరగు మరియొక చిన్ని పుస్తకమును గొలదికాలములోఁ బ్రకటింపఁగలను. ఇందు న్యాయ, వైశేషిక, యోగ, సాంఖ్య, జైన, కర్మ, బ్రహ్మ మీమాంసా దర్శనములం గూర్చియు వానియందలి విషయములఁగూర్చియు వ్రాయఁబడినది.

ఈ పుస్తకమునకు శ్రీకాశీక్షేత్రములోని భారతధర్మ మహామండలి కధ్యక్షులును, సనాతన వర్ణాశ్రమధర్మప్రచారకాగ్రగణ్యులును, బహుళోద్గ్రంథ ప్రణేతలును నగు శ్రీశ్రీ స్వామి దయానందజీ మహారాజులు (బి. ఎ.) గారిచే రచింపఁ బడిన " సత్యాసత్యార్థ వివేక " మను హిందీగ్రంథములోని యొకకొంతభాగము మాతృకయై యున్నది.

ఏతన్మాతృకా గ్రంథకర్తలగు శ్రీస్వాములవారికిని, నా శరీరాస్వాస్థ్యమును గూడ సరకుసేయక చక్కని యుపోద్ఘాతము వ్రాసి యీ గ్రంథము నలంకరించి నామనోరథమును దీర్చినట్టి వారును, ధార్మికవరేణ్యులును, సంస్కృతాంధ్రభాషా విశారదులును, సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులు నగు బ్ర॥ [illegible] నరసింహాముపంతులు బి. ఎ. బి. ఎల్. గారికిని కృతజ్ఞతా పూర్వక వందనము లర్పించి యీ గ్రంథరచనకుఁ [illegible] హకులై యీ ప్రకటన ముద్రణమునకుమాత్రా సహ-కారము పొందినట్టి మ॥ రా॥ శ్రీ నందా నాగయ్యశ్రేష్ఠిగారి

బ్రాంచి బుక్కుషాపు మానేజరులగు మ॥ శ్రీ॥ నీలా రాజయ్యా యను వైశ్యసత్త్రమునకు, నిం దేదేని సహాయ మొనరించిన మిత్రవరులకును ధర్మరక్షకుఁడగు భగవంతుఁ డాయురారోగ్య భాగ్యముల నొసంగి రక్షించుఁగాక యని ప్రార్థించుచు విరమించుచున్న వాఁడను.

26-5-1934
సికింద్రాబాద్

సుధీవిధేయుఁడు
చివుకుల అప్పయ్యశాస్త్రి.

శ్లో॥ "ఉచ్చైర్గతి ర్జగతి సిద్ధ్యతి ధర్మతశ్చ
త్తస్యప్రమాచ వచనైః కృతకేతరైశ్చ
త్తేషాం ప్రకాశన దశాచమహీసురైశ్చ
త్తానంతరేణ నిపతేత్క్వను మత్ప్రణామః॥

పండితాభిప్రాయములు.

ఆమ్నాయార్థ వాచస్పత్యాది బిరుదాంచితులును, వేద వేదాంగ పండితులు నగు బ్ర॥ ఏడలి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రుల వారు 7-4-34 తేది పిఠాపురమునుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

"యుష్మత్ప్రేషితా వేదవేదాంగచంద్రికా స్థాలీపులాకన్యాయేన దృష్టా హృదయాహ్లాద మజనయత్. యుష్మదీయైతాదృశాతిగంభీరార్థ ప్రకాశన చాతురీధురీణతా మాకి లయ్యా ఈశాన మాశాస్మహే పునఃపునః ప్రబంధరచనాసు నియోజయేతి.

మహామహోపాధ్యాయ, విమర్శకాగ్రేసరాది బిరుదాంకితులును, ధార్మిక మహోపదేశకులు నగు బ్ర॥ శాలీభట్ల బ్రహ్మయ్యశాస్త్రులవారు.

జగన్నాథపురం, కాకినాడ

12-4-34

పండితవర్యా!

మీరు రచించిన వేదవేదాంగచంద్రికను సమగ్రముగా జదివించి వింటిని. ఈ గ్రంథరాజము చాల మనోహరమగు శైలియును నిర్దుష్టమగు భాషయును విలువయగు ధర్మబోధయు

గలిగి విరాజిల్లుచున్నది. విద్యాశాఖవారిట్టి యుద్గ్ర
ముల విద్వత్పరీక్షకు మున్నగువానికిం బఠనీయ గ్రంథ
లనుగా నిర్ణయించిన భాషకును దేశమునకును గూడ జ
యుపయోగ మొనరించినవారగుదురని నాతలంపు. ఇ
యుత్తమ కృతుల నొసరించుట కనుకూలముగా నీశ్వరుం
మీకు దీర్ఘాయురారోగ్యైశ్వర్యముల నొసంగుఁగాత. జిల్లాబో
వారు గ్రంథాలయములకై దీని నంగీకరించుదురుగాక.

తప్పొప్పుల పట్టి.

పుట.	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
1	5	శుతి	శ్రుతి
19	7	ిచ్చు	నిచ్చు
32	8	జ్ఞాయజ్ఞ	జ్ఞానయజ్ఞ
33	9	పుషుఁగు	పురుషుఁ
34	17	పూర్ణత్వమును	పూర్ణము
35	20	స్వేచ్చగా	స్వేచ్ఛగా
45	7	యగుగు	యగు
50	20	సంబధ	సంబాధ
54	4	దింశతి	వింశతి
61	19	"శాఖల"	"శాకల"
€9	4	పరస్వర	పరస్పర
72	18	౧౧౧౩౧	౧౧౩౧
84	14	ఏర్వాచీనులు	అర్వాచీను
107	14	చూడ	గూడ

ఇంకను స. న ప. వ. ర, ఱ, థ, ధ, ల, ళ, అ
ర్ధానుస్వారాది వ్యత్యయములను మన్నించి వలసినట్లు సవరి
కొని పఠింపఁ బ్రార్థితులు.

శ్రీ పరబ్రహ్మణే నమః

వేదవేదాంగచంద్రిక

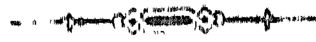
వేదము.

"యో బ్రహ్మాణం విదధాతి పూర్వం
యో వై వేదాంశ్చ ప్రహిణోతి తస్మై ।
తగ్ం హ దేవ మాత్మబుద్ధిప్రకాశం
ముముక్షుర్వై శరణ మహం ప్రపద్యే"

వేద మనఁగా నేమి?

విదంత్యనేన ధర్మాధర్మా వితి వేదః, (విద జ్ఞానే), దీనిచేత ధర్మాధర్మములను దెలిసికొందురు గాన వేదమని చెప్పఁబడును. ఈ వేదమునకు శ్రుతి, ఆమ్నాయము అను రెండు పేరులను ప్రధానంబుగా వాడుచుందురు. "శ్రూయంతే ధర్మాధర్మా వితి శ్రుతిః" "శ్రు శ్రవణే" ధర్మమును, అధర్మమును, దీనిచే వినఁబడుచున్నవి గాన శ్రుతి యనియును, ఆమ్నాయమనఁగా పారంపర్యేణ త్వామ్నాయః, "మ్నా అభ్యాసే" పూర్వాచార్యులనుండి పరంపరగా నభ్యసింపఁబడుచున్నది గాన "ఆమ్నాయము" అనియు విజ్ఞులు విశదీకరించియున్నారు.

వేదస్వరూపము. వేదోత్పత్తి.

ఇది యపౌరుషేయంబు, ననాదియు, నిత్యము, స్వతః ప్రమాణప్రమితము, సల్లక్షణలక్షితము, సత్యాంతానుభవగమ్యము, ననధిగతార్థగామి, సంశయవిపర్యయాదిదోషరహితము, పరమేశ్వర దేవర్షిక్రమాదాగతము నై ధర్మార్థకామమోక్షప్రదంబై తనరారుచున్నది. ఈ పూర్వోక్త లక్షణంబులు క్రమంబుగా విస్తరింపఁబడును. వేదము జ్ఞానమునకు భాండారమై యున్నది. మఱియు నితరశాస్త్రంబులన్నియు, నీ వేదమునుండియే జనించినవి. వేదమే స్కంధము. తదితరశాస్త్రములన్నియు దానికి శాఖాప్రశాఖలై యున్నవి. వేదము ప్రధానంబుగా రెండుప్రకారములుగా నున్నది. 1. కంఠాప్తము 2. కల్ప్యము ఏ శ్రుతి ఋషులచే ప్రత్యక్షముగాఁ గని పెట్టఁబడినదో యది కంఠాప్తము. ఏశ్రుతి, స్మృతిద్వారమునఁ గాని, శిష్టాచారద్వారమునఁగాని ఋషులచే ననుమానింపఁబడినదో యది కల్ప్యమని చెప్పఁబడుచున్నది. కంఠాప్తశ్రుతి మంత్రభేదము ననుసరించి మూఁడువిధములుగా విభాగింపఁబడినది. 1. ఋక్కు, 2. యజుస్సు, 3. సామము. ఈమూఁడింటికిని "త్రయి" యని మఱియొకపేరు గలదు. ఈకంఠాప్తశ్రుతులే వేదోక్తప్రమాణము ననుసరించి నాలుగుభాగములుగా విభజింపఁబడినవి

1. ఋక్కు, 2. యజుస్సు, 3. సామము 4. అథర్వము లని. లోకమున భాషయందుఁ బద్యము, గద్యము గీతము (పాట) లను మూఁడుభాగములు లే విధముగాఁ గన్పడు చున్నవో యట్లే వేదమునందుఁ బద్యరూపముగా ఋక్కు గద్యరూపకముగా యజుస్సు గీతరూపముగా సామమును గన్పట్టుచున్నవి. మిగిలిన యథర్వవేదంబు పద్య గద్య గీతముల మిశ్రితముగా నుండును. వేదమును విభాగించినవారిం గూర్చి రెండువిధములగు నభిప్రాయంబులు గలవు. వ్యాసభగవానులవారే, వేదము మూఁడువిధములుగాను, నాలుగువిధములుగాను విభజించి రని కొందఱును, యజ్ఞక్రియాపౌరోహిత్యమునకై యథర్వుఁడను ఋషి వేదవిభాగముఁ జేసె ననియు నా ఋషియే యజ్ఞకార్యమున కుపయోగించు సూక్తసమూహములను వేదత్రయములోఁ జేర్చి శాంతికపౌష్టికాభిచారికాదిగతసూక్తములను వేఱుగాఁ జేసెననియు మఱికొందఱభిప్రాయపడుచున్నారు. మొదటి పక్షమువారి దవశిష్టసూక్తసమూహము "అథర్వవేద" మను నామముతోఁ బ్రకాశపరుపఁబడిన దనియు రెండవపక్షమువారా యథర్వమహర్షి యొక్క నామముతోఁ జనే యథర్వవేద మను సంజ్ఞ కలిగినదనియుఁ జెప్పుచున్నారు. ఈ ద్వివిధాభిప్రాయములకును బ్రమాణములు శ్రుతియందుఁ గన్పడుచున్నవి. శతపథ బ్రాహ్మణములో నిట్లు చెప్పఁబడియున్నది.

"అగ్నే ర్వా ఋగ్వేదో జాయతే వాయో ర్యజుర్వేదః
సూర్యా త్సామవేదః"

అగ్నివలన ఋగ్వేదము, వాయువువలన యజుర్వేదము, సూర్యునివలన సామవేదము ప్రాప్తమైనవి.

"ఋచో యజూంషి చాన్యాని సామాని వివిధాని చ
ఏష జ్ఞేయ స్త్రివృ ద్వేదః । యో వైదైనం స వేదవిత్॥
మనుస్మృతి"

ఋగ్వేదము, యజుర్వేదము, నానావిధములగు సామములు, వీనియొక్క సమంత్రములకుఁ (త్రివృ) ద్వేదమని పేరు. ఎవఁడిద్దానిని దెలిసికొనునో వాఁడు వేదవిదుఁ డని చెప్పఁబడును. ఇఁక నాలుగువిధములుగా వేదము విభాగింపఁబడిన దని చెప్పుటకుఁ గల ప్రమాణములు చెప్పఁబడుచున్నవి.

"తత్రాఽపరా ఋగ్వేదో యజుర్వేద స్సామవేదోఽథర్వవేదః
ఇత్యాది"

ఋక్కు మొదలగు నాలుగు వేదములు "అపరవిద్య" యని ముండకోపనిషత్తు చెప్పుచున్నది.

ఋగ్వేదో యజుర్వేదస్సామవేదోఽథర్వాంగిరస ఇతిహాసః పురాణం
విద్యా ఉపనిషదః" ఇత్యాది.

ఋగ్యజుస్సామాథర్వవేదములు, ఇతిహాసము, పురాణములు మున్నగునవి "అపరవిద్య" యని వాజసనేయబ్రాహ్మణోపనిషత్తునందుఁ గలదు. కాఁబట్టి వేఱువేఱుగు ప్రమాణభేదముల ననుసరించి వేదమును ద్వివిధముగా విభాగించుట

యోగ్యమై యున్నది. సమస్త జ్ఞానముల కాధారము లైన యీవేదములనుండియే సర్వశాస్త్రములు జనించినవి.

జ్ఞానము నిత్యవస్తువు. ఈ కారణముచేఁ బ్రలయసమయమునందును జ్ఞానరూపమైన వేదము ప్రణవ (ఓంకార) రూపమున ననశ్వరమై నిలిచియుండును. ఈవిషయమున శ్రీవేదవ్యాసభగవానులవారు.

"అనాదినిధనా నిత్యా వాగుత్సృష్టా స్వయంభువా,
ఆదౌ వేదమయీ దివ్యా యతః సర్వాః ప్రవృత్తయః"

స్వయంభువగు భగవంతుని వాక్యరూపమైన వేదమనాదియు, నాశరహితమైనదియు, నిత్యమైనదియునై యున్నది. వేదమే సృష్టికిఁ బ్రథమావస్థయందుఁ బ్రకాశింపఁబడిన దివ్యవిద్యయై యున్నది. ఈవేదమువలననే సకలప్రపంచము విస్తరింపఁబడుచున్నది. "ప్రలయకాలేపి సూక్ష్మరూపేణ పరమాత్మని వేదరాశి స్థ్సితః" ప్రలయకాలమునందుఁ గూడఁ బరమాత్మయందు వేదరాశి, సూక్ష్మరూపముతో నిలిచియున్న దని కుల్లూకభట్టాచార్యులవారు వ్రాసియున్నారు. ఇట్లే మేధాతిథి, యను మహామహుఁడును

"నైవ వేదాః ప్రలీయన్తే మహాప్రలయేఽపి"

మహాప్రలయమునందుఁ గూడ వేదములు నశింపనేరవు. వేదములు మనుష్యులచే రచింపఁబడినవి గావు. అందువలన అపౌరుషేయములు. పరమేశ్వరావిర్భూతములు. జ్ఞానము

నిత్యమును బ్రహ్మయొక్క స్వరూపమునై యున్నది. అట్టి జ్ఞానముయొక్క వికాసరూపమే వేదము. ఇందువలన వేదములకు భగవంతుని నిశ్వాసరూపము నిర్ణయింపఁబడినది. వాజసనేయబ్రాహ్మణోపనిషత్తులో

"అస్య మహతో భూతస్య నిశ్వసిత మేతత్ యదృగ్వేదో యజుర్వేద స్సామవేదోఽథర్వాంగిరస ఇతిహాసః పురాణం విద్యా ఉపనిషదః ఇత్యాది"

అని చెప్పఁబడియున్నది. సమస్త వేదములు భగవంతుని నుండి స్వాభావికనిశ్వాసరూపముగాఁ బ్రకటింపఁబడినవి. కృష్ణయజుర్వేదీయ శ్వేతాశ్వతరోపనిషత్తులో

"యో బ్రహ్మాణం విదధాతి పూర్వం, యో వై వేదాంశ్చ ప్రహిణోతి తస్మై"

పరమాత్మ తొలుత బ్రహ్మను బుట్టించి యతనికి శ్రుతులొసంగె ననియు, మఱియొక శ్రుతిలో

"దిశ శ్శ్రోత్రే వాగ్వివృతాశ్చ వేదాః"

ఆ విరాట్పురుషునికి దిక్కులు చెవులు, వేదములు వాక్యములు అని చెప్పఁబడినది. శ్రీగీతాశాస్త్రమందు

"కర్మ బ్రహ్మోద్భవం విద్ధి బ్రహ్మాక్షరసముద్భవం"

కర్మము వేదమువలన జనించినది. వేద మక్షరబ్రహ్మము నుండి పుట్టినది. మహర్షులు వేదకర్తలు గారు. కాని ద్రష్టలు మాత్రము గాఁగలరు. వేదము నిత్యమైనట్టిది. అది మహర్షుల

యొక్క సమాధిచే నిర్మలములగు నంతఃకరణములందు మాత్రమే ప్రకాశమును బొందును.

"బ్రహ్మాద్యా ఋషిపర్యంతాః స్మారకాః న తు కారకాః"

బ్రహ్మ మొదలుకొని ఋషులవఱకు నుండు వారెవ్వరును వేదమును రచించిన కర్తలుగాక వేదమును స్మరించినవారు మాత్రమైయున్నారు. మఱియు,

"యుగాన్తేఽన్తర్హితాన్వేదాన్ సేతిహాసాన్ మహర్షయః
లేభిరే తపసా పూర్వం అనుజ్ఞాతా స్స్వయంభువా"

ప్రలయసమయమందు నితిహాసములతోఁ గూడ నంతర్హితములై యున్న వేదములను సృష్టియొక్క యారంభమునందు బ్రహ్మయనుమతిని బొందిన మహర్షులు తపస్సానరించి పొందిరి.

"సోఽభిధ్యాయ శరీరాత్స్వాత్ సిసృక్షుర్వివిధాః ప్రజాః
అప ఏవ ససర్జాదౌ తాసు బీజ మవాసృజత్
తదండ మభవద్ధైమం సహస్రాంశు సమప్రభం
తస్మిన్ జజ్ఞే స్వయం బ్రహ్మా సర్వలోకపితామహః"

(మనుస్మృతి.)

పరమాత్మయొక్క హృదయమునందు సృష్టింపవలె నను కోరిక గలిగినవెంటనే యతఁడు తొలుత కారణజలములో నిజశక్తిరూపమైన బీజము నుంచెను. ఆ బీజము సూర్యునితో సమానమైన కాంతిగలదియు, బంగారు రంగుగల

దియు నై గ్రుడ్డువలెనేరి మారినది. ఆ యండమునందు సర్వ లోకములకుఁ బితామహుఁడగు బ్రహ్మ పుట్టెను. అందువలన బ్రహ్మదేవుఁడే యన్నిటికంటె మొట్టమొదటఁ బుట్టినవాఁడని మనము నిస్సందేహముగాఁ దెలిసికొనఁగలము

"బ్రహ్మా దేవానాం ప్రథమ స్సంబభూవ
విశ్వస్య కర్తా భువనస్య గోప్తా"

(ముండకోపనిషత్తు.)

ప్రపంచమును సృష్టించువాఁడును, జగత్తును సంరక్షించు వాఁడు నగు బ్రహ్మ యెల్లవేల్పులలోఁదొల్లొల్ల జనించె. మఱియు,

"హిరణ్యగర్భం జనయామాస పూర్వం"

పరమాత్మ సృష్టియొక్క యాదియందు హిరణ్యగర్భు (బ్రహ్మ) ని సృజించెనని శ్వేతాశ్వతరోపనిషత్తు చెప్పుచున్నది. తరువాత బ్రహ్మదేవుఁడా యండమునందు నివసించి పరమాత్మను ధ్యానించి తద్బలమున రెండువిధములుగా విభజించి యూర్ధ్వాధస్సమస్తలోకములనుసృష్టించి దేవ మనుష్యాదులను నింద్రియాదులు మున్నగువానిని బుట్టించెను. మనువు, బ్రహ్మ దేవుఁడు కర్మదేవతల నింద్రాదిదేవతలను సాధ్యులను వెండియు సర్వవిధదేవతలను సృష్టించె నని వ్రాసి యింక నిట్లు వ్రాయు చున్నాఁడు.

« అగ్ని వాయు రవిభ్య స్తు త్రయం బ్రహ్మ సనాతనం
దుదోహ యజ్ఞసిద్ధ్యర్థ మృగ్యజు స్సామలక్షణం ''

బ్రహ్మ యజ్ఞక్రియను సంపాదించుటకై యగ్ని వాయు, సూర్యులవల్లన, ఋక్కు, యజుస్సు, సామము అను వేదములను క్రమముగాఁ బితికెను. (ప్రకటించెను) ఈ రీతిగాఁ బరమాత్మ యొక్క నిశ్వాసరూపముతో స్వభావముగాఁ బ్రవహించిన వేదములు బ్రహ్మయొక్క హృదయమునందు [illegible] దేవతల యొక్కయు, మహర్షులయొక్కయు సమాధిచే నిర్మలమైన యంతఃకరణమునందు వికాసభావమును బొంది సకలకార్యములను సాధించుననియై తనరారుచున్నవి

వేదము లపౌరుషేయములా?

వేదోత్పత్తి విషయమునందుఁ బరమేశ్వరుని మొదలుకొని దేవతలు, ఋషులవఱకుఁగల సంబంధమును జూచి చాలమంది హృదయములం దనేకసందేహములుఁ బొందుచున్నారు. ఎప్పుడు ఋషులచే వేదములు ప్రకాశపరుపఁబడిన వని చెప్పుచున్నారో యప్పుడా వేదములకు రచయితలు వారేల కారు? ఈ రీతిగా కర్త లేర్పడినపుడు వేదము లపౌరుషేయము లెట్లు కాఁగలవు? ఎందుల కనఁగా వేదములయందు రచయితలుగా నున్న యనేక మహర్షుల నామములు కన్పడుచున్నవి. దృష్టాంతమునకై

ఋగ్వేదము గ్రహింపఁబడుచున్నది. ఋగ్వేదమునందలి స్తోత్ర
సమూహము పదిమండలములుగా విభజింపఁ బడినది. వానిలో
మొదటిమండలమునకును, పదిమండలమునకును రచయితలనే
మహర్షులున్నారు. మిగిలిన తొమ్మిది మండలములకు నె
మండ్రుగురు మహర్షులు రచయితలుగా నున్నట్లు వారినామము
లేఁబడియున్నవి. ఎట్లంటిరేని రెండవ మండలమునకుఁగర్త గృత్స
మదుఁడును, మూఁడవ మండలముయొక్క రచయిత విశ్వా
మిత్రుండును, నాల్గవదానికి వామదేవుఁడును, ఐదవదానికిన
యును, ఆఱవదానికి భరద్వాజుండును, ఏడవదానికి వశిష్ఠు
డును, ఎనిమిదవదానికిఁ గణ్వుండును, తొమ్మిదవ మండలమ
నకుఁ గర్త యంగిరసుండునని తెలియనగును. ఇట్లు స్పష్టముగా
ఋషుల నామములు లిఖింపఁ బడియున్నప్పుడు వేదము ల
మహర్షుల రచనమే యని యేల చెప్పఁగూడదు? ఇంకొక కా
రణముఁబట్టి చూచెదము. ఒకవేదమే భగవంతుని నిశ్వాసరూ
పముగావచ్చినదని యొకచోటను, బ్రహ్మయొక్క ముఖమునుం
బయలు వెడలినదని మఱియొకచోటను అగ్ని, వాయు, ప్రభృ
తులవలన బయలుదేరినదని యింకొకచోటను మహర్షు
హృదయములందుఁ బ్రకటితములైనవని వేఱొకచోట
వ్రాయఁబడినది. వీనిలో సత్యమేది? యేదిగాదు? ఈ ప్రశ్న
ముగా వేలకొలఁది సంశయములు ప్రస్తుతసమయమునఁ గలు

చున్నవి. ఇందువలన యథార్థముగా వేదావిర్భావసమయముయొక్క తత్వమును బ్రకాశపఱచి సర్వ సంశయములును నివర్తింపఁ జేయఁబడుచున్నవి.

నవీనుల సందేహములకు సమాధానములు

సూక్ష్మదృష్టితో విచారించిన మీఁదఁ బరమాత్మ మొదలుగాని ఋషులవఱకు వారి యంతఃకరణంబులందు వేదములు జనించిన వనుటకే విధి యీవఱకఁ జూపఁబడినవో యదియంతయు నొకటియే యని వివేకులగు వారికిఁ దెలియఁ గలదు. జ్ఞానము నిత్యము. జ్ఞానరూపమే వేదము. ఇందువలన వేదము గూడ నిత్యమైనది. పరమేశ్వరుఁడు జ్ఞానరూపుఁడు. ఈ కారణముఁబట్టి జ్ఞానరూపమైన వేదము ప్రకాశరూపముగాఁ బరమాత్మహృదయమందు జ్ఞానరూపముతో నుకిఁ జేయుచున్నది. ప్రళయ సృష్టులుగూడ లేనట్టి కాలము. ఆ కారణముచేతఁ బరమేశ్వరుఁడా సమయమునందు ధ్యానములు లేని యోగనిద్రయందు శయనించుచున్నాఁడు

"యదా స దేవో జాగర్తి, తదేదం చేష్టతే జగత్
యదా స్వపితి శాంతాత్మా, తదా సర్వం నిమీలతి
ఏవం స జాగ్రత్స్వప్నాభ్యా, మిదం సర్వం చరాచరం
సంజీవయతి చాజస్రం, ప్రమాపయతి చావ్యయః"

పరమేశ్వరుఁ డెప్పుడు మేల్కొనుచున్నాఁడో యప్పుడీ జగముగూడఁ బ్రవర్తించుచుండును. ఎప్పుడు [illegible]

నిద్రించుచున్నాఁడో యప్పు డిదంతయుఁ బ్రళయమును బొందు చున్నది. ఈరీతిగా నవ్యయుండును, జనమపురుషుండు నగు భగవంతుఁడు జాగ్రత్స్వప్నదశల మూలమున జరాచరరూప మగు నీ విశ్వమును బుట్టించుచున్నాఁడు, గిట్టించుచున్నాఁడు. ప్రలయమైనపిదప ప్రలయములో లీనమైయున్న జీవులసంస్కారము క్రియోన్ముఖ మెప్పుడగునో యప్పుడు భగవంతుడు స్వయముగా యోగనిద్రనుండి మేల్కొని జగమును సృష్టించుటకు సంకల్పించును. శ్వాసము లేని యోగనిద్రాదశ యనంతరమే శ్వాసముతోఁ గూడిన యీ పరాత్పరునిమొక్క యీ సృష్టి జేసెడి నవస్థ (అనఁగా సిసృక్ష) యగును. పురాణాదుల యందీ విషయమును గూర్చి యనేకరీతులుగా వర్ణించి యున్నారు. ఈ యవస్థయే వేదములందు వర్ణింపఁబడినది.

"ఏకోఽహం బహుస్యాం ప్రజాయేయ"

నేనేకము నుండి యనేక మగుదునుగాక! ప్రజలను సృష్టించెదనుగాక! భగవంతుని యీ సిసృక్షారూపమైన మొదటి భావమును బ్రహ్మకుఁ గలిగించి పూర్వకల్పము ననుసరించి సృష్టిని విస్తరింపఁ జేయ మొదలిడె. ఈ సృష్టిక్రియాదశలో వచ్చిన నిశ్వాసమే వేదరాశిని బ్రకటించుచున్నది. అందువలన నిష్క్రియుండగు భగవంతునియందలి ప్రథమక్రియాసూచనయే క్రియాశక్తి కధిష్ఠాతగా నున్న బ్రహ్మయును గ్రియతోడనే

కూడిన స్వాభావిక జ్ఞానముయొక్క వికాసమే నిశ్వాసరూపముతో వెడలిన వేదముల వికాసమై యున్నది. ఎందులకనఁ? భగవంతునిలో జ్ఞానబలక్రియలు స్వాభావికములై యున్నవి. ఇవియే పరమాత్మవలన వేదము వికసించుటకును, బ్రహ్మహృదయమునందు వేదము లుండుటకును హేతుభూతము లైనవి. కాన నివి యపౌరుషేయములు. ఇందు సందియ మేమియు లేదు. ఇట్టి గంభీరవిజ్ఞానము మనుస్మృతిలో బ్రహ్మోత్పత్తితోఁ గూడఁ జెప్పఁబడినది. పరమాత్మ తన తనువునుండి వివిధప్రజాసృష్టిఁ జేయవలెనని తలఁచి తొలుత జలమును గలిగించినాఁడని మనువు చెప్పిన శ్లోకమునకుఁ జెప్పియున్నాము. ఈ జలము సాధారణజలముగాదు. సృష్టి మహత్తత్త్వము మొదలగువానినుండి క్రమముగాఁ గలుగును. మొట్టమొదటనే పంచభూతాత్మక మైన జల మేర్పడుటకు వీలులేదు. దీని వృత్తాంతము శ్రుతియందు స్పష్టీకరింపఁ బడి యున్నది.

"తమ ఆసీ త్తమసా గూఢ మగ్రే ప్రకేతం సలిలం సర్వమా ఇదం"
(ఋగ్వేదము)

దీని భాష్యములో సాయనాచార్యులవారిట్లు చెప్పుచున్నారు.

"సలిలం, సల్ గతౌ, ఔణాదిక ఇలచ్ ఇదం దృశ్యమానం
సర్వం జగత్ సలిలం కారణేన సంగత మవిభాగాపన్న మాసీత్"

కారణములో లీనమైన సమష్టిరూపమైన సంస్కారమే యీ సలిలము. దీనికే "అప్" లేక "కారణవారి" యని చెప్పఁబడినది. పరమాత్మ సృష్టిఁజేయఁ దలఁచి తొలుత నీ సంస్కారరాశుల నుద్బోధనము జేయుచున్నాఁడు. ఇదియే మనుస్మృతిలోని కారణవారి రూపజలవిజ్ఞానము. ఈ ప్రకారముగా మనువు వచించినట్లు సంస్కారరాశి యవ్యాకృతదశలో మెలఁకువఁ బొందిన పిమ్మట పరమాత్మ దానియందుఁ దన క్రియాశక్తిరూపమైన బీజము నుంచును.

ఈ క్రియాశక్తియే వృద్ధిని బొంది మిక్కిలి కాంతి గలిగిన మహాసూర్యునివలెఁ బ్రకాశించుచున్నది. దీనినుండి బ్రహ్మదేవుఁ డావిర్భవించెను. దీనివలనఁ దేలిన సారాంశ మేమనఁగా, భగవంతునకు సృష్టించెడి కోర్కె గలిగిన మీఁదఁ బొత్తుగా వికారములు లేని ప్రకృతియం దతని క్రియాశక్తి గలిసెను. దానినుండి బ్రహ్మ బయలుదేరినాఁ డని తెలియుచున్నది. ఈ సృష్టియొక్క ప్రారంభదశ మనోవాచా మగోచరము. ఇదియే జ్యోతిష్మతియగు కారణవారియందుఁ గ్రియాశాలినియును, సమష్టిప్రాణశక్తియు నైన బ్రహ్మకు సూక్ష్మశరీరమై యున్నది ఈ విషయముఁ గూర్చి యథర్వవేదములోని ముండకోపనిషత్తులో నొక చక్కని మంత్రము లభించుచున్నది

"తపసా చీయతే బ్రహ్మ, తతోఽన్న మభిజాయతే
అన్నాత్ప్రాణో మనస్సత్యం లోకాః కర్మసు చామృతం"

దీనికి శ్రీ జగద్గురు శంకరభగవత్పాదాచార్యులవారు తమభాష్యమున నిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

"తపసా జ్ఞానేన ఉత్పత్తి విధిజ్ఞతయా భూతయోన్యక్షరం బ్రహ్మ చీయతే ఉపచీయతే ఉత్పిపాదయిష దిదం జగ దంకుర మివబీజ ముచ్ఛూనతాం గచ్ఛతి పుత్ర మివ పితా హర్షేణ ఏవం సర్వజ్ఞతయా సృష్టిస్థితిసంహారశక్తి విజ్ఞానవత్తయా ఉపచితాత్తతో బ్రహ్మణః అన్నం అద్యతే భుజ్యతే ఇత్యన్న మవ్యాకృతం సాధారణం కారణం సంసారిణాం వ్యాచికీర్షితావస్థారూపేణ అభిజాయతే ఉత్పద్యతే తతశ్చ అవ్యాకృతా చ్చికీర్షితావస్థా దన్నా త్ప్రాణో హిరణ్యగర్భో బ్రహ్మణో జ్ఞానక్రియాశక్త్యధిష్ఠితో జగత్సాధారణో౽విద్యా కామ కర్మభూత సముదాయ బీజాంకురో జగ దాత్మా అభిజాయతే ఇత్యనుషంగః ఇత్యాది"

దీని భావార్థ మేమన, భూతములకుఁ గారణుండగు బ్రహ్మ తపోద్యోగమున వృద్ధి బొందుచున్నాఁడు. పిమ్మట నతని వలన నన్నము (అనఁగా నవ్యాకృతమగు ప్రకృతి) వ్యాకృత ప్రాయ మగు దశకు వచ్చి ప్రకటన మగుచున్నది. ఈ భావమునే "అహమేవ ససర్జాదౌ" అను దానితో మనము వర్ణించి యున్నాఁము. తరువాతఁ బరమాత్మయొక్క తపశ్శక్తిచేఁ బొందఁబడిన యీ వికారములేని ప్రకృతివలన సమష్టిప్రాణ రూపియైన హిరణ్యగర్భ ముద్భవించెను. ఇదియే "హిరణ్యగర్భ స్సమవర్తతాగ్రే" యనునగు శ్రుతులచే వర్ణింపఁబడిన బ్రహ్మకు సూక్ష్మశరీరమై యున్నది. భాష్యకారులగు శ్రీశంకర భగవత్పాదాచార్యులవారిచే హిరణ్యగర్భుఁడు.

"బ్రహ్మణోజ్ఞానక్రియాశక్త్యధిష్ఠితో జగదాత్మా"

యని వర్ణింపఁబడెను. మనస్సు, సత్త్వము, లోకములు మున్నగునవి దేనిచే సృజింపఁబడుచున్నవో యాక్రియాశక్తి, సృష్టికారిణియు నిం దీవఱకే వర్ణింపఁబడియున్న జ్ఞానశక్తి, భగవంతుని నిశ్వాసరూపముగా బయలువెడలిన వేదరాశియు నై యున్నది. ఈ రీతిగా సృష్టికిఁ బూర్వమే స్వయముగాఁ బరమాత్మ నుండి బ్రహ్మకో వేదోదయ మగుచున్నది, ఆకారణమున వేదమున కపౌరుషేయత్వము చెప్పుటలో శంకింపవలసిన యవసర మేమియులేదు. ఇఁక ఋషుల యంతఃకరణంబునం దేరీతిగా నేయవస్థలో వేదములు బయలువెడలినవో దేనివలన నపౌరుషేయత్వమున కే హానియు రానేరదో యది చూపఁబడఁ బోవుచున్నది. ఏ ప్రకారముగా సమష్టిప్రాణము (అనఁగా బ్రహ్మాండ ప్రకృతిగతమైనదియు, వ్యాపకమైనదియు నగు ప్రాణమే) బ్రహ్మకు సూక్ష్మశరీరమో, యే వ్యాపకప్రాణము వలన వేఱువేఱు జీవులయొక్క శరీరమునందుఁ బ్రాణశక్తి విభజింపఁబడుచున్నదో యారీతిగానే సమష్టిగా నుండు నంతఃకరణము (అనగా బ్రహ్మాండప్రకృతిలో వ్యాపింపఁబడిన యంతఃకరణమే) చతుర్ముఖబ్రహ్మకు స్వరూపమై యున్నది. ఈ వ్యాపక మైన యంతఃకరణమువలననే వ్యష్టిరూపముతో భిన్నభిన్నజీవుల కేంద్రమునందు భిన్నభిన్నములగు నంతఃకర

ణములుగాఁ జిక్కుచున్నవి. ఇందలి మనశ్శబ్ద మన్తఃకరణమును జెప్పునది. ఆయంతఃకరణము, మనో బుద్ధి చిత్తాహంకారము లను నాల్గుతత్వములతోఁ గూడికొనినది. ఇదియే సమష్టిగా విచారించినచో బ్రహ్మకు నాల్గుమొగములు గలవనది. ఇప్పుడు దీని వలనఁ బ్రత్యేక మైన యంతఃకరణమునకుఁ గూడ జతుర్ముఖ బ్రహ్మసంబంధ మున్న దని సిద్ధాంతమగుచున్నది, కావున మనయొక్క ప్రత్యేకవ్యష్ట్యంతఃకరణము సమష్ట్యంతఃకరణమునకు ద్వారము చతు ర్ముఖబ్రహ్మయొక్క యంశమైయున్నది. ఇప్పుడు విచారణీ యాంశ మేమనఁగా ఋషు లేదశలో వేదమంత్రములను జూచి రనునది. ఋషులు తమ యోగముల మూలమున సమాధి యం దున్న సమయములో వేదమంత్రములఁ జూడఁ గల్గిరి. అట్టిదశలో నీ సర్వమంత్రములు వారి దివ్యదృష్టికి స్పష్టముగా గోచరించును. ఆ దశ యెట్టిదో విచారింపఁబడుచున్నది. ఆ యంతః కరణము సమష్టినుండి తన యింద్రియములచేఁ జిక్కుకొని యుండుట జీవభావలక్షణమగును. ఇందువలన వ్యష్టి యైన యంతఃకరణమునుండి వేఱుపఱచుటవలన జీవుఁడు వ్యష్టిగా నగు చున్నాఁడు. అయితే జితేంద్రియుఁడగు యోగి తన యంతఃకర ణమును నింద్రియములనుండి వేఱుగాఁ జేసి వ్యష్టియైన సమ ష్ట్యంతఃకరణముతోఁ గూడ గలిపినప్పుడే యతనికి సమాధ్య

యగును. ఋషు లీసమాధిదశయందే వేదములు జూచుచు న్నారు. అందువలన నీ దశయందు వ్యాపకాంతఃకరణము (అనంగాఁజతుర్ముఖబ్రహ్మతోఁగూడ సూక్ష్మరాజ్యము) నందు ఋషులకుఁ దాదాత్మ్యము గల్గుచున్నది. దీనిఁబట్టి బ్రహ్మ మూలమున వేదములు పొందుటయు సమాధిలో నున్న ఋషుల యంతఃకరణమునందు వేదములు ప్రకట మగుటయు నొకటే. పరమాత్ముని యొ భావములో వేదములు స్వయ ముగాఁ బ్రకటమైనందువలన నపౌరుషేయము లని చెప్పఁబడు చున్నవో యాభావము ఋషులకు సమాధిదశలోని భావము మూలమున లభ్యమై యున్నది. కారణ మేమనఁ? జీవుఁడును బ్రహ్మము నొకటి యగుటం బట్టియే. కేవల మవిద్యనుబట్టి జీవుఁడు, దేశము, కాలము, వస్తువుల మూలమునస్థూలముగాను సూక్ష్మముగాను పరిచ్ఛిన్నుఁడు. ఇఁకఁ బరమాత్మయా దేశ కాల పాత్రముల మూలమునఁ బరిచ్ఛిన్నుఁడు గాఁడు. విషయ ములం దపేక్షగలిగిన జీవుని యంతఃకరణ మింద్రియపర మగు టచే దానియందుఁ బరిచ్ఛిన్న భావ ముండును. సమాధిదశ యందు వ్యష్టిగానుండు నంతఃకరణమింద్రియములనుండి వేఱయి వ్యాపకాంతఃకరణమునందుఁ గలిసియుండుట దానికిఁ బరిచ్ఛిన్న భావము నశించి బ్రహ్మభావముతోఁ గూడ సూక్ష్మరాజ్యము నందు నొకరూపమే కలుగుచున్నది. ఈ యేకాకారిత్వము

యొక్క ఫలమే వేదము. ఇందువలన నానావిధములుగ వేదమం టలు చూడఁబడునో యామాటలన్నియు భగవద్వాక్యములుగ, నపౌరుషేయములు, నగుటకే సందియమును లేదు. అందు వలన వేద మపౌరుషేయమైనది. కాబట్టి వేదము పరమాత్మ యొక్క నిశ్వాసరూప మైన దనియును, బ్రహ్మసూత్రమందును నా దున్న దనియును, దేవర్షి బ్రహ్మర్షుల మనోనిశ్చితకరణము వలనఁ బ్రకాశిత మైనదన్నను నొకయర్థము నిచ్చు సిద్ధాంతము లేదు మిా

— { వేదమీశ్వరాభివ్యక్తమగుటయును
బూర్ణమగుటకును గారణము లేదు ? }

వేద మపౌరుషేయము. వేద మీశ్వరాభివ్యక్తము. ఈ విష యమునందు వైజ్ఞానికాలోచన మనవసరము లేదు. అపౌరుషేయ తుండగు నే పురుషుని నిర్మాణాత్మకకరణము వేదవిజ్ఞానమార్గమున ప్రతిఫలించినదో యదియే, యపరిమితముగా భాసించు భావ ములతోఁ, మఱియుఁ బూర్ణత్వముతోఁ గూడిన గ్రంథము పరిచ్ఛిన్నమగు ప్రకృతిగల మనుష్యుని మానసము నిర్మించు టకు శక్యమగునా? కాదా? యను విషయము స్వయముగా దెలిసికొనఁగలము. వైదిక భాషనుగురించి యొకసారి సంస్కృతిని మఱల్చి కనుఁగొనుము. మనుష్యుని వ్యవహారమున భాషను బ్రకాశింపఁజాలునో యట్టిదానికంటె వైదిక సంస్కృతభాష యొక వైలక్షణ్యము గల్గియున్నది. ఇఁక వేదము ప్రకరణము

యింతింత యని చెప్పఁగలమా! సర్వశక్తిసంపన్నుఁడును, సనంతుఁడును, నగు పరమేశ్వరుని ముఖమునుండి బయలువెడలిన యొక్కొక్క మంత్రమునందు ననంతమైనశక్తి యిమిడియున్నది. ఈ మంత్రములను సరియైనయుచ్చారణముతో సిద్ధి చేసికొనిన వారికి సకలమనోరథములు ఫలింపఁగలవు. ఇట్టి యీమంత్రముల సస్వరములతోడను. సప్రయోగములతోడను నుపయోగించినచో హానులుగూడఁ గలుగఁగలవు, ఇవన్నియు వేదాపౌరుషేయత్వము దెలియఁబరచు బలవల్లక్షణములై యున్నవి. ఇవియే కాక పూర్ణుండగు భగవంతుని వాక్యరూపమైన వేద మెల్లవిధములఁ బూర్ణ మని చెప్పుట ప్రధానలక్షణమై యున్నది. మనుష్యుని బుద్ధిపరిపాకమును బట్టి విరచింపఁబడిన యే పుస్తకమైనఁ గాని మనుష్యబుద్ధిపరిమితికి లోఁబడినదియుఁ బూర్ణముగానిదియు నగుటం జేసి యాగ్రంథమునకు సర్వాంగీణపూర్ణత్వ మెన్నటికిని గలుగనేరదు. వేదము మాత్ర మట్లుగాదు. వేదమునందు జీవుఁ డభ్యుదయము, నిశ్శ్రేయసములను సాధించు విషయములయొక్క పూర్ణత్వమును, జీవునకుఁ త్రివిధశుద్ధిని సంపాదించి ముక్తిని బొందించెడి యజ్ఞము,కర్మము నుపాసనము మఱియు జ్ఞానముయొక్క పూర్ణత్వమును, సాధకునకు సత్వరజస్తమోగుణమయమైన ప్రకృతియొక్క ప్రత్యేకమగు స్తరమును నిరీక్షణము చేయించి ముక్తినొసంగెడి గుణ

ముల పూర్ణత్వమును, గలదు. ప్రపంచము భావమయ మైనది. భావమయుఁడైన భగవంతుని సృష్టి గనుక ప్రపంచ మునందు నిండి నిబిడీకృతమై యున్నది. కాఁబట్టి భావములను జక్కఁగాఁ దెలిసికొనెడి జ్ఞానముచేత భావములను గ్రహించు భగవంతునిగూడఁ బొందవచ్చును. దీనిఁబట్టి వేదములందు మూఁడుకోతులుగా నుండు భావములయొక్క పూర్ణత్వమును గలదు. ఈప్రకారముగా నన్నివిధముల విచారించినను వేదము యొక్క సర్వాంగీణపూర్ణత మనకుఁ దెలియుచు నపౌరుషేయ త్వము లెస్సగా సిద్ధించుచున్నది. ఇందు సందియము మాత్ర మును లేదు. ఇఁకమీఁదఁ జెప్పఁబడిన విషయములు ప్రత్యేకప్రత్యేకముగా విచారింపఁబడఁబోవుచున్నవి. మనుష్యుల బుద్ధి తమతమ యోగ్యతల ననుసరించి యిహలోకమునకు సంబంధించిన యభివృద్ధిని బరలోకమునకు సంబంధించిన స్వర్గా దులయందలిసుఖభోగములఁబొందుటను మఱియు నిత్యానందరూప మైన మోక్షపదమును గోరుచున్నది. ఈ మూఁడువిషయము లగు నున్నతుల యందే మానవుని యున్నతియొక్క పూర్ణత గలదు. అపౌరుషేయము నగు వేదము సాటిలేనట్టి మంచియుక్తులమూలమున మూఁడువిధములగు నున్నతులమార్గమును జూపియున్నది. నేఁటికాలమున పదార్థవిద్య (సైన్సు) యభివృద్ధినిఁ జూచి మనుష్యులు ముగ్ధులగుచున్నారు. నాఁడు

తమప్రాచీనవేదవిద్యయొక్క గంభీరభావమును మఱచి "కృషి కులగానము" అని చెప్పుటకుఁగూడ వెనుఁదీయుచున్నారు. కాని దీర్ఘముగా విచారించిచూచినయెడల వేదములయొక్క మహిమ, గంభీరము, వారికి బాగుగాఁ దెలియఁగలదు. ఋగ్వేదముయొక్క నాల్గవమండలమునందును, పదియవమండలము నందును గృషియున్నతివిషయమై స్తోత్రాదికము గనుపడును. ఇవన్నియు వ్యవసాయమునందలి పనులు, దానికిఁ బనికివచ్చు యంత్రములు, గోవులు, మహిషములు, మున్నగుగృహపశువుల యభివృద్ధికై భగవంతునింగూర్చి చేయఁబడిన ప్రార్థనలై యున్నవి. నవీనపదార్థవిద్య (సైన్సు) యున్నతి కనులకుఁ జిత్రము గొల్పఁగలదు. బుద్ధికిఁ బ్రమాదములను గల్గింపఁగలదు. అయితే దూరదర్శులును, పరిణామదర్శులును నుదారస్వభావులును, గరుణాళువులు నగు మహర్షులు సైన్సు (నవీనపదార్థవిద్య) యున్నతిచేతఁ బ్రపంచమున నొకవైపునందలిమనుష్యులు సుఖులును ధనులును నగుచున్నారనియు మఱియొక భాగమందలి మనుష్యులు మిక్కిలిదరిద్రులును దుఃఖభాగులును నగుదురనియుఁ దెలిసికొనియుండిరి. ప్రస్తుతకాలమున నే దేశములందు "సైన్సు" అభివృద్ధిఁ బొందియున్నదో యాదేశములందలి యవస్థ చూడఁదగును. వెండియు వానిగాలి భరతఖండమందు వీచుటచేత భారతదేశపు ప్రాచీనస్థితి నవీనస్థితి రెంటిని

గలిసి విచారించిన పిమ్మటఁగూడఁ దొలుత భారతదేశము యొక్క యార్థికస్థితి యెట్లుండినదో యిప్పుడెట్లున్నదో తెలియఁ గలదు. ఈ విషయమంతయు మహర్షివరేణ్యుల నిశితబుద్ధికి గోచరముకాకుండ నుండలేదు. ఇందువలననే సమత్వమునుగోరు మహర్షులు స్థూలములైన సాంపత్తి సుఖములకుఁ గృషి, గోరక్షణము, మొదలగు నానావిషయము లెక్కువయెక్కువగాఁ జెప్పుచుండిరి. దీనివలన సమస్తదేశములును సమానముగా సుఖముతోడను, శాంతితోడను, విరాజిల్లినవి. ఇది భగవంతుని కోరికయై యుండినందువలన వేదమునందు వ్యవసాయాభివృద్ధికై భగవంతునిఁగూర్చి చేయఁబడిన స్తోత్రములు గలవు. రెండవది వేదమునందు "సైన్య" విషయముగూడఁ దక్కువగా లేదు. ఋగ్వేదమునందు సముద్రయానము, బృహన్నౌకలును మున్నగు యుద్ధాస్త్రములు పెక్కురకముల యాగ్నేయాస్త్రములు, రణవిద్య మొదలగువానినిఁగూడఁ బ్రమాణములు దొరకు చున్నవి. నేఁడు ప్రాచీనమైన మిస్త్ర (Egypt) లేక బాబిలను (Babylon) యొక్క శిల్పకౌశలమును జూచి జన మాశ్చర్య పడుచున్నది. కాని యార్యులైన హిందువులు శిల్పకార్యములం దెట్టి నేర్పరులైరో యని ఋగ్వేదముయొక్క రెండవ, యైదవమండలములం దున్న ప్రమాణములవలనఁ దెలియు చున్నది. అందు వెయ్యిస్తంభములతోఁ గూడిన విశాలమైన

యట్టాలికవర్ణన మున్నది. ఇదియుఁగాక యనేకరీతుల నుండు నేతపనులయు, శిల్పకళలయు, ధాతుద్రవ్యములయు నిర్మాణము మున్నగువాని మూలమున భారతదేశము వాస్తవముగా బంగారు గనెడి భారతమే యై యుండెను. ఇందులకుఁ బ్రమాణములు ఋగ్వేదములో ప్రథమ చతుర్థమండలములందుఁ బెక్కుతెన్నులఁ జిక్కుచున్నవి. ఐహికములగు సుఖము ఐశ్వర్యములకై వేదమునందు సకలవిధముల నుండు సాధనములు నిస్సంశయముగా దొరుకుచున్నవి.

" ప్రత్యక్షేణాఽను మిత్యావా, యస్తూపాయో న బుధ్యతే
ఏనం విదంతి వేదేన తస్మాద్వేదస్య వేదతా॥

లౌకికమగు ప్రత్యక్షప్రమాణముచేఁ గాని యనుమాన ప్రమాణముచేఁ గాని యేది బోధింపఁబడఁజాలదో యట్టి యలౌకికవిషయమ్మునై సాధకుని నేర్పరచి దివ్యమైన సుఖమును నెడతెగనియానందము నొసంగుటయే వేదమునకు వేదత్వమై యున్న దని స్మృతి వక్కాణించుచున్నది. వేదమునందు జ్యోతిష్టోమము, దర్శపూర్ణమాసాది బహువిధయజ్ఞములవిధులు విశదీకరింపఁబడినవి. ఇవి యాచరించినందునలనఁ గోరికలు గల సాధకులు స్వర్గమునకు సంబంధించిన యనేకసుఖము లనుభవింపఁజాలుదురు.

త్రైవిద్యా మాం సోమపాః పూతపాపాః
యజ్ఞైరిష్ట్వా స్వర్గతిం ప్రార్థయంతే

తే పుణ్యమాసాద్య సురేంద్రలోక
మశ్నంతి దివ్యాన్దివి దేవభోగాన్॥

వైదికకర్మము నాచరించువాఁడు యజ్ఞద్వారమున భగవంతునకుఁ బూజ గావించి యజ్ఞమునందు మిగిలిన సోమరసమును ద్రాగి పాపరహితుఁడై స్వర్గలోకమును గోరుచున్నాఁడు. ఇట్టి జనుఁడు పుణ్యవిపాకరూప మైన యింద్రలోకమును బొంది యందలి దేవత లనుభవించు నట్టి సుఖముల ననుభవించుచున్నాఁడు. అథర్వవేదీయముండకోపనిషత్తులో

"ఏహ్యేహీతి తమాహుతయస్సువర్చసః సూర్యస్య రశ్మిభిర్యజమానం వహన్తి ప్రియాంవాచమభివదన్త్యోర్చయన్త్య ఏష వః పుణ్యస్సుకృతో బ్రహ్మలోకః॥

ప్రకాశమానము లైన యాహుతులు యజమానుని "రమ్ము రమ్ము" అని పిలుచుచు సూర్యకిరణముల ద్వారమునఁ బుణ్యమయ మైన బ్రహ్మలోకమునకుఁ దీసికొనిపోవుచున్నవి మంచిమాటలు, పూజలు మొదలగువానితో నతనికి సేవ చేయుచున్నవి. "అపామసోమమమృతా అభూమ" మొదలగు సోమపానముఁ జేసి యమరుల మైతిమి. ఈ మొదలగు వచనములు నున్న దేవలోకములయందలి సాటిలేని సుఖభోగములు వేదకర్మలచేతనే సాధింపఁదగినవి యై యున్నవి.

మూఁడవది ప్రకృతిపారావార పారంగతమును, మనోవాచామగోచరము నగు బ్రహ్మవర్ణనము వేదమునం దున్నది.

"న తత్ర సూర్యో భాతి న చంద్రతారకం
నేమా విద్యుతో భాంతి కుతోఽయమగ్నిః
త మేవ భాన్త మనుభాన్తి సర్వం
తస్య భాసా సర్వ మిదం విభాతి"

ఎందు సూర్యుఁడుగాని, చంద్రుఁడుగాని, నక్షత్రములుగాని, విద్యుత్తుగాని, యగ్నిగాని ప్రవేశింపఁజాలదో, యేది సర్వాతీతమైయున్నదో, దేనియొక్క తేజస్సుచేతను, జ్యోతిచేతను సర్వప్రపంచములు ప్రకాశించుచున్నవో యట్టియానందమయుఁడైన పరమపురుషుని సాక్షాత్కారముఁ జేసికొనుటవలన సాధకునకుఁ గలిగెడియవస్థ యీరీతిగా వర్ణింపఁబడుచున్నది.

"భిద్యతే హృదయగ్రంథి శ్ఛిద్యంతే సర్వసంశయాః
క్షీయంతే చాస్యకర్మాణి తస్మిన్దృష్టే పరావరే"

పరమాత్మదర్శనమైనపుడు హృదయమునందున్న యవిద్యాగ్రంథి విడిపోవును. సమస్తసంశయములునశించును. సంచితములును క్రియమాణములు నగు నెల్లకర్మములు క్షయమైపోవును. మఱియు

"యతో వాచో నివర్తంతే అప్రాప్య మనసా సహ
ఆనందం బ్రహ్మణో విద్వాన్ న బిభేతి కుతశ్చన"

వాక్కులు దేనిని బ్రకటించుటకై బయలుదేరి యసమర్థములై వెనుకకు మరలినవో, దేనిపై మనోగతికూడఁ బ్రసరింపఁజాలదో యట్టి యానందమయమైన పరమపదము నెఱుఁగుట

వలన సంసారభయము నష్టమయి పోవుచున్నది. ఇట్టి విషయము నందు "సైన్సు" ఒకలెక్కయా? ప్లేటో (Plato) మఱియు "కాంటు"(Kant)మహాశయులపరిశోధనములును బాలభాషణము లైనవి. సాక్రటిస్ (Socratis)యను పండితుఁడు గూడ యీ ముక్కలమాత్రమే మేరకొనుచున్నాఁడు. ఇట్టి బ్రహ్మానందమును బొందించి నిశ్శ్రేయసలాభము గలిగించఁజాలు శక్తి దేనియందున్నదో నది యెల్లగీతులను బ్రాహ్మణులగు భగవంతుని నిశ్శ్వాసరూప మైన వేదమునందే యున్నది. ఇదియే వేదము లపౌరుషేయము లనుటకుఁ బ్రబలప్రమాణము. ఇందు సందియ మేమి యు లేదు.

పరమాత్మ పూర్ణుఁడు. జీవుఁడపూర్ణుఁడు. అయితే వాని యందుఁ బూర్ణత్వముయొక్క బీజ మున్నది. అట్టి బీజమును వృద్ధిపరచి పూర్ణముగాఁ బ్రకటించి పూర్ణుఁడగుటయే సర్వసాధనములయొక్కయు సకలశాస్త్రములయొక్కయు లక్ష్యము. ఏ శాస్త్ర మపూర్ణుండైన జీవునిఁ బూర్ణునిగాఁ జేసి బ్రహ్మసాక్షాత్కారము గావించుచున్నదో యా శాస్త్రమే సంపూర్ణమైనది. మనుష్యులచే రచింపఁబడిన శాస్త్రము లన్నియు ... ప్రకృతిలో నొకయంశమును ... విశేషులను పురుషులు తెలిసికొనఁగలరు. ... గొందఱు మఱియొక యంశమునుగూర్చియుఁ, ...

యంశములో నొక విషయమును ప్రధానముగాను, రెండవ విష యమును గౌణముగాఁ జేకొని వర్ణించుచున్నారు. కాని యపౌ రుషేయ మగు వేదములో నేవిషయమునందు నపూర్ణత యేమాత్రమును లేదు. ఈప్రకారముగా నపూర్ణత్వమేయుండున్న యెడల వేదము భగవద్వాక్యమే. గాకపోయెడిది పూర్ణమైన ప్రకృతియే పూర్ణుఁడైన బ్రహ్మను బ్రకటింపఁగలదనుసిమాటయే విజ్ఞానసిద్ధము. భారతదేశము పూర్ణప్రకృతితోఁ గూడికొని నది. అందువలన మోక్షభూమియని చెప్పఁబడుచున్నది. ఎప్పుడు జీవునకు సంబంధించిన ప్రకృతి పూర్ణత్వమును బొందునో యప్పుడే యట్టి యపూర్ణుఁడైన జీవునకుఁ బూర్ణత్వమును బ్రహ్మభావమును బొందుట మూలమున ముక్తి గలుగును. ప్రకృతి, స్థూలము, సూక్ష్మము, కారణము, లేక అధిభూత, అధి దైవ అధ్యాత్మము లను మూఁడుభాగములతోఁ గలిసియున్నది. మనుష్యునియం దీమూఁడుపర్వము లపూర్ణముగాఁ గలవు. అందువలన ఆధిభౌతికపూర్ణత, ఆధిదైవికపూర్ణత, ఆధ్యాత్మిక పూర్ణత మనుష్యులకు సంభవించిన తరువాత జీవుఁ (మనుష్య జీవు) డు బ్రహ్మరూపుఁడు గాఁగలఁడు. ఇందులకై యాధిభౌతి కాధిదైవి, కాధ్యాత్మిక త్రివిధశుద్ధిఁ జేయుటకై యుపాయము లేశాస్త్రమునందుఁ బూర్ణముగాఁ జూపఁబడినవో యట్టిశాస్త్రము పూర్ణము, భగవద్వాక్యమును గాఁగలదు. జీవునకు శరీర

మాధిభౌతికము, మన మాధిదైవికము బుద్ధి యాధ్యాత్మికము నై యున్నది. శరీరశుద్ధి కర్మమూలమునను, మనశ్శుద్ధి యుపాసనాద్వారమునను, బుద్ధిశుద్ధి జ్ఞానమూలమునఁగాఁగలదు. అందువలన నీశాస్త్రమునందు సమానముగాఁ గర్మము, నుపాసనము జ్ఞానము లనెడి మూఁటియొక్క యుపదేశము సంపూర్ణముగా నుండునో యదియే భగవద్వాక్యమగును. భగవద్గీతలోని పదునెనిమిది యధ్యాయములందును గర్మము, ఉపాసనము, జ్ఞానములను మూఁడింటి యుపదేశము సమానరూపముగా నున్నది. మొదటి యాఱధ్యాయములలో విశేషించి కర్మవిషయమును దరువాతి యాఱధ్యాయములలో విశేషించి యుపాసనావిషయమును, మిగత యాఱధ్యాయములలో విశేషరూపముగా జ్ఞానవిషయమును వర్ణింపఁబడియున్నది. ఎందును నేమాత్రమును బక్షపాతముచూపఁబడలేదు. ఎందులకనఁగా భగవద్గీత సాక్షాద్భగవంతుని ముఖకమలమునుండి వచ్చిన వాక్యామృతమై యున్నది. ఈ గుణమే వేదమునందుఁగూడఁ గనుపడుచున్నది. వేదము, సంహిత, బ్రాహ్మణము, మఱియు ఆరణ్యకము లేక వానికి విస్తారరూపములైన యుపనిషత్తు లని మూఁడుభాగములుగా విభాగింపఁబడినది. ఇందు నీరీతిగ మూఁడుభాగములందును గర్మము, నుపాసనము, జ్ఞానములు వర్ణింపఁబడియున్నను సంహితాభాగమందుఁ బ్రధానముగాఁ నుపాసనాకాండము

యొక్కయు, బ్రాహ్మణభాగమందుం బ్రధానముగాఁగర్మకాండ ము యొక్కయు, నుపనిషద్భాగమునందుఁ బ్రధానముగా జ్ఞాన కాండముయొక్కయు వర్ణనమున్నది. పరమాత్మ 'సచ్చిదానంద రూపుఁడు.

అతని సత్సత్తతోఁ గూడఁగర్మమునకు, ఆనందసత్తతోఁ గూడ నుపాసనమునకు, చిత్సత్తతోఁగూడ జ్ఞానమునకు సంబంధ మున్నది. ఈ విషయము లన్నియుఁ బ్రథమసమ్మేళనమందుఁ జెప్పఁబడినవి. వేదము, తన సంహిత బ్రాహ్మణము ఉపనిషత్తు లనెడి రూపములతో నున్న మూఁడుభాగముల మూలమునఁ గర్మము,నుపాసనము జ్ఞానములకుఁబూర్ణసాధనములనుజూపించి జీవునకు సచ్చిదానందముల లభింపఁజేసి యతనిని బూర్ణబ్రహ్మ భావమునందుఁ బ్రతిష్ఠించుచున్నది. ఇదియే వేదాపౌరుషేయ త్వము. ఇందు సందియము లేదు. అంగిరామహర్షులవారు దైవీ మీమాంస యందీక్రిందివిధముగా వచించియున్నారు.

"గుణభావమయత్వా ద్భగవద్వాక్యం వేదః"

వేదమునందు గుణములయు భావములయు పూర్ణత్వము గలదు. దీనివలన వేదము భగవంతుని వాక్యమైనది. గుణమ యమైనప్రకృతికిఁ ద్రిగుణభేదము ననుసరించి ముఖ్యముగా మూఁడు స్తరములు గలవు. దీనింబట్టి ప్రపంచమునందు సాత్విక, రాజసిక, తామసికు లను నీ మూఁడురీతులుగా నుండు జీవులు

దొరకుదురు. సంసార మనెడి రోగమునకు వైద్యుఁడుగా నుండు వేదముచే మూఁడురీతులుగా నున్న యధికారులకొఱకు కాత్కా న్నతికరము లగు నుపాయములు చూపఁబడినందున దానికి వేదత్వము, నపౌరుషేయత్వమును గలిగినవి. లౌకికశాస్త్రముల లక్షణ మేమన? వానిలో నొకానొక గుణమునకుఁ బ్రాధాన్య మిచ్చి యుపదేశింపఁబడినది. ఒక గ్రంథము సాత్వికగుణమునకే యాధిక్య మిచ్చి యుపదేశించును. మఱియొకటి రజోగుణవిశే షతను లక్ష్యముగా నుంచుకొని యుపదేశించును. ఇంకొకటి తామసగుణమునే ప్రధానముగాఁజేసి చెప్పుచుండును. ప్రకృతి యం దొకగుణమే యున్నయెడల యందఱకు నొకవిధముగానే యుపదేశించి యొకవిధినే చూపుటకు వీలుండెడిది. ప్రకృతియం దు మూఁడుగుణములు నుండుటంబట్టి దేనియందు సర్వగుణము లుగలజీవుల మేలుకొఱకు యుక్తులు చూపఁబడినవో యది పూర్ణగ్రంథమగును. ఎవనిదగ్గర నెల్లతెఱంగులుగా నుండు రోగములను బోఁగొట్టెడి చికిత్సలు గలవో వాఁడే పూర్ణ వైద్యుఁడు. వేదము పూర్ణమును భగవంతునివాక్యము నై యున్నది. ఇందువలననే వేదమునందు మూఁడుప్రకారములుగా నుండు నధికారులకు నుపదేశ మీఁబడియున్నది. వేదమునందు సాత్వికుఁడగు నధికారి యాత్మోన్నతికై జ్ఞానయజ్ఞమును, రాజసికుఁడగు నధికారి యాత్మోన్నతికై రాజసికములగు

సోమాది యజ్ఞములను తామసికులగు నధికారులకైన యజ్ఞము లోనగు తామసికయజ్ఞములను జేయవలసినదిగా విధింపఁబడినది. ఇది వేదమునకు దూషణము గాదు. పైపెచ్చు దానిభూషణమే యై యున్నది. పూర్ణత్వమును, యోగ్యమును సర్వోత్తమమైన దాని యుదారభావమును నైన యున్నది. ఇట్టి దానిని బరిచ్ఛిన్నబుద్ధిగల నేటికాలపువారు తెలిసికొనలే వివిధవిధముల నాక్షేపించుచున్నారు. ప్రపంచమం దందఱు సాత్త్వికు లైనచో వేద మందఱికొఱకు జ్ఞానయజ్ఞమునే యుపదేశించెడిది. జగమునందు రాజసికులు తామసికులు నగు జనులు హెచ్చుగా నున్నారు. అట్టివారినిగూడఁ గనికరించి వారికిఁ గాత్మోన్నతిని గలిగించెడి భిన్నభిన్నోపాయములను జూపించి యున్నందుననే యీవేదమునకుఁ బూర్ణతయు సర్వజగములకుఁ గల్యాణమును గలిగించు సమర్థతయు, నపౌరుషేయతయు సిద్ధించును. అట్లుగాక రాజసికులు, తామసికులు నగు నధికారులకు గూడ సాత్త్వికమైన జ్ఞానయజ్ఞ ముపదేశముఁజేయుటవలన వారి బుద్ధిభేదము గల్గించు ననధికారచర్చయుఁ గాఁగలదు. దీనివలఁ వారికి మేలులేకపోవుటయేకాక యనిష్టముగూడ సంభవించును భగవంతుఁడు గీతలలో నీ రీతి లిఖించియున్నాఁడు.

“ న బుద్ధిభేదం జనయే దజ్ఞానాం కర్మసంగినాం
యోజయే త్సర్వకర్మాణి విద్వాన్ యుక్త స్సమాచరన్

ప్రకృతే ర్గుణసమ్మూఢాః సజ్జన్తే గుణకర్మసు
తా నకృత్స్నవిదో మందా న్కృత్స్నవి న్న విచాలయేత్.

అజ్ఞులును గర్మమార్గము నం దాసక్తులును గోరికలుగల వారు నగు పురుషులకు బుద్ధిభేదము గలిగింపఁగూడదు. విద్వాంసుఁడు యోగ్యుఁడునగు పురుషుఁడు స్వయముగా ననుష్ఠించుచు వారి నామార్గమునందు నడిచెడివారలనుగా నొనరింపవలెను. మందమతియు, నల్పజ్ఞుఁడు నగు జనుఁడు ప్రకృతిగుణముల యందుఁ జిక్కి గుణములచేతను గర్మములచేతను లిప్తుఁడగుచున్నాఁడు. విచారశీలుఁడును విశేషదర్శియు నగు పురుషుఁ డవ్వారిని దటాలున నాగుణములనుండి దప్పింపఁగూడదు. కాని మిక్కిలి నేర్పుగలిగిన యధికారమునకుఁ దగినట్టి యుపాయమును జూపి తిన్నతిన్నగా వారిని నున్నతిగలవారినిగాఁ జేయవలెను. ఇదియే గీతయందలి భగవదాజ్ఞ. ఈ విజ్ఞానము వేదమునందు సంపూర్ణముగాఁ బ్రకటింపఁబడినది. వేదములయందుఁ బశుహింస మున్నగు కొన్ని విషయములను విధించెడి మంత్రములను జూచి జను లనేకులు గజిబిజిపడుచున్నారు. ఇంకను జాలమంది నిజవైదుష్య మదోన్మత్తులై యో లేక సంప్రదాయము ననుసరించినయనుదారభావములవారై యో తమసిద్ధాంతముల ననుసరించు నట్టి మంత్రముల కర్థములను జేయ మొదలిడుదురు.

కాని యిదంతయు వేదమునందలి మర్మము గుర్తెఱుంగ. ఫలమై యున్నది. వేదములం దెచ్చట నైనను హింసను సంబంధించినమాత్రము చిక్కెనా దీనినుండి భగవంతుఁడు జీవహింస చేయుట కుపదేశ మొసఁగుచున్నాఁడను సిద్ధాంత మున్నటికి దీయఁగూడదు. ఇట్టివిచారము భ్రమతోఁగూడినది. దీనితాత్పర్యము నింకను దీనికిసంబంధించిన విషయము నీక్రింద వ్రాయఁబడుచున్నది.

సత్వరజస్తమో గుణములతోఁ గూడిన యీ ప్రపంచమందు సర్వప్రకారముల నుండు మనుష్యులు గల రనియీవఱకే చెప్పఁబడియున్నది. మఱియు గుణముల తారతమ్యము ననుసరించి రుచిలోను స్వభావములోను బెక్కు భేదములు గలుగుచున్నవి. సాత్వికుఁడగు మనుష్యుఁడు స్వభావముగా నహింసాపరుఁ డగుచున్నాఁడు. రజోగుణముగలజనుఁ డీరీతిగా నుండఁడు. ఇఁకఁ దమోగుణముగలపురుషుండో యీరీతికిఁ బూర్తిగా విపరీతముగానే యుండును. ఈ కారణముచేత నందఱకు సాత్వికవిధియొకటియే సరిపడనేరదు. అందఱికిని వేఱువేఱుగ విధముల నేర్పరుపఁజాలనియెడల వేదము పూర్ణత్వమును, భగవద్వాక్యమును గానేరదు. అందువలన నీవిషయమును విచారించుట యోగ్యమై యుండును. రాజసికములును, తామసికములు నగు యజ్ఞములం దెందు హింసయొక్క విధి యున్నదో యచట

విధి హింసను వృద్ధిజేయు తలంపుతో లేదు. ఇంక నేమన? తగ్గించుటకొఱకై యున్నది. ఏలయన? జనులు చాలవఱకు రాజసికులుగాని తామసికులుగాని నైయుందురు. వారి ప్రకృతి పుట్టుకనుండియే హింసయందాసక్తిగలదై యుండును. అవ్వారు సాధారణముగా మాంసమును భుజించుట కిచ్ఛగించుటఁగలదు. వారినిఁ దటాలున నాబుద్ధినుండి తప్పించి సాత్వికులనుగాఁజేయుటకై యుపదేశించుట, మూర్ఖత్వమును, ననధికార చర్చయుఁగాఁగలదు. అందువలన వారు దేనిచే నట్టిబుద్ధిని విడుచుచుఁ దుదకు సంపూర్ణముగా వదలిపెట్టఁగలరో యా యపాయ రహితోపాయము వారికిఁ గావలసియున్నది. ఇదియే వేదమునందు వర్ణాశ్రమధర్మ నియమయుతముగాఁ జూపఁబడినది. మఱియు వేదచోదితమును లోకహితకరమునగు యజ్ఞమును జేయఁదలఁచినవారు ముందుగాఁ గొన్ని యోగ్యతలు గలవారుగా నుండవలెను. వారద్దానిని ధర్మబద్ధులై కావించి వివిధవిధపూజలఁ గావించి బ్రాహ్మణులను సంతృప్తులం జేసి దేవతాప్రసాదరూపముగా యజ్ఞశేషమును భుజింపవలసినదని యందాదేశింపఁ బడినది.

ఈ యజ్ఞమందు విధివిహితముగాఁ జేయు హింస, హింస గానేరదనియు, నిద్దానిని భక్తిశ్రద్ధలతో సక్రమముగా నాచరించి యజ్ఞశేషమును భుజించినవారు సమస్త పాపములనుండి విముక్తులగుదురనియు శాస్త్రములు చెప్పుచున్నవి.

" యా వేద విహితా హింసా, నసాహింసేతి కథ్యతే "

" యజ్ఞశిష్టాశినస్సన్తో ముచ్యంతే సర్వకిల్బిషైః "

[భగవద్గీత

ఈ మున్నగు ప్రమాణములు గలవు. ఇట్టి యజ్ఞ మొన ర్పింప సంకల్పించినవారికి ముందుగా వందలకొలఁది ననుష్ఠానములను, నితర సత్కార్యములను జేయవలసినవిధి గలదు. దీనివలన వారి కధికధనవ్యయమును, విశేషశ్రమయు నగును. దీనివలన ధనాదులయందు విరాగబుద్ధియు, దమము, శమమును గలుగఁ గలదు. మఱియుఁ గ్రమముగాఁ జిత్తమునందు సాత్త్విక భావమును గలుగును. ఇందువలన హింసాకార్యములందుఁ బ్రీతి తగ్గును. ఈ విధివిహితమగు యజ్ఞశేషమును దేవతాప్రసాదరూపముగా గ్రహించుటకు బుద్ధిపుట్టుటవలన దానితత్త్వ మెఱుంగుటకుఁ బ్రయత్నింతురు. తరువాత స్వధర్మమును నిర్వర్తించి కృతార్థులైన వీరే రాజసికములును, దామసికములు నగు క్రతువులందు విరాగము నొంది సాత్త్వికమగు జ్ఞానయజ్ఞమున కధికారులగుట చిట్టచివరఫలమై యున్నది. ఇదియే వేదోదారత, ఇదియే వేదపూర్ణత, దీనిపై విచారించిన బుద్ధిమంతులు, దేనివలన నెల్లప్రకారముల నుండు నధికారులకు మేలును, నాత్మోన్నతి గలుగుచున్నదో యట్టి భగవద్వాక్యరూప మైన వేదమునందే యిట్టి నిష్పక్షపాతమగు నుదారభావమున్నదని తప్పక తెలిసికొనుచున్నారు. అదియుఁగాక వేదమునందుఁ జెప్పఁబడిన కర్మవిజ్ఞానము ననుసరించి "స్వర్గకామోయజేత" యను నీప్రమాణమువలన వైదికమును, రాజసికమునగు యజ్ఞముయొక్క ప్రభావముచేత నాతనికిఁ బరలోకమునందు

స్వర్గము మున్నగు లోకములప్రాప్తి కాఁగలదు. ఇదియే వేద గుణమును విచారించుటవలనఁ గలిగిన పూర్ణమాహాత్మ్యము. వేదముయొక్క యపౌరుషేయత్వ మింకను భావపూర్ణత్వము నందుఁగలదు. ఈవిషయము మొదటిసముల్లాసమునందుఁ బరమాత్మకుఁ గల త్రివిధభావములు ప్రకృతివిలాసము లేక ప్రసృతి లయము ననుసరించి సాధకునకు లభించుచున్న వని నిరూపింపఁ బడియున్నది. అతని యధ్యాత్మభావము మాయాతీతంబు సత్యంబును, మనోవాచామగోచరమును నిర్గుణంబును, నిష్క్రియయునగు పరబ్రహ్మంబు, అతని యధిదైవభావము మాయగల చైతన్యంబును, సృష్టి, స్థితి, లయములకుఁ గర్తయగు నీశ్వరుఁడు. ఇఁక నతని యధిభూతభావ మనంతకోటి బ్రహ్మాండమయుండగు విరాట్పురుషుండు, ఇందులకై సర్వకారణుండైన పరమాత్మయందు మూఁడుభావము లున్నప్పుడు కార్యబ్రహ్మరూపియగు నీప్రపంచమునఁ గూడ మూఁడుభావములు గావలయును. ఎందులకన, ఎప్పుడు కార్యము కారణముయొక్క విస్తారమాత్రమై యున్నదో యప్పుడు కారణమునం దున్న భావములన్నియు యాకార్యమునందుఁగూడ నవశ్య ముండును ఇదియేప్రపంచమందలి యెల్లవస్తువులలో మూఁడేసి మూఁడేసి భావములు గనుపడుచుండుటకుఁ గారణమై యున్నది. కార్యబ్రహ్మమందుఁ బ్రకృతిపురుషులలీల యీగుణభావలీలాస్వభావము

గా ముగింపఁబడినది. ఇంతమాత్రమేకాక యీ మహాత్ముఁడు ప్రకృతి పురుషులతత్త్వమునుగుఱించి ముక్తుఁడగుటకై కోరువాఁడు య నికిఁ బ్రతివస్తువునందు త్రిగుణములుఁ త్రిభావములును గూడ దగియుండును. లేనిచో ముక్తి కలుగనేరదు. జగత్తునం దనే గ్రంథము లున్నవి. కాని యీపుస్తకములన్నియుఁ బ్రకృతి మాత్రయొక్క గ్రంథములను జదువుటకు సహాయమునుజేయు నవి మాత్రమే, ప్రకృతియే వాస్తవముగు గ్రంథము. దీనినే దా మహర్షిజనులు యథార్థముగా గుర్తెఱింగి నిశ్శ్రేయసలాభమును బొందుచుండిరి. దీని నెల్లచోటుల, నెల్లవస్తువులయందును త్రిగుణ విలాసము త్రిగుణతారతమ్యము, మఱియుఁ త్రిభావలీల యెప్పుడు చూచెదరో యప్పుడేఁ బూర్తిగాఁ దెలిసికొననగును. దృష్టాం తముపై విశదీకరించెదను. మన మధ్యాత్మము, మంతస్యము (ఆలోచింపఁదగినది) అధిభూతము. చంద్రుఁ డధిదైవము ఈ విషయమునుగుఱించి యీవఱకుఁ బ్రథమసముల్లాసమునందు విరి విగాఁ బ్రమాణము లీఁబడియుండెను తిరిగి యిచట నిచ్చుట యనవసరము. భగవంతుఁడు గీతలలోఁగూడ "కింతద్బ్రహ్మ కిమ ధ్యాత్మం" యీ మొదలగు ప్రశ్నముల కుత్తరము లిచ్చు నవ సరమందుమూఁడుభావములలీల పూర్ణముగాఁ జూపియున్నాఁడు. ఏది సర్వపదార్థములందుఁ త్రివిధభావములఁ గనుచున్నదో యదియే పూర్ణదృష్టి. ప్రస్తుతము దీవిషయమునుఁ జాల గందర

గోచరమగుచున్నది. తరుచుగా మనుష్యలోకభావమునో రెండవ భావములనుమాత్రమో చూచి విచారించెదరు. లేక యొక భావ మునుమాత్రమే యొప్పికొని రెండవభావమును ద్రోసివేయు దురు. ఇదంతయుఁ దప్పు. ఏ వస్తువున కధ్యాత్మభావము నిజ మో దాని యధిదైవభావము, నధిభూతభావముగూడ నిజము లుగాఁగలవు. ఎట్లంటిరేని? మనస్సు సత్యమైనయెడల నంతస్స్య మును, జంద్రుఁడును, సత్యములైనవి. నేత్రములు సత్యములైన యెడల రూపతన్మాత్రయుసూర్యుఁడునుగూడ సత్యములు. ఎవనికి మూఁడుభావములుగూడఁ గనుపడుచున్నవో వాఁడే పూర్ణ ద్రష్ట. (పూర్తిగాఁజూచువాఁడు) కానివాఁ డపూర్ణదృష్టిలేనివాఁ డగుచున్నాఁడు. ఈప్రకారముగా దేని యొక్కొక్క యుప దేశమునందు మూఁడేసిమూఁడేసి భావములుండునో యదియే పూర్ణగ్రంథ మని చెప్పఁబడును. అట్టి యీసమగ్రభావములతోఁ గూడికొనినగ్రంథమే భగవంతునివాక్యము గాఁగలదు. లౌకిక పుస్తకములం దీపూర్ణత రాఁజాలదు. గీతలో నొక్కొక్కశ్లోక మందు మూఁడేసిభావములు నిండియున్నవి. ఏలయన! గీత భగ వద్వాక్యము. దీనిని బరిశోధింప నపేక్షగలవారు నంతర్దృష్టిసంప న్నులైన జనులును దెలిసికొనఁజాలుదురు. ఈవిధముగా వేద ముయొక్క ప్రతిమంత్రమునందును మూఁడేసిభావములు(అధ్యా త్మాధి దైవాధిభూతములు,) నిండియున్నవి. కేవలమొక

భావమే కాని కేవలము రెండుభావములే కాని యున్నట్టి మంత్రి మొకటిగూడ నీవేదమునందు లేదనుము. "త్రయోర్థా స్సర్వవేదేషు" ఎల్ల వేదములందు ఆధ్యాత్మికాధిదైవికాధిభౌతికము లను మూఁడుభావార్థము లున్న వని శ్రుతులయందు వచింపఁబడినది. స్మృతులలోఁగూడ

"యథా దుగ్ధంచ భక్తంచ శర్కరాభి స్సమిశ్రితం కల్పితం దేవ భోగాయ పరమాన్నం సుధోపమం తథా త్రైవిధ్య మాపన్న శ్రుతిశ్చైవ స్సుఖాత్మకః నయతే బ్రాహ్మణం నిత్యం బ్రహ్మానందం పరాత్పరం"

అని చెప్పఁబడినది. ఏప్రకారముగను పాలు బియ్యము, చక్కెర యీ మూఁడిటిని గలుపుటచే మిక్కిలి మధురమును, దేవభోగమునకుఁ దగినదియు నగు పరమాన్న మగుచున్నదో యట్లే యాధ్యాత్మము, ఆధిదైవము, ఆధిభౌతికములను మూఁడుభావములతోఁ గూడినదియు, నమృతమయము నగు వేదము జ్ఞానియగు పురుషునకు బ్రహ్మానందమును గల్గించుచున్నది. దీనింబట్టి వేదమునందలి ప్రతిమంత్రమునకు మూఁడురీతుల నుండు భావములు, మూఁడువిధములుగా నుండు నర్థములు గల వని స్పష్టమగుచున్నది. ఈమూఁడుభావములు మనుష్యులకు సాధారణముగా బుద్ధికి గోచరించునవి గావు. నవీనకాలమున వేదముల యథార్థస్థితిని దెలిసికొనలేక జను లీవిషయమున

శేషముగా భ్రమపడుచున్నారు.

కొందఱు యావత్తు శ్రుతులను స్థూలమగు నధిభూత భావమునం దర్థముచేయుచున్నారు. కొందఱు క్లిష్టముగాఁగల్పన మొనరించి సర్వమంత్రముల నాధ్యాత్మిక భావమునం దర్థముచేయుచున్నారు, ఇదంతయుఁ బూర్ణముగా నిడియు మానవసంబంధమైనదియునగు బుద్ధిలక్షణము. వేదము మనుష్యకృతమైనచో నిట్టికల్పనము సత్యముగాఁగలదు. వేద మపౌరుషేయము పరమేశ్వరకృతమైనందువలన నిట్టికల్పన మెల్లరీతుల నసత్యము. మఱియుఁ ద్రివిధ భావపూర్ణవిలాసమే సత్యమైయున్నది. ఒకదృష్టాంతముతో బోధింపఁబడుచున్నది.

ద్వయా హ ప్రాజాపత్యా దేవాశ్చాసురాశ్చ తత్ర కానీయసా ఏవ దేవా జ్యాయసా అసురా స్త ఏషు లోకేష్వస్పర్ధంత॥

(ఇత్యాది బృహదారణ్యకోపనిషత్తు.)

ప్రజాపతినుండి దేవతలును, రాక్షసులును నిరువురను జన్మించిరి. వారియందు దేవతలు తమ్ములుగాను రాక్షసులన్నలుగానున్నారు. వీరిరువురు నీలోకములందు. బరస్పరము స్పర్థతోనుందురు. ఈ మంత్రమునందు సురలయు నసురులయు సంగ్రామము వర్ణింపఁబడియున్నది. దీనిని వేదల మొకభావమునందే గ్రహించుటవలన సంపూర్ణమైన యర్థముగానేరదు. ఈ మంత్రమును మూఁడుప్రకారములుగానుండు భావములందును

సమన్వయింపవలయును. ఈ భౌతికప్రపంచమునా దాఖ్య
లలోఁ జెప్పఁబడిన దైవీసంపత్తిగల జీవులకును, ఆసురీ
గల జీవులకును నిరంతరము కలహములగుచునే యుండున
దీని కధిభూతార్థము. సరిగా నీప్రకారముగానే దేవత
దా తమోగుణము సన్నిహితించిన యసురులకును సత్త్వగుణా
ష్ఠించిన దేవతలకును బరస్పరము జగడము జరుగుచు
అనఁగా నీరెండువిధములగు చేతనశక్తులకయ్యును, య
మగు దేవాసురసంగ్రామమును గ్రహింపవలెను.

ఇఁక మూఁడవభావ మేమనఁ? అధ్యాత్మము (స్వ
జ్యము) నందు దేనిచే జనులొకప్పుడు కుమతిచక్రములో
పాపముఁ జేయుచున్నారో మఱియొకప్పుడు సుమతిమూ
నఁ బ్రేరేపింపఁబడి చేసినపాపములకుఁ బశ్చాత్తాపముఁ
చున్నారో, యట్టికుమతికిని, సుమతికిని ద్వంద్వయుద్ధ
మును జరుగుచునే యుండును. ఈ కలహ మధ్యాత్మరాజ్య
దేవాసురయుద్ధమై యున్నది. ఈప్రకారముగా మూఁడే
ములు చూచినప్పుడు వేదమంత్రములకు సంపూర్ణముగా
గాఁగలదు. కాని-చోఁగాదు. పూర్ణుఁడును జ్ఞానమయుండు
భగవంతుని నిశ్వాసరూపమైన వేదమునందంతట నిట్టిభా
వములనుగాంచి భక్తజనులహృదయము చక్కఁగా వికసి
చున్నది. తేలినసారాంశ మేమనఁగా? ఇంతవఱకుఁ జరి

చర్చననుసరించి వేదములందుఁ త్రిగుణపూర్ణతయుఁ ద్రిభావపూర్ణతయు నగుటవలన వేదమున కపౌరుషేయత్వము సిద్ధించినది.

వేదములందలి యింద్రవరుణాదిదేవతల విషయమునందుఁ దాత్పర్యమేమి?

ఇట్టింత గంభీరముగా నుండిన వైదికతత్త్వమును దెలిసికొనుటకుఁ దొలుత నెట్టిశక్తిఁ బొందవలయునో యది యీదిగువ వ్రాయుచున్నాను. మొట్టమొదట, శిక్ష, కల్పము, వ్యాకరణము, నిరుక్తము, ఛందము, జ్యోతిషమునను నీయాఱంగములను మిక్కిలిశ్రద్ధతో నధ్యయనమొనర్చి తర్వాత వేదార్థములను దెలిసికొనుటకు శక్తిని సంపాదింపవలసియుండును. ఈయాఱంగములలో నొకయంగమందైనను గొఱతపడినచో నట్టివిద్వాంసునిశక్తి పూర్ణముగా నేరదు. ఈషడంగజ్ఞానలాభము బొందిన యనంతరమున సప్తదర్శన (శాస్త్రము) ములయొక్క జ్ఞానము చక్కగా గడింపవలసియుండును. వేదముచేఁ జెప్పఁబడిన యీసప్తదర్శనములు పరదేశీయులదర్శనములవలె నాకాశరమ్యహర్మ్యములు గావు. ఈయేడుదర్శనములు జ్ఞానభూమియందును వరుసగాఁ బ్రవేశింపఁజేసెడి సప్తాధికారములనుండి పుట్టినవి. ఈప్రకారముగా షడంగములయు సప్తదర్శనములయు రహస్యములను బరిపూ

ర్ణముగా హృదయమందు నాటింపఁజేసికొనినపిమ్మటను, గర్మము, నుపాసనము, యోగము మున్నగువాని తోడ్పాటుచేఁ జిత్తము నిర్మలమైన తరువాతను సత్యజ్ఞానమూలకములఁ గూడికొనిన వేదములు లభింపఁగలవు. అట్లుకాదేని యనంతములు, నంతులేని గంభీరముగల వేదసముద్రమును పారముఁ గాంచుట యను నదేమి? దానియందుఁ బ్రవేశించుటకు నదే సంభవించును.

వేదమునందు బహుఋషులయు, ఛందస్సులయు, దేవతలయు వర్ణనము వచ్చియున్నందువలన నిర్ణయము దుర్గ్రాహ్యమైయున్నది. ఏయే త్రికాలదర్శులగు మహాత్ముల చిత్తమునందు స్వతంత్రములగు శ్రుతులు ఆవిర్భవించినవో అనఁగా నే యే యాచార్యులమూలమున నా మంత్రములు ప్రకాశపఱుపఁబడినవో వారే యా మంత్రములకు ఋషులుగాఁ జెప్పఁబడుచున్నారు. ఏయేఛందస్సులందు శ్రుతులు రచింపఁబడినవో యవి యవి యాయా వేదమంత్రములకు ఛందస్సులుగాఁ బలుకఁబడినవి. మఱియు నేయేశ్రుతులద్వారమున నేయేభగవచ్ఛక్తుల యుపాసనముగునో యాయుపాసింపఁదగిన శక్తు లా యాశ్రుతులకు దేవతలుగాఁ జెప్పఁబడెను. కాన మనము ననుసరించి యొక్కొక్క మంత్రమునకుఁగూడ ఋషులను, దేవతలను ఛందస్సులనుచ్చరించవలెననెడి విధి వేదమునందుఁ గన్పడుచున్నది. దీనిప్రయోజన మేదన? ఛందస్సుల నెఱింగినవాఁడగుటవలన

నానావ్రతములయొక్క [illegible] సంబంధమున్నది.
[illegible] ప్రత్యేక
ప్రత్యేకముగానున్నది. [illegible] స్వతం
త్రముగా [illegible],
[illegible] గానున్నది. దేవ
తలను [illegible], ఋషుల
[illegible]
[illegible]మున్నది. [illegible]
[illegible]
[illegible] వర్ణించి
[illegible], [illegible], అగ్ని
మున్నగు దేవతల [illegible] వ్రతములు [illegible]మున్నవి.
[illegible] నాభిమానులగు
[illegible] బట్టి దేవతా
నామములు [illegible] సమన్వయిం
చి [illegible]
[illegible]
[illegible] గా [illegible].
[illegible]
[illegible]

త్రియున వేదమునందలి జ్ఞానము సత్యమని యెఱిగెను. వేదమును దెలిసికొనుటకు యోగముతోఁగూడిన బుద్ధిగలవాఁడె దాని యత్యంతగంభీరప్రదేశమందలి రహస్యమును నిశ్చయించుకొనెను.

"ఉత త్వః పశ్యన్న దదర్శ వాచ
ముత త్వః శృణ్వన్న శృణోత్యేనాం
ఉతో త్వస్మై తన్వం విసస్రే
జాయేవపత్య ఉశతీ సువాసాః॥ [ఋగ్॥ దశమమండలము.]

చాలమంది వేదమును జూచియు సరిగాఁ జూడలేరు. అనేకులు దానినివినియు సరిగావినలేరు. పతివ్రతయగు సతి యంగ మామెపతికియే చూపునట్లు వేద మెవ్వనియందు యథార్థాధికారినిగాఁదలఁచునో యట్టిభాగ్యశాలికే తనస్వరూపమును జూపును. అతఁడే శ్రుతితాత్పర్యమును జక్కఁగాఁ దెలిసికొనెడివాఁడు. ఇతరుఁడు గాఁజాలఁడు. ఇట్టి సర్వశ్రేష్ఠమగు శ్రీశ యీశ్వరునినామమేమైనచో వేలువేలుపేరులతో స్తుతిచేసినందువలన లాభమేమి? యనిధీరులును నిష్పక్షపాతులును విచారింపఁదగిన విషయమైయున్నది. అగణితగుణములుగల యీశ్వరుని నామమును దద్వాచకములగు కొన్నివిశేషణములే గుణనామమగును. మఱియుఁ బ్రత్యేకమగునామమును దేనిగా తెలిసికొనుచున్నదో దానిని విపరీతరీతిని చాలువఱకుచేసి మిక్కిలి కష్టమగు కల్పనతో దానియర్థములను జేయుటగూడ పనికిరా

మగును. యూరపుపండితులు కేవలము జ్ఞానకాండము ప్రతిపాదించునవియైయున్నవో వేదమంత్రములందు జాలదక్కువయై యుండును. మఱియు సంహితలందు నెక్కువగా నున్నకర్మకాండ విస్తారముగా నుండుట సంభవించును. జగమునకాదికారణుండగు పరమేశ్వరుఁడు త్రిగుణాత్మకమైన ప్రకృతికంటెఁ బరుఁడైనవాఁడనియు నతనిశక్తి నిహరించి యే దేవతలు, ఋషులు, పితరులు, నీప్రపంచమును రక్షించుచున్నారో వారందఱు ప్రకృతియందే కలరనియు వేదరహస్యము లెఱిఁగిన విద్వాంసులకుఁదప్పక తెలియఁగలదు. ఇంతేగాక, స్వర్గము మున్నగువానినిగోరు సకామసాధకులకోరికలను దేవతలను ప్రసన్నులుగాఁ జేయుట మిక్కిలి సహజమైయున్నది. ఎవనిచిత్త మిహలోకమందుఁగాని పరలోకమందుఁగాని భోగములను, సుఖములను, సంపత్తినిఁ గోరుచున్నదో యట్టిపురుషుఁడేని మిక్కిలి సరళమైనదియో యెందుఁగష్టము తక్కువయో, దేనివలన సిద్ధిగూడ శీఘ్రముగా నగునో యట్టి యుపాయమే మంచిదని గ్రహించునదిమాట నిశ్చయము. భగవంతుఁడు గీతలలో నీరీతిగా వ్రాయుచున్నాఁడు.

" కాంక్షన్తః కర్మణాం సిద్ధిం యజన్త ఇహ దేవతాః।
క్షిప్రం హి మానుషే లోకే సిద్ధిర్భవతి కర్మజా॥
కామైస్తైస్తైర్హృతజ్ఞానాః ప్రపద్యన్తేఽన్యదేవతాః।
తం తం నియమమాస్థాయ ప్రకృత్యా నియతాః స్వయా॥

అంతవత్తు ఫలం తేషాం తద్భవత్యల్పమేధసాం

దేవాన్ దేవయజో యాన్తి మద్భక్తా యాన్తి మామపి॥

సకామకర్మయందు స్థిరరగు ప్రవృత్తిమార్గాసక్తిగల జనులు దేవతలను సంతుష్టిపరచుటకై యజ్ఞములు చేయుచున్నారు. ఏలయన యీయుపాసనావలన శీఘ్రసిద్ధి లాభమగు నగును. ఈరీతిగానే కోరికలతోడను, భావములతోడను గూడికొనిన ప్రకృతియొక్క ప్రేరణచేత మనుష్యులు చాల జనులు దేవతాసాధనమును చేయుచున్నారు. కాని యట్టివారి ఫలము లల్పములై ను నాశము గలదగును. ఎందుకనగ దేవపూజకులు దాని మూలమున దేవలోకమునకుఁ బోవుచున్నారు. నాభక్తజనులు నాపరమ ధామమునకే వచ్చుచున్నారు. ఉదాహరణముగా సామాన్యమగు గోరెడిజనులు రాజుకడ నొక చిన్నకొలువున్న పురుషుని నాశ్రయించియే తమకార్యమును నెరవేర్చుకొనుచున్నారు గాని వారికెట్టు చక్రవర్తికడకుఁ బోవలసిన యవసరము లేదో యాగున ను బోజాలరో యాప్రకారముగానే క్షుద్రవాసనగల తక్కువ రకపు సకామసాధకులకు భగవదంశరూపులగు దేవతలయుపాసనయే తగినదియై శీఘ్రముగా ఫలమును గలిగించునదియు నై యున్నది. ఇట్లంగీకరింపవలసియే యుండును. రెండవదియగు మేమన? వేదమునందు నిరూపించబడియున్న దేవతలను సంతుష్టి పరచి కోరికలీడేర్చుకొనుట కేయుక్తులు చూపబడియున్నవో

యా యుక్తులమూలమున ప్రకృతిశక్తులు ప్రసన్నములు గాఁగాఁ దని యనుభవశాలురగు వారు చెప్పుచున్నారు. ఆది భగవంతుని దృష్టిచే నెడఁబాయును. అందువలన నానాశాస్త్రము లన్నిటిని భగవంతుఁడే నామమునందే కారణము సృష్టికర్తగను గల్పించి సంబంధపఱచియుంచె చేసినారని నమ్మకముతో ప్రొద్దుటను సూచించుచున్నది. ఇట్టియున్నయెడల నీయందుండవు. నీయందున్న ప్రకృతిశక్తివిలాసమునందు నీవు తెలిసికొని యెల్లవిషయములను జూచుచున్నను సామాన్యముగఁ జేయవలెను? మంత్రశక్తి విద్యుచ్ఛక్తి మున్నగు ప్రకృతిశక్తులను ఉపయోగించి జనుల బుద్ధిబలమునకు మిగిలి పోవుచుండగా నీయనుభవార్థవిద్యా (సైన్సు) నుపాయములచే సమర్థతను మేల్కొల్పబడినదిగా ఉపయోగింపబడుచున్నవి, భావిశక్తియందే యింతయాశ్చర్యమున్నయెడల ప్రకృతిశక్తియందింక కెంత సామర్థ్యమున్నదో దానిని సమాగమించుటకు జనుఁడే గ్రహించవలెను. స్వాభావికమగు ప్రకృతిశక్తులతో సమస్త జగమునందు ప్రకృతిశక్తి ప్రపంచవర్తమానమునకు కీర్తిని బడలఁ గావించునో యదియంతయు ముందుముందుఁ జూచెదము. మనుష్యుఁడు యోగాభ్యాసము మున్నగువానిమూలమున నాశక్తులను ప్రసన్నము చేసికొని సుఖమును, సంపత్తిని, మనోరథమును పొందఁగలఁడు. ప్రకృతియందలి శక్తి నిల్పించినది. కాఁబట్టి

యీనామములన్నియు దేవతలవి. [illegible]
దేవతలను దృష్టియందుంచుకొని చెప్పఁబడినవి. [illegible]
జ్ఞానము సాధింపవలెనన్న [illegible]
ధికారము లేక యోగ్యతను [illegible]
యుండవలెను, ఇంద్రాదినామములు [illegible]
యుచట ఇంద్రాదిశబ్దములు పరమాత్మపరములని [illegible]
కాఁగలవు. సందియము లేదు. [illegible]

ఇంద్రో మాయాభిః పురురూప ఈయతే॥

ఈ మంత్రమునందున్న యింద్రశబ్దము సృష్టికర్తను [illegible]
లో మాయాసహితుఁడై యనేకరూపములు [illegible]
నుగూర్చి చెప్పునదిగా యున్నది. [illegible] సృష్టి
జ్ఞానములకు సంబంధించినదిగా యున్నవి. [illegible]
నది, సకామములగు [illegible]
కానేరవు,

వేదభాష సాధారణముగ [illegible] నానా
విధమైన యపూర్వతయు విలక్షణత్వమును గలిగియున్నది.
దీనిపై విచారణ జేసిన యూరోపియను భాషావేత్త[illegible]
లౌకిక విలక్షణత్వమును, భావగాంభీర్యమును
స్వయముగనే ప్రమాణీకరించుచున్నవి. [illegible]
వారి విచారణమునుబట్టి సృష్టి మొదలగు[illegible] సం
బంధ మంగీకరింపఁ బడుచున్నది.

[illegible]

[illegible]

తోఁపింపుమాను) రు విలాసస్థలమును, ననంతములైనయూహిన తోఁడను, గ్రహములు, నక్షత్రములు మున్నగువాని లోనివ తోఁడను బాగుగా విరాజిల్లునదియు నగు నీజగ త్సృష్టికార్యము నంతములేనిదియో యుక్తిగా వేదస్వరూపముగా నిది యు లేనిదియే. కేవల మొక్కజ్ఞానదృష్టితోఁ జూచిన నీ బ్రహ్మాండ మనంతముగాఁ జూచుచున్నాము. మోక్షజ్ఞానవిజ్ఞానము నిస్తూలజగత్తే యనంతమైనది. మరిగ జ్ఞానములో నెంతయు యున్న యధ్యాత్మరాజ్యమీ బాహ్యజగత్తుకంటె నెంత నభివి తముగా నుండుట సంభవమగును. ఇంక నీశాస్త్ర గమ్యమగు వే ములందు జ్ఞానవిజ్ఞానముల నెంతేని యొక్కయు నర్థము మున్నదో యప్పుడు వేదమాహాత్మ్యము నెట్టిదని యూహింపఁదగినదో తెలియఁ గాఁగలదో విచారశీలుఁడగు పురుషుఁడు మాత్రమే బాగుగఁ దెలిసికొనఁగలఁడు. ఇందులకు సందియ మొక్కింతయును లేదు.

—(*) వేదవిభాగ వ్యాఖ్యానము (*)—

"అనంతా వై వేదాః" వేదము లనంతములు. వేదము లనంతము లైనప్పటికి నిప్పుడు వేదముల సంఖ్య గన్పట్టు చున్నది. ఈసంఖ్యావిషయమునందు శాస్త్రములందు భేదములును గలవు. మహాభాష్యమునం దిట్లు వ్రాయబడియున్నది.

"ఏకవింశతి ... [illegible]
[illegible]
[illegible]"

ఈ విధముగా ... సహస్రములతోకలను గల వేదము నాలుగు వేదములుగా ... విభాగింపబడినది. ఎట్లనిన ఋగ్వేదమునకు ... శాఖలును, సామవేదమునకు వేయి శాఖలును, యజుర్వేదమునకు ... శాఖలును అథర్వణవేదమునకు తొమ్మిది శాఖలును గలవు. స్కాందపురాణమున ఇట్లు వ్రాయబడినది.

"... [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
... బ్రహ్మణ్యాని ... [illegible]॥"

దీని ననుసరించి యొకటిగానున్న వేదము వ్యాసులవారిచే నాలుగు భాగములుగా విభాగింపబడినది. తరువాత నవియే ... ఒకటి భాగము (శాఖ) యైనది. ఎట్లన ఋగ్వేదమునకు ఇరువదినాల్గు శాఖలును, యజుర్వేదమునకు నూటయొకటి శాఖలును, సామవేదమునకు

వేయి శాఖలు అథర్వవేదమునకుఁ [illegible] ముక్తికోపనిషత్తులో వేదములకు [illegible] బడి శాఖలున్నట్లు ప్రమాణము చెప్పుచున్నది.

ఋగ్వేదస్య శాఖా స్స్యు రేకవింశతి సంఖ్యకాః ।
నవాధికశతం శాఖా యజుషో మారుతాత్మజ ॥
సహస్రసంఖ్యయా జాతాః శాఖాః సామ్నః [illegible]
అథర్వణస్య శాఖా స్స్యుః [illegible]

ఋగ్వేదమునకు ఇరువదియొక్క శాఖలును, [illegible] దమునకు నూటతొమ్మిది సామవేదమునకు [illegible] శాఖలును అథర్వవేదమున కేఁబది శాఖలునుగలవు. [illegible] కాలేయకాలమహిమచే వేదముల కిన్ని శాఖ [illegible] కాలమునఁ గేవలము [illegible] శాఖలుఁ గ[illegible] పుట మిగుల విషాదకరవిషయముగానున్నది. [illegible] యావిర్భావ, తిరోభావములు [illegible] గును. ఇది మనపాపము యొక్కయు, [illegible] యొక్కయు ఫలమైయున్నది. [illegible] వేదములకిన్ని శాఖలున్నప్పటికిని [illegible] తక్కువగానున్న శాఖలు చెప్పఁబడినవి. [illegible] మిక్కిలి చక్కగా బోధపరచుకొనుటకుఁ [illegible] హాస్య మెఱుగఁబడి వెంటనే, వేదవిద్యకు [illegible] బాగ్గా ప్రచారముగలిగిన [illegible] తిరిగి పూర్వ[illegible]ముల

[illegible] వేదమును [illegible]. ఇందు [illegible] శిల్పమును నన్ని [illegible] వేదము విస్తృతమయియుండినది [illegible] శ్రౌతభాగము, బ్రాహ్మణభాగము, ఆరణ్యక (ఉపనిషత్) భాగమును వేదాంగము [illegible] భేదనము [illegible] విధా [illegible] వేదమునకెంత గొప్పని [illegible]. [illegible] హితమును గలి [illegible] యథార్థమైన [illegible] మూర్తి రహస్య విష [illegible]. [illegible] వేదభాష మూర్తి సారము [illegible], [illegible], గాంభీర్యము మరియు వైజ్ఞానిక భావ [illegible] సాధారణముగ బుద్ధికి [illegible]. [illegible] [illegible] వి వలితు [illegible] మతభేదములు ననేకసందేహములు [illegible] పుట్టుచున్నవి. కాని వాస్త[illegible] వేదము సాక్షాత్కార [illegible]. [illegible] ప్రకారముగా నేకము, నద్వితీయము [illegible] బ్రహ్మము, త్రిగుణభేదమునుసరించి బ్రహ్మ, విష్ణు, శివ

లను త్రిదేవతలరూపమునుధరించి సృష్టి స్థితి లయములనెడి కార్యములను జేయుచుండునో యాప్రకారముగా నవినాదేదు మను వేదముగూడ, ఉపాసనము, కర్మము, మఱియు జ్ఞానము లను బ్రకాశపరచుటకు సంహితా, బ్రాహ్మణోపనిషద్రూప ములైన త్రిమూర్తులఁదాల్చి యావత్ప్రపంచమునకు సుఖము గల్గించుటకుఁ బ్రవర్తించుచున్నది

వేదము త్రిభాగములుగా విభాగింపఁబడినది. మంత్రభాగము బ్రాహ్మణభాగము నారణ్యకభాగములని. ఆరణ్యకములే యుపనిషత్తులకు మూలములు. ఆరణ్యకభాగమునందు బ్రహ్మైకత్వమును దెలియఁబరచుట కే మూలసూత్రములుగలవు. వాని విపులీకరణమే యుపనిషత్తులుగాఁ జేయఁబడినది. ఉపనిషత్తులు నివృత్తిమార్గము నవలంబించువారలకును వానప్రస్థులకును, సన్యాసులకును, సంగ్రహింపఁబడినవి. దేనిధ్యానమున బ్రహ్మసామీప్యలాభమగునో యద్దానికి "ఉపనిషత్తు" అని పేరు. దీనికి మూలముగానున్న యారణ్యకభాగమునకు ఆరణ్యకమను పేరెందులకు వచ్చినదనఁగా పురాతనకాలమందనేకతపోవనములుగలవు. వానప్రస్థులావనములందే నివసించుచుండిరి. మఱియు సన్యాసులుగూడ నందే సంచరించుచుండెడివారు. అందుచే నది యరణ్యమునందే ప్రకాశపరుపఁబడినది. కాన దానికి 'ఆరణ్యక' మని పేరువచ్చినది. పరమపవిత్రములైన యుపనిషత్తుల సమూ

సామము మొదలగునవియును నాలుగవగు ప్రధానభాగము
న్నది. బ్రాహ్మణభాగము, సంహితాభాగమునకు ముఖ్యముగాఁ
గర్భిష్ఠులను, యజమానులను బట్టుకొన్నది. ఇచ్చానుసారముగా
యుపవేదము లేదు. ఆయుస్సును గంధర్వాదిభేదములచేత
నిదివరకుఁ జెప్పియున్న సంహిత (సూక్తసంగ్రహము) రూపము.
ఋక్కు, యజుస్సు, సామము, అథర్వములను పేరుగల నా
ల్గు వేదములతోఁ జెప్పఁబడు నాలుగు ప్రకారములుగ నున్న
స్వతంత్రములగు గ్రంథములను విభాగించుటవలనఁ జతుర్వేదము
లని చెప్పఁబడుచున్నవి. సంహితాభాగమునకు మంత్రభాగముల
తోడను, బ్రాహ్మణములతోడను గూడి
కొని నవేదముకు సంబంధమున్నది. ఋక్కు, యజుస్సు
సామము, అథర్వములనఁబడు నలుసంహితాశాఖలకే సంఖ్యయని
వఱకుఁ జెప్పఁబడియున్నది దానిలోఁ బ్రత్యేకశాఖకుఁ బ్రత్యే
కప్రత్యేకముగా మంత్రభాగము, బ్రాహ్మణభాగము, నారణ్య
కభాగమునుండినవి. కాని యిప్పుడు వేదములు ప్రకటితము
యున్నను యిపుడవి సంప్రదాయముగాఁ దెలియుటలేదు.
మనజాతీయుల దౌర్భాగ్యముచేతను నానాదేశప్రవాసములచేతను
దుర్ఘటనములచేతను. వేదమునందలి ప్రధానాంశములు లోపించి
పోయినవి. అట్లయినప్పటికిని నిప్పుడున్న యంశములు చిక్కుచు

ష్టులో యదిగూడ నిర్దోషముగా నిత్యానుసంధానమునకు విశేష కల్యాణప్రదంబులై యున్నవి.

ప్రస్తుతము ఋగ్వేదమున శాకలసంహిత యొక్కటే ప్రచారమునందు గానవచ్చుచున్నది. ఋగ్వేదసంహిత పది మండలములుగా విభజింపఁబడినది. ఆ మండలములందు ౮౫ అనువాకములుగలవు. అనువాకసమూహమునందు ౧౦౧౭ సూక్తములు గనుపడుచున్నవి. నేఁటికాలములోఁ బ్రచారమునందున్న గ్రంథములందు ఖండము, పరిచ్ఛేదము, సమితియు నిట్లు నెన్నియో విధము లెట్లు చెప్పఁబడుచున్నవో యాని మండలము, అనువాకము, సూక్తములనునవి విభాగములై యున్నవి. ఋగ్వేదము యొక్క ప్రథమమండలమునందు ౨౪ ద్వితీయమునందు ౪ తృతీయమునందు ౫, చతుర్థమునందు, ౫, పంచమ, షష్ఠ, సప్తమములలో నొక్కొక్కదానియందు ౬, అష్టమమునందు ౧౦ నవమమునందు ౭ మరియుఁ బదియవమండలమునందు ౧౨ అనువాకములుగలవు. ఒక్కొక్క మండలమందలి సూక్తసంఖ్య చెప్పఁబడుచున్నది. మొదటి మండలము ౧౯౧, రెండవదానియందు ౪౩ మూఁడవదానియందు ౬౨, నాల్గవదానియందు ౫౮ ఐదవదానియందు ౮౭, ఆఱవదానియందు ౭౫, ఏడవదానియందు ౧౦౪, ఎనిమిదవదానియందు ౧౦౩, తొమ్మిదవదానియందు ౧౧౪, పదియవ మండలమునందు

౧౯౧౦ సూక్తములున్నవి. [illegible]
మహాసూక్త, [illegible]సూక్త, [illegible]సూక్త, [illegible]సూక్త,
చ్ఛాదసూక్త, దే[illegible]సూక్తములను [illegible]. [illegible]
లము, [illegible], [illegible]
శాస్త్రము [illegible]
సాఖ్యము [illegible]
ము ప్రకాశము [illegible]
గూడిన ఋగ్వేదము [illegible]
ఋగ్వేదము [illegible]
అనేక[illegible]
నుండి ౧ [illegible]
శబ్దము [illegible]
గానుగలవు. [illegible]
వేదవ్యా[illegible]
కీర్తను [illegible]
డనుమహా[illegible]
సంహితను [illegible]
రామున[illegible]
పైలుడను [illegible]
తస[illegible]

వాస్కలుఁడను వానికి రెండవ భాగమును నిచ్చియుండెను. బౌధ్యుఁడు, అగ్నిమాతురుఁడు, జాతుకర్ణుఁడు, పరాశరుఁడు వీరు నలువురును వాస్కలసంహితకు శిష్యులైయుండిరి. ఈమహర్షి, తాను నేర్చిన వేదసంహితను నాల్గుభాగములుగా విభజించి తనశిష్యులగు నలుగురకు నేర్పెను. ఇంద్రప్రమితియుఁ, దా నధ్యయనముఁజేసిన వేదమును దనపుత్రుఁడగు మాండూకేయునిచే నధ్యయనము జేయించెను. పిదప మాండూకేయుఁడు తనసుతుఁ డగు శాకల్యునకును, నిష్టశిష్యులగు, వేదమిత్రుఁడు, సౌభరి మొదలగువారలకు నుపదేశించె. తిరిగి శాకల్యుఁడుగూడ దాను నేర్చినదానిని నైదుసంహితలనుగాఁ జేసి ముద్గల. గాలవ, వాత్స్య శాలీయ, శైశిరులను నామములుగల తన యైదుగురుశిష్యులకు నుపదేశించెను. ఈరీతిని ఋగ్వేదము, వివిధవిధములుగా ననేక శాఖలయందు విభజింపఁబడినది. శాఖలనుబట్టి మండలము అనువాకము, మున్నగువానికిఁగూడ బహునామములున్నవి. శౌనకమునిచే రచింపఁబడిన "చరణవ్యూహ" మను గ్రంథము నందు ఋగ్వేద నెనిమిదిభాగములుగా నున్నట్లు లిఖింపఁబడి నది. శ్రావక, చర్చక, శ్రవణీయపార, క్రమపార. క్రమరథ, క్రమజటా, క్రమశట, క్రమదండములని వానినామధేయములు. ఈ సర్వభేదములు నాల్గుపారాయణములుగా విభజింపఁబడినవి. ఋగ్వేదమున నైదుశాఖలు. ఆశ్వలాయన, సాంఖ్యాయన,

శాకల, బాష్కల, మాండూకేయములని వాని నామములు. వాని యందు ౬౪ అధ్యాయములును ౧౦ మండలములును ౨౦౦౬ వర్గములును, ౧౦౧౭ సూక్తములు నున్నవి. ౧౫,౯౧౫౮ పద క్రమ వాసిష్ఠములుగాను: ౫౦ ప్రశతివిషయములును, ౧౦౫౮౦ ఋక్కులోనిపదములును, "బాలాయణ" మను పేరుతో విభజింపబడి నవి. మొదటి యష్టకమునందా వర్గములును, నాలుగు ఋక్కులును, రెండవ యష్టకమునందు ... వర్గములును ... ఋక్కులును, మూడవయష్టకమునందు ... ఋక్కులును నాలుగవదానియందు ౧౭౫ ఋక్కులు, ఐదవదానియందు ౧౨౪౫ ఋక్కులు నాలుగవదానియందు ౬౦౦ ఋక్కులు, ఏడవదానియందు ౨౦ ఋక్కులు తొమ్మిదవదానియందు ౫౫ ఋక్కులునుగలవు. వేదమునందలి యజుర్భాష్యములో ... ఋక్కులనియు లోకిందినతోయుమనియు ఆరణ్యవ్యాఖ్యా నుక్రమణ పడినది. మహాభాష్యము ననుసరించి ౨౧ శాఖలు ఋగ్వేదమునకుఁ గలవు. అందులో ౨౧ శాఖలమాట యెట్లున్నను. ఇప్పటికైనను (౫) శాఖలుగా నుండెను. ప్రస్తుతకాలమున కేవలము "శాకల" శాఖమాత్రమే ప్రచారములో నున్నదని యందరును విశ్వసించుచున్నారు. "బాష్కల" శాఖను ౧౦౨౨ కవితా సంఖ్యయు, "శాకల" శాఖకు ౧౦,౫౨౧ కవితాసంఖ్యయు గలవు. ... మాత్రభేద మున్నది. భారతీయుల

నారదదృష్టమువలన, నేనను చాలమార్లుగా గాంచి యుంటిని యిట్టిమతభేదములకుఁ బ్రధానకారణమైనవి యున్నవి. ఋగ్వేదములోని బ్రాహ్మణము రెండువిధములుగా నున్నవి. 1 ఐతరేయము. 2 కౌషీతకి (సాంఖ్యాయనము) యను నీ రెండు బ్రాహ్మణములు మునిమిదిపఞ్చకలుగా విభాగింపబడినవి. ఐతరేయబ్రాహ్మణము ౪౦ అధ్యాయములుగా, కౌషీతకిబ్రాహ్మణము ముప్పది ఖండము లుగా విభజింపబడినది. ఋగ్వేదములోని యారణ్యకమును "ఐతరేయారణ్యక" మనిరి. దీనియందు ౫ యారణ్యకము లును, ౧౮ అధ్యాయము లునున్నవి.

యజుర్వేదము, ముఖ్యముగా రెండుభాగములుగా విభక్తమైనది. శుక్లము, కృష్ణములని. కృష్ణయజుర్వేదసంహితను "తైత్తిరీయసంహిత" యని మాఱుపేరుగలదు. చరణవ్యూహమతానుసారముగాఁ గృష్ణయజుర్వేదమునకు ౮౬ శాఖలు గలవు. మహాభాష్యమతానుసారముగా యజుస్సునకు ౧౦౧ శాఖలును, ముక్తికోపనిషన్మతానుసారముగా ౧౦౯ శాఖలున్నవి. కాని యిప్పుడు యజుర్వేదమునకుఁ గేవలము ౧౭ శాఖలయు, ౧౪ ఉపశాఖలయు నామములుమాత్రము లభించుచున్నవి. చరక, ఆహారక, కఠ, ప్రాచ్యకఠ, కపిష్ఠలకఠ, ఔపమన్య, ఆష్టలకఠ, చారాయణీయ, వారాయణీయ, వార్తాంతవేయ, శ్వేతాశ్వతర, మైత్రాయణీయములని యీ శాఖలనామములు. తైత్తి

రీయశాఖను రెండుశాఖలుగలవు. ఔఖ్యము, ఖాండికేయము, అని. ఖాండికేయమును నుపశాఖ ప్రశాఖలున్నవి, ఆపస్తంబీ, బౌధాయనీ, సత్యాషాఢీ, హిరణ్యకేశీ, ఔఖేయము అని. మైత్రాయణీయశాఖ కిట్టి యుపశాఖలుగలవు. మానవ, దుందుభ, ఛైకేయ, వారాహ, హారిద్రవేయ, శ్యామ, శ్యామాయనీయము అని. ఈ ఉపశాఖలు, ప్రశాఖలున్నియుఁ గలిపినచోఁ బదునాలుగగును. మంత్ర, బ్రాహ్మణాత్మకమగు కృష్ణయజుర్వేదమంతయుఁ బహువివిధమైన మంత్రములుగలవు. ఇందుగల మంత్రభాగము ప్రత్యేకముగ సంహితగను విభక్తములుగానున్నది, ఒక్కొక్క యష్టక మెనిమిదేసి యధ్యాయములుగలదిగానుండును. అధ్యాయములనుఁ బ్రశ్నములనియు, అష్టకములనుఁ బ్రపాఠములనియు నందురు. ఒక్కొక్క యధ్యాయమునందుఁ బెక్కనువాకములుగలవు. ఈ గ్రంథమునందలి యనువాకముల మొత్తము ౬౫౧. దీనికిఁ బ్రజాపతి, సోముఁడు మున్నగు దేవతలు ఋషులై యున్నారు. దీనియం దశ్వమేధము, అగ్నిష్టోమము, జ్యోతిష్టోమము, రాజసూయము, అతిరాత్రము, మున్నగు క్రతువుల వర్ణనమున్నది. కృష్ణయజుర్వేదమునందలి బ్రాహ్మణమునకుఁ దైత్తిరీయబ్రాహ్మణమనియు నారణ్యకమునకుఁ దైత్తిరీయారణ్యకమనియుఁ బేరు. జ్ఞానకాండమునకుఁ దైత్తిరీయోపనిషత్తుగాక శాఖలనుసరించి మైత్రాయణీయశాఖను మైత్రా

యణీయోపనిషత్తు, శతపథబ్రాహ్మణ గర్భోపనిషత్తు, శ్వేతాశ్వతరో
పనిషత్తు, నారాయణోపనిషత్తు మొదలుగునవి నిమిడియున్నవి.

శుక్లయజుర్వేదమునకు "వాజసనేయసంహిత" యని
మఱియొకపేరుగలదు. దీనికి [illegible] [illegible]. దీని
యందుఁ బందొమ్మిదివందలు ([illegible])ను, దీని బ్రాహ్మణ
భాగమం దేడువేలయేబదినూరులు ([illegible]) మంత్రములును
గలవు. శుక్లయజుర్వేదమునకుఁ బదునేను ([illegible]) శాఖలున్నవి.
జాబాల, బౌధేయ, కణ్వ, మాధ్యందిన, శాపేయ, తాపాయ
నీయ, కాపాల, పౌండ్రవత్స, ఆవటిక, పరమావటిక, పారా
శరీయ, వైధేయ, వైనేయ, ఔధేయ, గాలవ, బైజవ, కాత్యా
యనీయములని వానినామములు. వాజసనేయసంహిత,నలుబది
రెండు యధ్యాయములుగా రెండువందల[illegible] ([illegible]) అను
వాకములుగా మఱియు ననేకకాండములుగా విభజింపఁబడినది.
దర్శపౌర్ణమాస, అగ్నిష్టోమ, వాజపేయ, అగ్నిహోత్ర, చాతు
ర్మాస్య, షోడశీ, అశ్వమేధ, పురుషమేధము మున్నగుయజ్ఞముల
వర్ణనమిం దున్నది. దీనియందు వైదికయుగమునందలి సాంఘిక
రీతినీతులుగూడ నున్నవి. ప్రసిద్ధమైన "శతపథబ్రాహ్మణ"
మిద్దానిమాధ్యందినశాఖ కంతర్గతమైనది. దీనిరెండుభాగము
లలోఁ బదునాల్గుకాండలు గలవు. బృహదారణ్యకోపనిషత్తీ
కాండలలో నంతర్గతమై యున్నది. సామవేదమునకు వేయి

శాఖలుగలిగినది. [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] ప్రాంజలి, [illegible], ప్రాచీనయోగ్య, జ్ఞానయోగ్య, [illegible] అను తొమ్మిది [illegible] మాత్రము లభించును. [illegible] [illegible] [illegible] భాగములుగా [illegible]. [illegible], [illegible], [illegible], ఖల్వల, మహాఖల్వల, [illegible], [illegible], [illegible] లని వానినామములు. [illegible] సామవేదమునకు [illegible] మహాభాష్యము [illegible] చెప్పుచున్నది. సామవేదము రెండు భాగములు 1 పూర్వార్చికము, 2 ఉత్తరార్చికము. పూర్వార్చికమునకు [illegible] ప్రపాఠకములుగలవు. దీనికి "ఛందార్చిక" మను పేరు [illegible]. సామవేదీయులగు [illegible] గానము [illegible]. [illegible] సామమునకు [illegible] దీనికి [illegible]. సామవేదము నొక్క యుత్తరభాగమునకు ఉత్తరార్చిక, [illegible] మని పేరు. సామవేదమునకు బ్రాహ్మణభాగముగా "[illegible]" దేవతాధ్యాయము, [illegible], [illegible] బ్రాహ్మణము, సామవిధాన మను ముఖ్యమగు [illegible] బ్రాహ్మణములుగలవు. ఇందు [illegible] ఉపనిషత్తులు ప్రసిద్ధములైనవి. ఛాందోగ్యోపనిషత్తు కేనోపనిషత్తు.

[illegible] సామవేదమునకు [illegible] సంఖ్యను గురించి [illegible].

ద్వాదశానాం సహస్రాణి మంత్రాణాం త్రిశతాని

అథర్వవేదమునందు పండ్రెండువేల మున్నూటపదకొండు (౧౨౩౧౧) మంత్రములున్నవి. కాని ప్రస్తుతలభ్యమగు నీరీతి కంటెం జాలతక్కువగా మంత్రములు లభించుచున్నవి. దీనికి తొమ్మిదిశాఖలుగలవు. పైప్పల, దాంత, ప్రదాంత, స్నాత, సౌత్మ, బ్రహ్మదావల, శౌనక, దేవదర్శతీ, చరణవిద్యా యని వానినామధేయములు. తొలుత దీనికి శాఖలనేకములుగానుండెను. అయితే ప్రస్తుతకాలమునందు కేవలము శౌనకశాఖ మాత్రమున్నది. శౌనకశాఖ యిరువది కాండములుగా విభజింపబడినది. అథర్వవేదమందు శత్రుపీడనము, ఆత్మరక్ష, ఆపన్నివృత్తి మొదలగు కార్యములనుగుఱించి యనేకమంత్రములు గలవు. వర్తమానకాలమందున్న తంత్రశాస్త్రమంతయు నథర్వవేదము నుండియే జనించినట్లు తెలియుచున్నది. అథర్వవేదములోని బ్రాహ్మణమునకు "గోపథబ్రాహ్మణ"మని పేరు. దీనిజ్ఞానకాండమందుం జాలయుపనిషత్తులుండినవి. ఇప్పటికిని జాబాల, కైవల్య, ఆనందవల్లీ, ఆరుణేయ, తేజోబిందు, ధ్యానబిందు, అమృతబిందు, బ్రహ్మబిందు, నాదబిందు, ప్రశ్న, ముండక, అథర్వశిరస, గర్భ, మాండూక్య, నీలరుద్రములోనగు చాల యుపనిషత్తులు దొరకుచున్నవి.

అథర్వవేదమును గూర్చినవారివిమర్శయందు మూండభిప్రాయములుగలవు. అథర్వుండను, అంగిరసుండను ఋషులవంశము

సంను జన్మించిన సనకసనందనాదులచే విభాగింపబడినదని కొంద ఱును, భృగువంశీయులచే నిది సంకలితమైనదని మఱికొందఱును జెప్పుచున్నారు. ఇంకఁగొందఱు అథర్వమహర్షిచేత యజ్ఞముజరిగెడి సమయమున అథర్వవేదము కూర్పబడినదని పలుకుచున్నారు. ఋక్కు, యజుస్సు, సామము, అథర్వములను నాలుగు వేదముల నుండియే విశేషముగా సాధారణసూక్తములు చిక్కుచున్నవి. దీని వలన వేదవ్యాసుడే మొదటగా నాలుగు వేదములు విభా గింపబడినవని తెలియుచున్నది. పురాణములందు నిట్లు చెప్పఁ బడియున్నది.

స పుత్ర ద్దేవదేవస్య ప్రసాదా న్మయా పురా
సంక్షిప్య సకలాన్ వేదాన్ చతుర్ధా కృతవాన్ ద్విజాః॥
ఋగ్వేదః ప్రథమః ప్రోక్తో యజుర్వేద స్తతః పరః
తృతీయ స్సామవేదాఖ్య శ్చతుర్థోఽథర్వ ఉచ్యతే॥
ఏకవింశతి భేదేన ఋగ్వేదం భేదితో మునా
యజుర్వేదం ద్విధా ఏకశత భేదేన భేదతః॥
సహస్రా భేదితో ఽథర్వవేద సామవేద ప్రథా
తస్మా ద్వేదవ్యాస ఇతి లోకే ప్రఖ్యాతో మునిః॥

వేదవ్యాసమహర్షులవారు దేవదేవుఁడగు నుమామహే శ్వరునిప్రసాదితమైన వేదమును నాలుగుభాగములుగా విభా గించెను. 1 ఋగ్వేదము 2 యజుర్వేదము 3 సామవేదము 4 అథర్వవేదము నైయున్నది. తరువాత సతనిచేతనే ఋగ్వేదము ౨౧ భాగములుగా, యజుర్వేదము ౧౦౧ భాగములుగా సా

ర్వవేదము నాల్గువిభాగములుగా సామవేదము రెండు భాగములుగా విభాగింపఁబడినవి. ఈరెండుభాగములు వేదముల శాఖలైనవి. వేదములనువిభాగించినవాఁడగుటచే నాతఁడు వేదవ్యాసుఁడను నామము గలిగెను. ఋగ్వేదమును చతుర్విధములుగా విభజించుటకుఁ బ్రయోజనము గానంబడదు. ఎట్లనఁగా? యజ్ఞార్థమభివ్యక్తములగు వేదములోని మంత్రభాగములను యజ్ఞమునకు సంబంధించిన హోత్రప్రయోగమునకు, యజుస్సారమును యజ్ఞీయమగు నాధ్వర్యవ ప్రయోగమునకును, సామములను నుద్గాత్ర (దీనిలో బ్రహ్మ, యజమానప్రయోగములుకూడ నంతర్భూతమగును) ప్రయోగమునకును. ఇఁక నథర్వవేదమందు శాంతిక, పౌష్టిక, ఆభిచారకాది యజ్ఞములను కర్మములను దేవతోపాసనా రహస్యములను జ్ఞానమును బోధించు మంత్రములు నుండుటంబట్టి యొకటిగా నుండు వేదమును నాల్గుభాగములుగా విభాగించుట యెల్లవిధముల యుక్తియుక్తమైయున్నది. ఇదిగాక శాఖాభేదమునందు మతభేదమున్నది. పాతంజలమహాభాష్యము సూతసంహితలనుబట్టి వేదమునకు ౧౧౩౧ శాఖలును ముక్తికోపనిషత్తునుబట్టి ౧౧౮౦ శాఖలును, స్కందపురాణమును బట్టి ౧౧౩౭ శాఖలును, గలవని తెలియఁగలదు. ఇట్లు మతభేదముండుటకుఁ దాత్త్వికకారణమంతగా నేమియులేదు. కేవలము గ్రంథసమూహములు కొన్ని శాఖల నన్యశాఖలయం దంతర్భూత

ములందును [illegible] చెప్పబడెను. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సంప్రదాయము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మహా [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] నలయును.

భగవానుడు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] త్రైగుణ్య [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] యున్నది. [illegible] మంత్రము, బ్రాహ్మణము, [illegible] [illegible] ఆరణ్యకములు లేక ఉపనిషత్తులనెడి [illegible] వేదమునకు [illegible] భాగము లైనవి. [illegible] వేదము [illegible] [illegible] భాగమునందు గర్భము, ఉపాసనము, జ్ఞానము [illegible] విషయ ములున్నను [illegible] సంహితా భాగమునందు ఉపాసనాకాండ మును బ్రాహ్మణ భాగమునందు ప్రధానముగా కర్మకాండమును ఉపనిషద్భాగమునందు ముఖ్యముగా జ్ఞానకాండమును [illegible] బడియున్నవని [illegible] [illegible] చెప్పుచున్నారు. [illegible] [illegible] [illegible] భాగము [illegible] ఉపనిషద్భాగము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]యున్నారు. ఆరణ్యకములు (ఉపనిషత్తులు) సంహితా బ్రాహ్మణములలో [illegible] [illegible] [illegible] వేదము నకు [illegible] భాగములున్నట్లు [illegible] మంత్రము, బ్రాహ్మణ

ములను నీ రెండుభాగములతో యున్నదని చెప్పిరి. ఆపస్తంబమహర్షులవారిట్లువ్రాయుచున్నారు.

మంత్రబ్రాహ్మణయో ర్వేదనామధేయం॥

మంత్రములను, బ్రాహ్మణములను వేదమని పేరు. జైమినిమహర్షులవారు మంత్రము, బ్రాహ్మణములనెడి రెంటికి వేదమని వచించి లక్షణములు చెప్పియున్నారు. పూర్వమీమాంస, రెండవఅధ్యాయములో

"తచ్చోదకేషుమన్త్రాఖ్యా" "శేషే బ్రాహ్మణశబ్దః"

అని సూత్రించియున్నారు. చోదనా (ప్రేరణాలక్షణ) శ్రుతియే మంత్రము. మంత్రముకాక మిగిలిన వేదభాగము బ్రాహ్మణము. అభిధానముయొక్క ప్రేరక విషయమును దేనిచే నుపదేశము చేయబడుచున్నదో యచట "మన్త్రానధ్యాపయే" మంత్రములను జదివెదము. "మన్త్రానధ్యాపయామః" మంత్రములను జదివించెదము. అనుమున్నగునవి చోదనాలక్షణ శ్రుతి మంత్రములున్నవి. దీనినే నిష్కర్షించి యిట్లు చెప్పుచున్నారు.

యాజ్ఞికానాం సమాఖ్యానం లక్షణం దోషవర్జితం
తేఽనుష్ఠానస్మారకాదౌ, మంత్రశబ్దం ప్రయుంజతే.

ఏ యే శ్రుతులయందు యాజ్ఞికుల సమాఖ్యానత్వము అనుష్ఠానస్మారకత్వమును, స్తుతిరూపత్వము, ఆమంత్రణోపేతత్వము లోనగు భావములు వెలుగుచున్నవో యవి మంత్రములని గ్రహింపవలసినది. దీనికంటె నితరమగు శ్రుతి బ్రాహ్మణమని

తెలిసికొనవలయును. ఎట్లనగా వేదశ్రుతులు: ముఖ్యముగా మన్త్రములు బ్రాహ్మణములు ... చేసినట్టి లక్షణములు గల యున్నవి ... సత్ప్రమాణములని వచింపవచ్చును. ఇందలి వేదశ్రుతులు ... బ్రాహ్మణ ... ముద్రితముగా నున్నవి. దాని ముఖ్యమైన ప్రమాణములు విధివాక్యములు గానిచో బహుముఖ్యముగా వానిని బ్రాహ్మణములని చెప్పెదరు. బ్రాహ్మణభాగము కూడ విధివాక్యము, నిషేధవాక్యము, అర్థవాదము లను భేదములచే మూడు ప్రకారములుగా నున్నది. ప్రధానముగా బ్రహ్మ ... యాగాదిప్రయోగము గలది విధివాక్యమని చెప్పుదురు. అనగా నానా శబ్దములను భావించుటయు, తెలిసి సాధ్యసాధనములను ప్రయోగించుటయు నుండునో అట్టి విధివాక్యమని తెలియవలెను. "ఇష్టసాధనతా విధిః" ఇష్టమును సాధించు విధానమని తాత్పర్యము ముఖ్యమగు వాక్యము విధి యగును. ఎట్లనగా ఉత్పత్తి, అధికార, వినియోగ ప్రయోగములను భేదములచే నాలుగు ప్రకారములగుచున్నవి. స్తుతినిందాద్యన్యతము, విధిశేషభూతమియునగు వాక్యసమూహ మర్థవాదము. ఈ అర్థవాదము కూడ, గుణవాదము, అనువాదము, భూతార్థవాదము లను భేదములచే మూడు రీతులుగా నున్నవి. విధినిషేధార్థవాదములకు చేరియున్నవి వేదాంతవాక్యములు. ఈ మూడవి తెలియుని విషయములను తెలియు

చేసినప్పటికి ననుష్ఠానమును [illegible] దప్పు. మఱియు సద్వ్యషిధులు [illegible] యుండెడి సమాప్తి యగుటం బట్టి [illegible] గా నర్థవాదముగు [illegible] గాని [illegible] చున్నది.

— { బ్రాహ్మణభాగము స్వతఃప్రమాణమా? పరతఃప్రమాణమా? }

ఇటీవలివారగు కొందఱు వేదములలోని బ్రాహ్మణభాగము పరతఃప్రమాణమనియు, [illegible] స్వతఃప్రమాణమగు సంహితా (మాత్ర) భాగమునందే వేదమనియు [illegible] యైనదనియు వచించి [illegible] లోకమున [illegible] గోలాహలము బుట్టించియున్నారు. వేదమనగా నేమి? వేదము యొక్క వేదత్వమేమి వేదప్రామాణ్యత్వము, పూర్ణముగ భగవంతుని నిశ్వాసము లేక వాక్యరూపత్వము, [illegible] జీవకల్యాణ కారిత్వము ననునివి యేయే భాగములపై నిర్భరమై యున్నవో యీ విషయములు నన్నిటిని నిష్పక్షపాతముగను నుదారభావముతోడను విచారించియుండినచో వారు [illegible] పాటులంబడకుందురు. [illegible] ౧౧౩౧ లేక ౧౧౮౦ వేదశాఖలనుండి ౪ శాఖలమాత్రమే మిగిలినవి యీ నాలుగింటినే సంహిత అనగా స్వతఃప్రమాణమగు వేదమని

చెప్పి మిగిలినవాని నిట్లు చెప్పి పరతఃప్రమాణములగు శాఖలు దూషణమని యోగ్యనిర్ణయము లెఱుఁగని నీ వాదమునుబట్టి స్పష్టముగాఁ దెలియుచున్నది. ఇట్టి వాదము శాస్త్రవిరుద్ధమైనది. వేదమనునది లేదు. శాస్త్రమునందు చెప్పఁబడినది లేదు. ఇదిగాక శాఖలు పరతఃప్రమాణములని యెవ్వరును చెప్పలేదు నీవు చేసికొనిన పై నాలుగు సూత్రములు చెల్లవు. ఈ నాలుగు శాఖలు స్వతఃప్రమాణము లెట్లు కాఁగలవు? ఏ శాఖలు స్వతఃప్రమాణములైనఁ గావలె. లేదా పరతఃప్రమాణములైనను గావలె. ఒక శాఖను బరతఃప్రమాణమని, మఱియొక శాఖను స్వతఃప్రమాణ మని చెప్పుట యసత్యమునకే సమానము. యదార్థమునకు ౧౧౩౧ శాఖలయొక్క యుపనిషత్సంహితా, బ్రాహ్మణాది విభాగము లన్నియు వేదము. ఇట్టి సమయమునఁ బరిమితమై అనంతమగు వేదము, కల్పముయొక్క ప్రారంభకాలమున నొక మూర్తిగా విరాజిల్లెను. దానినే కదా శ్రీ వేదవ్యాసులవారు నాలుగు భాగములుగా విభాగించినది. మంత్ర, బ్రాహ్మణ, ఆరణ్యకములుగాను, నాలుగువిధములుగాను విభజింపఁబడిన యా వేదమే తిరిగి యనేక శాఖలుగాను విభాగింపఁబడినది. వీనిలకుఁ బ్రమాణ మితఃపూర్వమే యొసంగఁబడినది. ఇదియే శాస్త్రానుమోదితమైనది. మఱియొకటి యేదియు శాస్త్రసమ్మతము గానేరదు. ఎందుల

కందురా? ఈకాలమున ఋగ్వేదసంహిత, యజుస్సంహిత, సామ సంహిత, అథర్వసంహితయును వేదములలో నివి ప్రధానములో నున్నవో యవి యన్నియుఁ గలిపి ౧౧౩౧, లేక ౧౧౩౦ వేద శాఖలగును. ఏశాఖాధ్యయనము ప్రపంచమునందు నేఁడు నడుచుచున్నదో దానికిఁ జెందియున్నదనుట ప్రత్యక్షసిద్ధము. సామవేదసంహిత, కౌథుమీశాఖయనియు, అథర్వవేదసంహిత, శౌనకశాఖయని యు, యజుర్వేదసంహిత, తైత్తిరీయశాఖయనియు, మాధ్యందిన శాఖ మొదలగునవి యన్నియుఁ బ్రహ్మశాఖలలోఁ జేరినవనియు నీ వఱకే చెప్పఁబడినది. అంతమాత్రమేను, బ్రాహ్మణములను జేర్చితోనున్న వేదము ౧౧౩౧ లేక ౧౧౩౦ శాఖలు గలది యని తేలును. వీనిలోఁ గొన్ని శాఖాసంహితలు విస్మృతములైనవి. అనేకశాఖలు లోపించినవి. అన్ని శాఖలు, సంహితాసంపుటములు, భగవద్వాక్యములు, స్వతఃప్రమాణములు నైయున్నవి. వేద మనంతము, వేదరత్నాకరమునొక్క గాంభీర్యమును నిర్ణయించుట యొవనికి శక్యమగును? అట్లగునప్పుడు కొన్నిటిని విచారించి నంతనెవఁడు చెప్పఁగలఁడు వేదము మాత్ర బ్రాహ్మణాత్మకమని చెప్పుటే యొక్కొక్క శాఖామాత్రముతోఁ బ్రత్యేకముగ బ్రాహ్మ ణముగూడఁ దప్పక యుండునని సిద్ధాంతితమగుచున్నది. సంహి తాభాగమందలి మాత్రము క్రియలయొక్క ప్రయోగవిధానము రీతి గా వ్యవహరింపవలయునో దానివర్ణనముచేయును బ్రాహ్మణభాగ

[illegible]
[illegible] సమంజ
[illegible]. శౌచము, ఉపాసనము, ధ్యానము వేదములందుఁ
బునాదిగా [illegible] వేదాన్తము, బ్రాహ్మ
ణ్యమును, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

"[illegible]"

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

యార్యావర్తమందుఁ బుట్టిన ప్రతిమనుష్యుఁడును స్మృతివిషయ ముల నెల్లఁ బట్టుదలతో విచారించి సత్యమైనను గ్రహింప వలసియున్నది.

పాపము! బ్రాహ్మణభాగ మేమపరాధము చేసెను? ఎందుచేత నది భగవద్వాక్యము గాదనియుఁ బ్రక్షిప్తమాత్ర మనియుఁ జెప్పఁబడుచున్నది. బ్రాహ్మణము, మంత్రభాగమం దలివిషయముల క్రమానుసారముగా వ్రాయఁబడినయొక వ్యా ఖ్యానమో, దాని టీకయో యైనప్పు డది వేదమని చెప్పుటకు సందేహమేమి? మంత్రభాగ మీశ్వరుని ముఖమునుండి బయలు దేరినదియో యతని నిశ్వాసముల మూలమునఁ బ్రవహించి నదియో యైనప్పుడు దాని క్రియావిధి (బ్రాహ్మణభాగము) గూడ నట్లు బయలుదేరుటగాని ప్రవహించుటగాని యెందులకు సంభవింపఁగూడదు? ఇట్లు వ్యర్థముగా లేనిపోని సంశయము లను లేవఁదీసి భగవదీయగు శ్రుతిని అంగహీనురాలిని గాఁ జేయుట కేవలము పక్షపాతముతో నిండిన కపోలకల్పనామాత్ర మైయున్నది. ఇట్టి తుచ్ఛమైన యుక్తులయందు యథార్థస్థితి యెంతమాత్రమును లేదు. కారణ మేమందురా? బ్రాహ్మణ భాగము వేదమా? కాదా? యను విషయమును నిశ్చయించు కొనుటకై రెండో నాలుగో పన్నుగడలు పన్నినంతమాత్రమున గాని, తమపక్షమున కనుకూలించునట్లు పెడయర్థములఁ జేసి

యేవో నాలుగు ప్రమాణములను బాధించు స్వాతంత్ర్యముగాని యున్నప్పుడు గాదా? ఇట్లు వేదమునకు వేదత్వ మెట్లు? వేద లక్షణమేమి? ఏయే విషయములయందు వేద మనుశ్శ్య ముచేఁ ఉపయోగపడును? ఏయే విషయములు తెలియుట వేద మున కప్రామాణ్యము నాపాదించుఁ గాదు? ఇట్టి సంగతులన్ని యు బ్రాహ్మణభాగమును వేదమునుండి వేఱుచేయుటను మునగా విచారణీయములయి యున్నవి. స్మృతి వచ్చినప్పు ప్రత్యక్ష ప్రమాణముచేఁ గాని యనుమాన ప్రమాణముచేఁ గాని దొరకని యట్టి వస్తువు వేదముచేతఁ దెల్పఁబడుచున్నది. ఇదియే వేదమునకు వేదత్వమని యుందాని మీఁదే యుక్తిగాఁ బలికితి. ఇప్పుడు నిష్పక్షముగా విచారించినయెడ, ప్రత్యక్షాను మాన ములను మించినట్టి యే యాధ్యాత్మిక ప్రమేయ ప్రాప్తి గలదో దానికి బ్రాహ్మణభాగమునుండి తోడ్పాటు యధికముగాఁ ప్రకాశింపఁబడుచున్నదని చెప్పుటకే వీలుగలదు. ఏమన, బ్రహ్మతత్త్వము సమగ్రముగా నిరూపించెడి యుపనిషత్తులు బ్రాహ్మణభాగమునందు అంతర్గతములై యున్నవి. ఇందు సంధ్యావందనాదుల నిర్ణయము, కర్మము, ఉపాసనము, జ్ఞానము లను మూఁడింటికి పూర్ణత యుండుటవలన వేదమునకుఁ బూర్ణత్వము, సార్థకత్వము నున్నవి. ఏమన, ఎప్పుడెద్దాని యుండిన పురుషుని బ్రహ్మభావమును బొందించు శక్తి యుండునో

యప్పుడే యావేదము పూర్ణమగు భాగముల ప్రామాణ్యము గాం
గలదు. ఎప్పుడు సజ్ఞాన విజ్ఞానానుసంధానములు పూర్ణ
ముగా లభింపఁబడునో యప్పుడే బ్రహ్మభావప్రాప్తి సాధ్యమగుచు
న్నది. కర్మమూలమున సద్భావనమును, నుపాసనమువలన, నా
నందభావమును, జ్ఞానమువలన బ్రహ్మభావమును గలుగును. అందువలన
వేదమునకు మూఁడు కాండములున్నవి. (1) మంత్రభాగము కర్మోపా
సనాకాండము 2 బ్రాహ్మణభాగము నుపాసనాకాండము. 3 ఆరణ్యక
(ఉపనిషత్) భాగము జ్ఞానకాండము. ఇందువలన వేదమునకు
బ్రాహ్మణభాగమును దానిలోఁ జేరిన యారణ్యకములు (ఉప
నిషత్తులును) లేకుండనున్నచో తదుపాసనాకాండత్వమును తత్సర్వ
జ్ఞత్వమును సర్వవిధముల ఖండింపఁబడఁగలదు. "భాగ" యను
పదము పలుకుటచేతనే కేవలము మంత్రమే వేదముగాదను
విషయము తేలుచున్నది. ఎట్లనఁగా? "భాగ" శబ్దము
భాగాంతరమును సూచించుచున్నది. కేవలము మంత్రమే వేద
మయినయెడల "మంత్రభాగ" మని చెప్పఁబడక మంత్రమని
మాత్రము చెప్పఁబడును. ఇట్లు చెప్పఁబడకున్నందున దీనివలన
మంత్రభాగమేకాక వేదమునకు బ్రాహ్మణము, తదంతర్భాగ
ములగు నారణ్యకములు (నుపనిషత్తు)లను భాగములుగూడ
నున్నవనియు, నివన్నియుఁ గలియుటచేతనే యన్నిభాగములతో
గూడిన సంపూర్ణుఁడగు వేదమూర్తి నయనగోచరుఁడై సాధకు

లను [illegible] బ్రాహ్మణ [illegible] గ్రహించుటచేతను సర్వథా
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]యున్నారనియు నిశ్చయ
[illegible] [illegible] [illegible] బ్రాహ్మణము, నారణ్యకము
లను బ్రాహ్మణభాగము [illegible], [illegible], [illegible]మాసములున్నను
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]సిద్ధాంత
మునందు. [illegible], [illegible] [illegible] బ్రాహ్మణగ
[illegible] [illegible] బ్రాహ్మణ[illegible]యని
[illegible] [illegible] [illegible]గద్యము
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] బ్రాహ్మణ
భాగ[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (మంత్ర) భాగమునందు
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] బ్రాహ్మణభాగా
[illegible] [illegible] [illegible]. ఈప్రకారమే
స్పష్ట[illegible] [illegible] [illegible] స్పష్టముగా నా
బ్రాహ్మణభాగ[illegible] [illegible]యున్నవి. అందువలన
దీని[illegible] [illegible]యు, [illegible]యు
[illegible] [illegible]. దీనింబట్టి యుక్తి విస్తారమునందును
విశేష[illegible] [illegible] బ్రాహ్మణభాగమునకు భాష
[illegible] [illegible]. అందువలన నిది పరతః
ప్రమాణ[illegible] [illegible] [illegible]. ఇదిగాక గుణ, భావ, విష
యము[illegible] [illegible] నాలోచించినచో బ్రాహ్మణ

భాగమని గ్రహించుట మనుటకే యవకాశము గలుగనేరదు. గుణ, భావ, విషయములనుగూర్చి యున్నదే యన్న ననఁ జెప్పఁబడినందునఁ దిరిగి యుపన్యసించ నక్కఱలేదు. త్రిగుణములయొక్కయు త్రిభావములయొక్కయు వ్యక్తి స్వాతంత్ర్య యుండుటచేత వేదము భగవద్వాక్యమని చెప్పఁబడెనో యా లక్షణమాత్రయు బ్రాహ్మణభాగమునందు నిండియున్నది. బ్రాహ్మణమునందు సాత్త్విక, రాజసిక, తామసగుణములయొక్క యభివృద్ధి కొఱకు యాగాదికర్మలుగా నిర్ణయింపఁ బడినది. బ్రాహ్మణభాగమునందలి యుపనిషత్తులు జ్ఞానమార్గ మూఁడేసి మూఁడేసి భావములు నిండియున్నవి. ఇయ్యవి పరి శోధకులగు పండితులు తెలిసికొనఁగలరు. ఈ సంగతులన్నిఁ టిని విచారణయందు బెట్టికొని యే భాగము స్వతఃప్రమాణము? ఏభాగముగాదు? అని విమర్శింపవలసియుండును. కేవలము ప్రమాణములని చెప్పి యే నాలుగుశ్లోకములో యే సూత్రమో చూపి వానికిఁ దప్పుడర్థములఁ జెప్పి సమన్వయించినంతమాత్ర మున దత్త్వనిర్ణయముగాదు. కాని పాండిత్యప్రదర్శనము మాత్రమే కాఁగలదు. శబ్దముపై శాస్త్రార్థముచేయుట యొకటి, జ్ఞానరాజ్య మునందును భావరాజ్యమునందును బ్రవేశించుట మఱియొకటి. ఈరెంటికి సంబంధములేదు. వేదము శబ్దరాజ్యమునందలి వస్తువుగాదు. కాని జ్ఞాన, భావ, రాజ్యములందలి వస్తువైతే

యున్నది. [illegible] సమస్త [illegible] ముల్లోని [illegible] బ్రాహ్మణభాగ [illegible] తెలుగునందు [illegible] మంత్రసముద్రపాఠముగాఁజేసి. ఈ విషయమునందు [illegible] ప్రయోజనమార్గము [illegible] వారు [illegible] గారు, బ్రాహ్మణ మూలము [illegible] బ్రాహ్మణభాగమునకు ప్రామాణ్యము నంగీకరించుచున్నారు.

"ఆమ్నాయస్య క్రియార్థత్వా దానర్థక్య మతదర్థానాం
తస్మాదనిత్యముచ్యతే"

(మీమాంసాదర్శనము అ 1 సూ 1)

ఈ సూత్రమునందు వారిచే క్రియార్థకశ్రుతి (బ్రాహ్మణభాగమును) కే వేదమని చెప్పఁబడె నేశ్రుతి క్రియార్థకము గాదో దానికి స్వప్రామాణ్యమును బ్రతిపాదింపఁబడి యున్నది. ఈ ప్రకార మాయనయొక్క పూర్వపక్షమునందు బ్రాహ్మణభాగమునకు శ్రేష్ఠతను బ్రతిపాదించి తరువాత సిద్ధాంతములో మంత్రభాగమునకుఁగూడ వేదమని చెప్పి రెంటినిగూడ సమర్థించుకొనుచున్నాడు.

"విధినా త్వేకవాక్యత్వాత్ స్తుత్యర్థేన విధీనాం స్యుః"

[మీమాంస, అ ౧, పా ౨, సూ ౭.]

మంత్రభాగము క్రియకు సంబంధించినది గాకపోయినను విధి

యుక్తేశ్వరులుబట్టి నొకరిచేత నిర్మింపబడని స్వతఃప్రమాణమగు చుండు వనికినిగా నున్నది, ఏలాగనిన, మంత్రభాగము స్తుతి మాత్రలనేము. స్తుతియను లాభము సిద్ధమగుచున్నందున ప్రామాణ యగుచున్నది. స్తుతియను లాభమువలన మంత్రములు ప్రమాణము బోధించి యనుష్ఠించువారల కుపకారకము సిద్ధమగుచున్నది. ఈ కారణముచే మంత్రములవలె వేదములు స్వతఃప్రమాణమగుచున్నది. ఇట్లు జైమినిమహర్షులవారు బ్రాహ్మణములు, మంత్రములను రెంటికిని గూడ వేదమని చెప్పి బ్రాహ్మణభాగమునకుం బ్రాధాన్య మిచ్చియున్నారు.

రెండవది:— కేవలము స్వతఃప్రమాణమగుచున్న సాంగసంహిత నప్పటికిని బ్రాహ్మణభాగమునకుం బరతఃప్రమాణము సిద్ధి పదు. కారణ మేమనగా? అనేక ప్రమాణగ్రంథములందుం గూడ నిది యపౌరుషేయ వేదాంతర్గతమని చెప్పంబడియున్నది. అందువలన దీనికి స్వతఃప్రమాణత్వము సమర్థింపబడినది.

"విధిర్విధేయస్తర్కశ్చ వేదః"

[పారస్కరగృహ్యసూత్రము]

ఈసూత్రము విధి, నిషేధాత్మకశ్రుతిని స్పష్టవాక్యములతో వేదమని చెప్పినది. బ్రాహ్మణభాగము విధినిషేధాత్మకమైనది. కారణమేమన, దీనియందు జ్యోతిష్టోమము, గర్భాధానాదివిధుల వర్ణనముండుటయే మంత్రభాగము విధేయము. ఆ కారణము

వలెనే బాహ్యమునకు మాత్రమే సదాచారము కలదు (సూత్ర బ్రాహ్మణములు) వేదాంతశాస్త్రములని పేరుయున్నది. శ్రీ మనుభగవానులవారు గూడ స్వీయధర్మశాస్త్రములో నిట్లు చెప్పియున్నారు,

"శ్రుతిద్వైధంతు యత్ర స్యాత్తత్ర ధర్మావుభౌ స్మృతౌ
ఉభావపి హి తౌ ధర్మౌ సమ్యగుక్తౌ మనీషిభిః.
ఉదితేఽనుదితే చైవ సమయాధ్యుషితే తథా
సర్వథా వర్తతే యజ్ఞ ఇతీయం వైదికీ శ్రుతిః"

ఎప్పుడు రెండు శ్రుతులు పరస్పర విరుద్ధములుగా నున్నవో అప్పుడు నా రెండు ధర్మములుగూడ గ్రాహ్యములు లౌకికములని చెప్పెను. దీనికి దృష్టాంతముగా ఈ మనువు చూపుచున్నాడు. వేదములో సూర్యోదయకాలము నందు హోమము చేయవలెనని యొక వచనమును, సూర్యోదయమునకు ముందు హోమము చేయవలెనని మరియొక వచనమును, రాత్రియు, సూర్యుడుగాని, నక్షత్రములుగాని లేని కాలమునందుగూడ హోమము చేయవలెనని యింకొక వచనమును గలదు. ఈ మూడు వాక్యములు శ్రుతివచనములుగా పరస్పర విరుద్ధములుగా నున్నప్పటికిగూడ మూడు విధములును సరియైనవి. మనస్సు యను మానసహోమములే. ఇదియే మనుభగవానుని తాత్పర్యము. మను వీ మూడు కాలముల హోమమును సమయితకాలహోమమును, సూర్యోదయానంతరకాలమును శ్రుతి చెప్పె

యున్నారు. ఈ యజ్ఞములన్నియు బ్రాహ్మణభాగములోనివి. కాఁబట్టి బ్రాహ్మణభాగము గూడ స్వతఃప్రమాణము నగు వేదములో సంతర్గతమైనదని చెప్పఁబడుచున్నది. కల్పసూత్రసిద్ధాంతము గూడ బ్రమాణికమైనది.

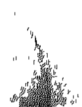
అర్వాచీనులగు వారి యభిప్రాయ మేమనఁగా:- బ్రాహ్మణ భాగమందు బహు ప్రకారములుగా ఋషులు, మునులు రాజులు, మున్నగువారి యితిహాసములును, పురాణ గ్రంథములలోని కథలును వ్రాయఁబడియున్నవి. ఇందువలన బ్రాహ్మణభాగము వేదము గానేరదు. ఎందుచే:- ఇతిహాసమెవనిదైయుండునో వాఁడు పుట్టినపిదప నది వ్రాయఁబడును. గాని వాఁడు పుట్టకముందు వ్రాయుటలు లేదుగదా. మఱియు బ్రాహ్మణభాగ మితిహాసపురాణము, గాథయునియు దీనికంటెఁ బ్రత్యేకముగా నితిహాసముగాని పురాణము మున్నగునవిగాని లేవని అర్వాచీనులు సిద్ధాంతీకరించుచున్నారు. ఈ యుక్తి యన్నివిధముల సయుక్తముగానున్నది. అట్లేఁ బురాణము వేదముకంటె భిన్నమైనప్పుడు గాదని తెలిసికొనవలసియున్నది. యితిహాసచరిత్రాదులేవి వేదములందుంగలవో వానినే కదా పురాణములందు సులభముగా విశదమగునట్లు వివిధ విషయములుగాఁ జెప్పియున్నారు. ఉదాహరణము! శతపథ బ్రాహ్మణమునందు జలప్లావనేతిహాసము నవతారములకథయు, తైత్తిరీయ

బ్రాహ్మణములందు దీనిని సంగ్రహముగ సూత్రప్రాయ చరి త్రమును గలవు. ఈ విషయములన్నియుఁ బురాణములందు వర్ణింపఁబడెను. వీనిలోని కొన్నికొన్ని గాథలందుఁ బరస్పరవిరోధములున్నట్లు కనుపించుచున్నవి, ఈ విరోధములు తాత్వికములు గావు. కాని భావములు పరస్పరానుసంధింపబడియున్నవి. పురాణములరసిన, భావములందుఁ సామ్యమున్నది. ఆనిరసనాస్యములను మూలముఁదెలుపఁగలదు. కావున బ్రాహ్మణభాగమునే పురాణముగా నాదరించి సామాన్యముగ పురాణము లూడఁబెట్టిన చేయు బుద్ధి భ్రాంతిజనకమనుట తగదు. ఇంతటితో నాపలేదు. రెండవ విషయము, బ్రాహ్మణములయొక్కయుఁ బురాణములయొక్కయు సంబంధము నుండుటంబట్టియే బ్రాహ్మణభాగము పరతఃప్రమాణము గాఁగలదని వారు సిద్ధాంతీకరించుచున్నారు. ఈసిద్ధాంతమన్ని యన్నుల సమ్మతము. ఈ విషయము చూడుడు. బ్రాహ్మణోపనిషత్తులలో.

> అస్యమహతో భూతస్య నిశ్వసిత మేతద్య దృగ్వేదో
> యజుర్వేద స్సామవేదోఽథర్వాంగిరస ఇతిహాసః పురాణం॥

అనియున్నది. దీనింబట్టి ఋగ్యజుస్సామాథర్వణ చతుర్వేదములు నితిహాసము, పురాణము, మొదలగునవన్నియు భగవంతుని నిశ్వాసరూపములని సిద్ధాంతీకరించెను. మరియు ఋక్కు-మున్నగు నాలుగువేదములు, మంత్రబ్రాహ్మణాత్మకములను

నదియు ౧౧౩౦ శాఖలుగలదనుటయు సత్యమైయున్నదిగదా. ఎందులకనగా, దీని నితిహాసములు స్వతంత్రముగా సిద్ధాంతీకరించుటకు వేఱు ప్రమాణమేదియు లేదు. వేదములే ప్రమాణము. ఋగాది చతుర్వేదములను వేదసంహితగను, ఇతిహాస పురాణములనే బ్రాహ్మణముగను దలంచినప్పుడుగూడ నితిహాసపురాణములు పరతఃప్రమాణములెట్లు కాఁగలవు? ఎట్లనగా! ఋగ్వేదము యజుర్వేదాదులవలె నితిహాసపురాణములుగూడ భగవంతుని నిశ్వాసమైయున్నది. ఇందువలన నొక్కటే నిశ్వాసము వలననే బయలుదేరిన వేదము స్వతఃప్రమాణముగను, నితిహాస పురాణములు పరతఃప్రమాణములుగ నగుటయుఁ గారణమేమి? భగవంతుని నిశ్వాసమునందిట్టి భేదములుండునా? నిశ్వాస శబ్దమునందు రెండు భాగములు చెప్పబడియున్నవి. మొదటి సంగతియేమనగా, నిశ్వాసమునకు స్వాభావికముగా నప్రయత్నం బూర్వమునందు వేదము, నితిహాసము, పురాణములెట్లు ఋషుల యుల్లములందు వెల్లివిరిసినవి. దీనిరహస్యము తెలియఁజెప్పఁ బడినవి. ఇక్కారణముననే వేదమునందుఁగూడ శాఖలుబడు చున్నవి. దీనివలన సంహిత, బ్రాహ్మణము రెండునుగూడ స్వతఃప్రమాణములని సిద్ధాంతమగుచున్నది. నిశ్వాసశబ్దమునందు రెండవభావమేమనఁగా. ఈశ్వరుని నిశ్వాస మీశ్వరునందు వలెను నుండెడిది. కాన నిరీతిగానే నిత్యమగు భగవంతుని

[illegible] ప్రా[illegible]ములైన వేదము, ఇతిహాసము, [illegible] నిత్యము[illegible]న్నవి. వేదములు యుగము [illegible] ప్రళయ[illegible] తెల్పుచు న్నది.

యుగాంతేఽంతర్హితాన్ వేదాన్ సేతిహాసాన్ మహర్షయః ।
లేభిరే తపసా పూర్వమనుజ్ఞాతాః స్వయంభువా ॥

స్వప్రకాశ[illegible] బ్రాహ్మ[illegible] మహా [illegible] సేతిహాసములను. యుగాంతమున అంత ర్హితములైన [illegible] వేదములను [illegible]. ఇందు సేతిహాస మనగా [illegible] వేదములను [illegible] చెప్పుటచేత [illegible], బ్రాహ్మణమును [illegible] వేద మనుట [illegible] స్పష్టమగుచు న్నది. ఈ [illegible] సేతిహాస వేదము[illegible] మంత్ర, బ్రాహ్మణా త్మక వేదములు స్వప్రకాశ[illegible] మహర్షులయొక్క సమాధి [illegible] ప్రత్యక్షములగును. అందువలన వేదము స్వతః ప్రమాణము [illegible]. విచారించినయెడల బ్రాహ్మణభాగము [illegible] వాని వలన బ్రాహ్మణభాగము [illegible] కలుగ [illegible], [illegible] ఏమనఁగా? ఎప్పుడు వేదము [illegible], [illegible] కల్యాణముగలిగిన

చుటయే, యెప్పుడు వేదమునకు నిత్యత్వము [illegible], [illegible] ననల్ప నైపుణ్యతో గుణములనెన్నుచు [illegible] వ్రాయబడినదో, యందు శ్రీకృష్ణావతారములో సంభవించిన సంగ్రామమున్న యితిహాసములున్నట్లుగూడ నానత్వము సంభవించినది. బ్రాహ్మణ భాగమునందు వైదికమగు బ్రహ్మవిద్యా మహాత్మ్య యుపదేశముగలదు. అందువలన దానిలో విశిష్టమైనవారు సత్యసముండుటగూడ స్వతస్సిద్ధప్రమాణమగును. కనుకనే స్వతఃప్రమాణముగానేరదను నెట్టిదోషమునుగాదు బ్రాహ్మణ భాగమును దాటనేరదు. ఋషులు, మునులు, రాజులు మున్నగువారి యితిహాసములుండుటవలన బ్రాహ్మణభాగము స్వతఃప్రమాణముగాదు. పలువురు, మొదటి యితిహాసములున్న వారి వారు పుట్టినతరువాతగదా వ్రాయబడినవని కొందఱు వాదించుచున్నారు. ఈ యుక్తివాదమునకు నెంతమాత్రము నిలువ లేదు. ఎప్పుడు వేదము జ్ఞానస్వరూపమైనదో యప్పుడు భూత, భవిష్యద్వర్తమాన కాలములందలి సర్వవస్తువులు దానియందు నిక్షిప్తపఱచబడి యుండుట వేదమునకు నిత్యత్వమైయున్నది. ఋషులయోగశక్తి, యందు దపశ్శక్తియందుగూడ భవిష్యత్కాలస్థితి కరతలామలకమువలెఁ జూడఁజాలెడి ప్రభావమున్నప్పుడిక దేశ, కాల పాత్రాపరిచ్ఛిన్నుండును. మహర్షులకుఁగూడ గురుప్రముఖుఁడగు భగవంతుని వాణీరూపమగు వేదముచేత, నెఱిఁగింపఁ బడినాలుగో

మహాభాష్యము, నిరుక్తము, పురాణములు నిరీశ్వరవాదులకు కూడ తనే చెప్పుచున్నారు గీ శ్రుతియగు వేదము మరియు బరత ప్రమాణత్వమును గూర్చి [illegible] వాక్యములుగా గలవా? పతంజలిమహర్షి [illegible] వ్యాకరణ మహాభాష్యము [illegible] కనుడు.

"స ఏష [illegible]"

ఈ పరమార్థము [illegible] కాలముచేత బాధింపబడు [illegible] పుట్టుబడి [illegible] [illegible]. [illegible] నిరీశ్వరవాదము [illegible] శ్రుతి [illegible] పరతః ప్రమాణముగా [illegible]. [illegible] బరత [illegible] గలదా. ఎందులకన? అందరు కూడ [illegible] నిరీశ్వరవాదులు గారు. ఎట్లనగా, ఋగ్వేదము ప్రాచీనమండలములో [illegible] సూక్తములో సు[illegible] తుదకు, [illegible] యుద్ధగమనము వర్ణింపబడియున్నది. ఈ ప్రాచీన మండలములోని తృతీయ సూక్తమున [illegible] గజము, ఉష్ట్రరథము మున్నగు సత్వములు వివరించియున్నది. సప్తమ మండలములోని ౧౮వసూక్తమునందు సుదాసుడను రాజు [illegible] యుద్ధము, [illegible] మండలములోని ౧౮, [illegible] సూక్తములను [illegible] యు,

ఇంద్రాగ్నియొక్కయు శత్రుసంహారము లిఖింపఁ బడియున్నది. కుత్సున, ఆయు, కృష్ణదస్యుల విషయము ప్రథమ మండలము లోని ౧౦౮ వ సూక్తమునందును, సప్తమమండలములోని ౯౯. వ సూక్తమునందును గలదు. "సాగర్భిణి" యను పార్థివుని సంగతి, ప్రథమమండలములో ౧౨౮ వ సూక్తమునం దున్నది. ఈ ప్రథమ మండలములో ౧౧[illegible] వ సూక్తమునందు రాజర్షి యగు తుగ్రుఁడు, తనకుమారుఁడగు భుజ్యుఁడనువానిని సైన్యముతోఁగూడ దిగ్విజయముఁ జేయుటకై పంపించినట్లు వర్ణింపఁబడియున్నది. షష్ఠమండలములోని ౭౫ వ సూక్తమునందు గుఱ్ఱము, విల్లమ్ములు మొదలగువాని వర్ణనము విశేషముగాఁ గలదు. ఈ గజ, వాజి, ధను, బాణ, రథ, నాగేంద్ర, రాజర్షులు మొదలగువారి యితిహాసము లన్నింటిని ఋగ్వేదమునందుఁ జూచుటవలన, ఆ మనుష్యులు మున్నుగూడ జన్మించినతరువాతనే ఋగ్వేద సంహిత సృష్టియైనట్లు సిద్ధాంతము చేయనగునా? ఎప్పటికిని జేయఁగూడదు. అట్లు సిద్ధాంతమైనచో మంత్రభాగముగూడఁ బరతఃప్రమాణము ననిత్యమును గావలసి వచ్చును. వెండియు నీ మనుష్యులయు, రాజర్షులయు నామముల యర్థములను గడబిడ జేసి వేఱర్థములను జెప్పుటగూడఁ గేవలము పాండిత్యాభిమానమే యగును. కాని సత్యము గానేరదు. ఇదంతయు వేదమునందలి త్రికాలదర్శిత్వము నెఱుక

పఱచబడినట్లు యున్నది. దీనిని బట్టి కల్ప, శిల్పాదికము లందలి జ్ఞానము నిత్యమనియుగాని బ్రాహ్మణమునందున్నదో యట్టి దానికి భూత, భవిష్య, ద్వర్తమాన కాలములయందలి స్థితిగతులను దెలుపునట్టియు వేదము, వ్యాకరణముగాని గణితశాస్త్రమును గాదు. అందువలన బ్రాహ్మణభాగ మీవేదమున నిట్లు సందే హింపదగదు.

జైమినిమహర్షి మంత్రము బ్రాహ్మణము అను రెంటిని గూడ వేదమని చెప్పియున్నాడని సిద్ధాంతీకరించ బనిలేదు. ఆ మహర్షులవారిని గురించి నది యెటువంటి పూర్వమీమాంసా దర్శనమునందు గూడ మంత్రములయొక్కయు, బ్రాహ్మణముల యొక్కయు లక్షణములను వ్రాయుచు నిట్లు సూత్రీక రించియున్నారు.

"తచ్చోదకేషు మంత్రాఖ్యా శేషే బ్రాహ్మణశబ్దః"

తదాది మహర్షి స్మృతిసూత్రాలయందు బ్రేరక శ్రుతులను మంత్రమని చెప్పి మంత్రములుగాక మిగిలిన వేదభాగమును బ్రాహ్మణమని యనెను. బ్రాహ్మణము వేదము గాకపోయిన చో జైమినిమహర్షి "శేషే బ్రాహ్మణశబ్దః" అను సూత్రమును రచించియుండడు. కారణమేమన? ఒక పదార్థముయొక్క శేష మా పదార్థమునకు చెందియుండునది గాదు గదా. దానిలో నే యంతర్భూతమై యుండును. దీనిబట్టి బ్రాహ్మణభాగ మవశ్యము

మంత్రభాగావశిష్టాంశస్సానదో యప్పుడే దీనికి స్వతఃప్రమాణత్వము సిద్ధించుట కే విధమగు సందేహము నుండదు. న్యాయదర్శనమును రచించిన గౌతమమహర్షి, వేదప్రమాణమును గూర్చి యిట్లు కటాక్షించి యున్నాఁడు.

"తదప్రామాణ్యమనృతవ్యాఘాతపునరుక్తదోషేభ్యః"

అనృతము, వ్యాఘాతము, పునరుక్త మున్నగు దోషము లున్నందువలన వేద మప్రామాణ్యము. ఈ న్యాయదర్శనమునకు భాష్యమును రచించిన వాత్స్యాయనమహర్షి యీ సూత్రమున కిట్లు భాష్యము వ్రాసియున్నాఁడు.

"పుత్రకామః పుత్రేష్ట్యా, యజేతేతి నేష్టౌ సంస్థితాయాం పుత్రజన్మ దృశ్యతే। దృష్టార్థస్య వాక్యస్య అనృతత్వా దదృష్టార్థమపి వాక్యమగ్నిహోత్రం జుహుయాత్ స్వర్గకామః ఇత్యాద్యనృత మితి జ్ఞాయతే"

ఎవనికిఁ బుత్రేచ్ఛ గలుగునో వాఁడు "పుత్రేష్టి" యను పేరుగల యజ్ఞమును జేయవలసినదిగా వేదము చెప్పుచున్నది. అయితే పూర్వోక్త యజ్ఞమును జేసినప్పటికిఁ గొందఱు మనుష్యుల కనేకులకుఁ బుత్రులు గలుగుట లేదు. అందువలన బ్రాహ్మణభాగము అనృత మన్నట్టైనదో యప్పుడు అదృష్టఫలము (అనఁగా అగ్నిహోత్ర మాచరించినచో స్వర్గము బొందుదురనుట) నకుఁ గూడ మిథ్యాత్వము గలిగి తీరునని సిద్ధాంతమగుచున్నది. ఈ వాత్స్యాయనుఁడే, వ్యాఘాతదోషమును జూపుటకిట్లు లిఖించుచున్నాఁడు.

"హోతా చే దుదితే హోతవ్యం, అనుదితే హోతవ్యం సమయాధ్యుషితే హోతవ్యమితి విధాయ విహితం వ్యాహంతి, శ్యావోఽస్యాహుతిమభ్యవహరతియ ఉదితే జుహోతి, శబలోఽస్యాహుతిమభ్యవహరతియో అనుదితే జుహోతి, శ్యావశబలౌ వాస్యాహుతిమభ్యవహరతో యః సమయాధ్యుషితే జుహోతి, వ్యాఘాతాచ్చాన్యతరన్మిథ్యేతి"

వ్యాఘాతదోషముగూడ నుండుటచేత వేదము ప్రమాణము గాదనెను. ఎట్లన్న, సూర్యుఁ డుదయించిన పిమ్మట హోమము చేయవలసినదని యొకస్థలమునందును, తిరిగి మఱి యొకస్థలమునందు సూర్యుఁ డుదయింపకమునుపే హోమముం గావింపవలసినదని లిఖించియున్నది. ఇట్లు యుదయకాలమందు హోమము చేసినదోషమును, సూర్యోదయమునకుఁ ముందుగా హోమముసల్పిన దోషమును జెప్పియున్నది. ఈ రెండు మాటలు పరస్పర విరుద్ధములగుటవలన బాధితములగుచున్నవి. దీనినే వ్యాఘాత దోషమని చెప్పుదురు. ఈ ప్రకారముగా అనృతము, వ్యాఘాతము, పునరుక్తదోషములు వేదమునందు గల్గుటచే దాని ప్రామాణ్యమును బోఁపుట్టకై వాత్స్యాయనమహర్షి యుదితహోమము, అనుదితహోమము, అగ్నిహోత్రము, పుత్రేష్టియగు నేకాలంబియజ్ఞములు దృష్టాంతములుగా నేఁబడినవో యీ దృష్టాంతములన్నియు బ్రాహ్మణభాగములోనివేసుమా. కాఁబట్టి వాత్స్యాయనమహర్షి చేఁగూడ బ్రాహ్మణభాగము వేదమని చెప్పఁబడినట్లు సిద్ధాంతితమయినది. మఱియు నీసంగతి యీ దృష్టాంతములవలన మనువుచేతఁ గూడ నంగీకరింపఁబడిన శ్లోకములచే వచింపఁబడినది.

"విధ్యర్థవాదానువాదవచనవినియోగాత్"

వాత్స్యాయనమహర్షి, యీ సూత్రమునకు భాష్యమునందు పట్టున విధి, అర్థవాదము, అనువాదములను చెప్పగల మూఁడు విధములుగానుండు వచనముల లక్షణమును వ్రాసియున్నాఁడు. మఱియునతఁడు, వానికిఁగల సంబంధమును గుర్తించి యీ వచనములను లౌకికవచనము లని మఱికొ బ్రాహ్మణభాగము వేదము గాదని వచించువారి వాదించుమతముల్లసిధముల ఖండనముగ చున్నది. ఎందులకనఁగా? అతనిచేతఁ బైసూత్రమునకుఁ యనేకదృష్టాంతములతో బ్రాహ్మణభాగము వేదమని చెప్ప బడెను. మఱియు నీ సూత్రపుభాష్యమునఁ గూడ నిట్లు లిఖించెను.

"విధిస్తు వినియోగోఽనుష్ఠానం యథా అగ్నిహోత్రం
జుహుయాత్ స్వర్గకామః"

అతఁడిట్లు చెప్పి తనచేఁ దెలుపఁబడిన యభిప్రా యమునే బలపరచుకొని యున్నాఁడు. కాని ఖండించుకొని యుండలేదు. విచారణీయాంశము మఱియొకటి గలదు, వేద మెప్పుడు పూర్ణవస్తువైనదో యప్పుడు దానియందు లౌకిక ములు, నలౌకికములు నగు సర్వవిషయములును గలవు. వేదమునందు లౌకికములగు పదార్థవిద్య (సైన్సు) కు సంబం ధించినమాటలునుగలవు. మఱియు నలౌకికములగు బ్రహ్మజ్ఞానము

కార్యానుమితిక వాక్యములనుగలవని యీయంశమొక్కటే చెప్పఁబడినది. దీనిం
బట్టి బ్రాహ్మణభాగమునకు విధివాదము, అర్థవాదము మున్నుగా
గలవచనములనుగని దానిని వైదిక రాజ్యమునుండిఁ గ్రిందఁబడ
వేసి లౌకికరాజ్యములోనికిఁ దీసికొనివచ్చెడి ప్రయత్నము విచా
రశీలురని యనిగాని, వేదమునందలి రహస్యమును జ్ఞాన మెఱింగిన
వారనియనిగాని కానేరరు. ఆకారణమువలన నిట్టి భ్రమను లోఁ
బడఁ దగదు. మహాభాష్యకారులవారు వేదప్రమాణమును
గూర్చి దృష్టాంతములనిచ్చు సమయమునందు బ్రాహ్మణభాగ
మునందున్న మంత్రమును దృష్టాంతముగా నొసఁగియుండలేదు.
ఇందువలన గో, వాజి, ప్రభృతి లౌకికదృష్టాంతములను
బ్రాహ్మణభాగములోనికి లాగి దానిని వేదత్వమునుండి పడఁ
ద్రోయఁజూచెదరు. కాని యీ సిద్ధాంత మత్యంత మకించిత్కర
ముగానున్నది. ఏమహాత్ముఁడైనను దొలుత నేప్రతిజ్ఞగావించి దృష్టాం
తము లీఁబడును. కాని ప్రసంగమును బట్టియుఁ బ్రయోజనము
ననుసరించియు నవి యిచ్చుచుందురు. దీనింబట్టి మహాభాష్య
కారు లీ ప్రసంగము వెంటనున్న దృష్టాంతములవలనఁ బ్రయో
జనము సిద్ధించునో యంతవఱకు మాత్రమే దృష్టాంతములిచ్చి
యుండవచ్చునని తెలియుచున్నది. ఈ విషయమునం దవి మంత్ర
భాగమునుండి యిచ్చినారా? బ్రాహ్మణభాగమునుండి యిచ్చి
నారా? బ్రాహ్మణభాగమునుండి యీయఁబడిన దానికిఁ

బ్రాహ్మణ్యము లేదను నిట్టిచింత సాధనలను మానసగా నుత్తేసా. ఎందుకనగా, దృష్టాంతము సాధారణముగా మంత్రద్వేద విష యక ముండినది. కాని వేదభాగమిదియని మూలమిదిగాదు. వెండియు గుజ్జము, గోష్ఠ, మూడగు దృష్టాంతములు బ్రాహ్మణ భాగమునందుం గలవు. ఇట్టి యుకిస్తృతమైన గోవాల ప్రభృతి దృష్టాంతము లున్నవనిచో నన్నియు బ్రాహ్మణభాగ ములోనివే కావలయునని చెప్పిన సిద్ధాంత మంగీకారముం గాంచగాని దని నమ్ముడు. ఇట్లు, శ్రుతి, స్మృతి, పురాణ, ధర్మ, సూత్ర భాష్యములు లోనగు నెల్ల ప్రామాణికగ్రంథములపై శ్రద్ధ వహించి విచారించినచో మంత్రబ్రాహ్మణములు రెండును వేదములోని భాగములే యని వివేకులగువారికిం దోచకమానదు. కాబట్టి కర్మము, నుపాసనము, జ్ఞానములను సాధనములై జీవ మూలమున సమస్తజీవులకు సంసారసముద్రమును దాటుటకై మంత్ర బ్రాహ్మణారణ్యకమౌపనిషదుగు శ్రీమహాత్మాగాం బ్రకాశిల్లు వేద మేకమాత్రాశ్రయస్థలమైయున్నది. ఇంకను దేశము వేదని తెలిసికొనుడు.

—(*) నిశ్చితసిద్ధాంతవిషయములు (*)—

ఇంతవఱకు కొనర్చిన సిద్ధాంతములనుబట్టి యీవిషయములు నిశ్చయమగుచున్నవి. వేద మనాది. వేదాభివ్యంజక పరమాత్మ వలన వేదము భగవద్వాక్యమగుచున్నది! వేదమునిత్యము. వేదము

శాస్త్రములలోన్ నాశన మున్నదని గాని చెప్పరు. వేదప్రామాణ్య
విషయమునందు సంశయము లేదు యుచితముగాను. త్రికా
లాబాధితము, స్వతఃప్రమాణము నైన వేదము భావములలోను
పదార్థములలోను యాథార్థ్యమును యథార్థజ్ఞానమును
మనకు చూపుచున్నది. వేదము, జీవాత్మయు, పరమాత్మయు నను
విషయములన్నిటిని బాగుగా తెలుపుచున్నది. వేదము, సంశయము
విపర్యయము మున్నగు దోషములు లేనిది. వేదము, పరమేశ్వర
చేత, మహర్షులద్వారమున గ్రంథముగా ప్రకటింపబడియుం
డును. వేదము, ధర్మము, అర్థము, కామము, మోక్షములను
చతుర్విధపురుషార్థములను సమగ్రముగా నిచ్చునది. వేదము
లోకమునకు శ్రేయస్సును, సత్యమార్గమును చూపినవి. మన్వంతర
ముగా నుపదేశించినవి, ప్రధానముగా నుపదేశించినవి, ఉక్తియుక్తు-
యములన్ని, ఆచారము, వ్యవహారమును వేదములలో నాలుగు
రీతులుగా నుపదేశించినవి. అట్టి వేదము శాస్త్రమునకు ఆధార
మై యున్నది. సర్వశాస్త్రములకును వేదమునకు నాశనము
లేదు. సర్వప్రమాణములలోను నీ వేదములు జ్ఞానసాధనములలోం
బరమాత్మ జ్ఞానమును బోధించును. ... వేదము
పరమాత్మ ... భాసిల్లి సృష్టికర్తయగు
బ్రహ్మదేవునకు ... మహర్షుల ... ముగా

ప్రకాశితమై యుండినన్ని ఋక్కులు [illegible] ప్రకటింపబడిన
(వర్ణ) [illegible] ప్రకాశితమగు
చున్నవి. వేదము పూర్వాపర[illegible], ప్రాచీన [illegible]మును
బి) భావము [illegible]
కిన్నతిని, భారతీయ సంస్కృతిని నిర్మాణ[illegible]
సంపూర్ణ విషయముల సర్వస్వము నిండియున్నది. వేదము,
మంత్రభాగము, బ్రాహ్మణభాగము, ఆరణ్యకభాగము లను
మూడుభాగములుగాను, కర్మకాండము, ఉపాసనాకాండము,
జ్ఞానకాండము లను మూడుకాండములుగాను విభాగింపబడి
నది. మంత్రభాగముగాక బ్రాహ్మణభాగము, ఆరణ్యకభా
గములను విభాగించి వేదమే యున్నది. [illegible]
తేనా వేదమందలి యొక్కొక్క ఋక్కు, [illegible]
త్రిభావములతోడను [illegible]
లని యనుటకును సందేహము [illegible]. వేదములోని
యొక్కొక్క మంత్రము త్రిభావము [illegible] త్రివిధార్థ[illegible]
యున్నది. దీని సంపూర్ణ భావార్థ[illegible] గోచరిం
చునదిగాదు. వీనిని యోగులు, తత్త్వజ్ఞులు మాత్రమే తెలిసి
కొనఁ గలరు. శిక్ష, కల్పము, మొదలగు వేదముయొక్క షడం
గములను వైదికములగు సప్తదర్శనములను [illegible]తో
స[illegible] [illegible]

[illegible] వేదార్థము [illegible] యసంభవము. ఈ [illegible] వేదార్థమును [illegible] ఛందస్సును, దేవతను, ఋషిని, వినియో గమును [illegible], నా [illegible] దేశములం [illegible] సమ్మతించుచున్నారు. [illegible] వేద [illegible] ప్రచారితములై యుండెను.

[illegible] భేదములున్నవని [illegible] బ్రాహ్మణమును, [illegible] యున్నవి. [illegible] సూత్రములుగా [illegible] బ్రాహ్మణభాగమును [illegible] సూక్తముల [illegible] సంహితాభాగము, [illegible], [illegible]

నానియొక్క [illegible] [illegible] [illegible] నిష్కృష్ట
విజ్ఞానవిరుద్ధము గాదని.

వేదాంతవిద్యాన విజ్ఞానమును [illegible] [illegible]గా
చెడి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
జ్ఞాన పరాత్పరస్వరూపము. [illegible] [illegible] నుండే
నిత్యత్వముయున్న [illegible] జ్ఞానాదిత్యుడు, [illegible] నాలుగు
విధులు గలవని తత్త్వజ్ఞానులు [illegible] [illegible] యున్నారు.
ఆభాసజ్ఞానము ద్వైతజ్ఞానము, అద్వైతజ్ఞానము, స్వరూప
జ్ఞానములని నానినామములు. స్వరూపజ్ఞానమునకే ముక్తి
నొసంగెడి మహావిద్యగా [illegible] [illegible] జ్ఞానప్రకా
శకుడు, జ్ఞానప్రచారకుడునగు భగవంతుడని [illegible] వరా
జిల్లెడి ప్రవర్తకులై యున్నవి. [illegible] [illegible] యున్నవి.
జ్ఞానమందలి [illegible]నాల్గవ[illegible] [illegible] జ్ఞానమునకు ప్రచా
రకులైన ఋషులయొక్కయు వర్ణనము [illegible] [illegible] విస్తరిం
చబడును. సప్రకాశము [illegible] [illegible], [illegible]
మనకును భగవంతునియందు [illegible]రములు, [illegible]రములు
నవసరమయినప్పుడెల్ల ప్రబోధము[illegible] ప్రబోధము[illegible]
యజ్ఞయజ్ఞాననివృత్తికొఱకు, జ్ఞానప్రవృత్తికొఱకును[illegible]
నిత్యమహర్షుల యంశావతారములు, బ్రాహ్మణావతారములును
సమయ సమయములందు వెలువడుచున్నవి. ఈ ఋషుల పూర్ణా

[illegible] మన్వంతరము [illegible] సమయము మున [illegible]. ఈ సమయమునందున్న మన్వంతరముల [illegible] ప్రకాశింప చేయుటకు [illegible]ము [illegible] పూర్ణావ[illegible] స్వయముగాఁ బ్రకాశించు[illegible] వేదములు [illegible]ములు గాఁగాఁ [illegible] మన్వంతరము [illegible]. [illegible], పర్యవ, [illegible] వేదా[illegible] మహా[illegible] మితరసహా[illegible] వేదము[illegible]. ఇదియే వేదా[illegible]. ఇచ్చాని నలకింగి [illegible] నాదుండు [illegible] మ[illegible]క [illegible].

శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

శ్రీ

వేదాంగములు

శ్లో॥ షడంగ సముపేతాయ
సప్తదర్శన సంశ్రితే
నమః పుంనామధేయాయ
బ్రహ్మణే వేదరూపిణే॥

—(షడంగోపన్యాసము)—

వేదార్థము సాధారణముగా నెవరికిని తెలియదు. సమాధియందున్న పురుషులే బ్రహ్మవిద్యయందు సమర్థులగుదురు. సమాధి యుక్తాంతఃకరణముగలవారే శబ్దబ్రహ్మస్వరూపమగు వేదముయొక్క యథార్థమును సత్యమును గ్రహింపగలరు. యోగిపదమును బొందిన సద్భక్తవంతుడు మిక్కిలి యరుదుగా నుండును

"మనుష్యాణాం సహస్రేషు, కశ్చిద్యతతి సిద్ధయే
యతతామపి సిద్ధానాం, కశ్చిన్మాం వేత్తి తత్త్వతః"

(గీతాశ్లో)

వేలకొలఁదిగనున్న మనుష్యులలో నెవఁడో యొకఁడు యోగియగుటకుఁ బ్రయత్నించుచుండును. అట్లు ప్రయత్నించు వారి

[illegible] భగవత్సాక్షాత్కారమును [illegible]. వేదవాక్యమే జ్ఞానమును, విజ్ఞానమును [illegible] నుగుచున్నప్పుడు లౌకిక [illegible] ముక్తిగనే సర్వసాధారణముగా [illegible]. మఱియు వేద మతౌకిక జ్ఞాన [illegible] పురుషార్థములు మూల [illegible] జ్ఞానమును బోధించుట కుహరమా [illegible] అసాధారణ ప్రయత్న [illegible] సాధారణముగానైన [illegible] (స్త్రీ)లు, [illegible], నిషిద్ధులు, మున్నగువారిని [illegible] సర్వ సాంస్కృతగ్రంథములను [illegible] కేవలము సామాన్య [illegible] సిద్ధించకపోనేరదు.

వేదాధ్యయనము [illegible] యోగ్యతను సంపాదింపనిదే [illegible]. వేదార్థము [illegible] గ్రహించు [illegible]. [illegible] పురుషుని [illegible] దెంచి [illegible] భావము, చరిత్ర), మున్నగు [illegible] వలసిన యవసర [illegible] తెలిసికొనినందువలన [illegible] టకు వీలుగల్గును. ఈ విధ

మము ననుసరించి షడంగములను సాహిత్యముగా నభ్యసించి నప్పుడే వేదాధ్యయనము వలననుగల తాత్పర్యమును గ్రహించెడిబుద్ధిని సంపాదింపఁ బడును.

"శిక్షా కల్పో, వ్యాకరణం, నిరుక్తం, ఛందో, జ్యోతిషమితి"

(ముండకోపనిషత్తు)

శిక్ష, కల్పము, వ్యాకరణము, నిరుక్తము, ఛందము, జ్యోతిషము, లని వైదిక షడంగనామములు.

"ఛందః పాదౌతు వేదస్య, హస్తౌ కల్పోథ పఠ్యతే
జ్యోతిషామయనం చక్షు ర్నిరుక్తం శ్రోత్రముచ్యతే
శిక్షా ఘ్రాణంతు వేదస్య, ముఖం వ్యాకరణం స్మృతం॥"

ఈ వేదపురుషునకు ఛందశ్శాస్త్రము పాదములును, కల్పశాస్త్రము (కర్మకాండగ్రంథము) హస్తములును, జ్యోతిశ్శాస్త్రము నేత్రములును, నిరుక్తశాస్త్రము కర్ణములును, శిక్షాశాస్త్రము నాసికయును, వ్యాకరణశాస్త్రము ముఖమునై యున్నవి.

—(శిక్షా శాస్త్రము.)—

శిక్షాశాస్త్రము నాదా వేదమును బఠించుటకు ముఖ్యాటముగానున్నది. వైదికజ్ఞానమును గడించుటకుఁ బఠనీయమగు మొదటిమెట్టు. ఈకారణముచేత శిక్షాశాస్త్రమున్ని యెంతో కొంత దొలుత నేర్వవలసినయవసరమున్నది. శబ్దములో గల శాస్త్రీయ భావమునకు, వాచకములోఁ గల వాక్యములకును వా

త్మ్యకసంబంధముగలది. ఈవిషయము వర్ణశాస్త్రములచేఁ బాగుగఁ జక్కఁగా నిరూపింపఁబడినది. ఎవ్వఁడు శబ్దము తన పూర్ణస్వరూపమును సాధ్యపఱచుకొనునో యట్టివానికే శబ్దశక్తి పూర్ణముగాఁ బ్రకాశింపఁబడఁగలదు. లౌకిక శక్తిగల వేదములోని పదసముదాయమగు మూలమగు స్వాభావికశక్తితోఁ గూడిన సరియగుస్వరములతోఁ బాడఁబడినప్పుడే పూర్ణలాభముగలుగఁ గలదు. వేదము శబ్దమగునుగనుక శబ్దబ్రహ్మము. మఱియు శబ్దవిజ్ఞాన ములోనున్న వాక్కునిగ్రహమునుననుసరించి వేదమును బఠించుటకు గాని గానము చేయుటకు గాని తగినపద్ధతి యుచ్చారణశాస్త్రము నందు నిరూపింపఁబడినది. శబ్దము, వర్ణాత్మకము, ధ్వన్యాత్మకము. అను భేదములతో రెండువిధములు విభజింపఁబడినది. ఈ వేదపాఠమునకు చేరిన కేవల వర్ణాత్మక శిక్షాంగము హ్రస్వాదిభేదములతో సాధారణశిక్షాశాస్త్రమునందు బాగుగ చెప్పఁబడియున్నది. మఱియు ధ్వన్యాత్మకప్రకరణము "షడ్జము" మున్నగు విభాగము ననుసరించి గాంధర్వము మున్నగు నుప వేదములందు వర్ణింపఁబడినవి. శబ్దబ్రహ్మముయొక్క హ్రస్వాది విభాగమును, గానోపయోగమగు షడ్జాదివిభాగమును దాని పూర్ణస్వరూపమును బ్రకాశింపఁజేయఁగలదు. స్వరమునకు హ్రస్వము మున్నగు మూఁడు సాధారణ భేదములును, షడ్జమోనగు

నే యసాధారణభేదములును గలవు, సాధారణము, అసాధారణము, ననటం బట్టి వానిమూలమున సాధారణశక్తియు, నసాధారణశక్తియు నుత్పత్తి యగుచున్నవి. నాగ్రంథములందు సంగీత సంబంధమున్నందున సామవేదమహిమ యున్నిటికంటెం బ్రశస్తమనదని చెప్పంబడినది. వేదముయొక్క సాధారణశిక్షయందు కేవలము హ్రస్వములోనగు మూడు స్వరభేదముల వర్ణనము, పాఠశైలియు, హస్తచాలనాది బహిఃక్రియాశైలియు వచింపంబడియున్నది. మఱియు సామవేదమునకు సంబంధించిన సంగీత శిక్షయం దీమూడు స్వరభేదములతో నింక నేడు స్వరముల యుత్పత్తిని జూపించి వానితో నేర్పడుచే "మూర్ఛన" మున్నగు వానిని, నసాధారణ సూక్ష్మశక్తుల యుత్పత్తిమూలమున శబ్ద విజ్ఞానమును, రెండియుం గొన్ని విశేషముల యలౌకికత్వమును, బ్రకటింపంబడియున్నవి. పూజ్యపాదులగు మహర్షుల మూలమునం బ్రకటింపంబడిన గాంధర్వోపవేదమును నేంటికాలమున సంగీతశాస్త్రమును గేవల లౌకికానందకరకళయని తలంచినట్లు తలంపంగూడదు. మన యార్యుల సంగీతవిద్య, గొప్పవై జ్ఞానిక శాస్త్రము; మఱియు నీ యలౌకికవిద్యయొక్క సహాయము చేతనే వేదమంత్రములనుండి నలౌకికశక్తు లుత్పత్తి యగుచున్నవి. పూజ్యపాదులగు నారదుడు లోనగు మహర్షులు రచించిన శిక్షాగ్రంథములను జదివిన యెడల హ్రస్వాది స్వర

త్రియ ప్రస్తారమువలన సప్తస్వరములును, నిరువదియొకటి మూర్ఛనలును, నిరువదిరెండు శ్రుతులును, దరువాత వీని వ్యాపకమువలన ననేక రాగములును, ననేకరాగిణులు నెట్లెట్లుద్భవించినసంగతి చక్కఁగాఁ దెలియఁగలదు. సంగీతరత్నాకరమం దిట్లు వచింపఁబడి యున్నది.

"శ్రుతిభ్యస్స్యుః స్వరాః షడ్జర్షభగాంధారమధ్యమాః
పంచమో ధైవతశ్చాథ నిషాద ఇతి సప్త తే॥
తేషాంసంజ్ఞాస్సరిగమ పధనీత్యపరామతాః
దీప్తాయతా చ కరుణా మృదుర్మధ్యేతి జాతయః॥
శ్రుతీనాం పంచతాసాంచ స్వరేష్వేవం వ్యవస్థితాః
తేమంద్ర మధ్యతారాఖ్య స్థానభేదాత్త్రిధామతాః॥
ఏవ వికృతావస్థా ద్వాదశ ప్రతిపాదితాః"

ఈస్వరవిభాగమువలన మనుష్యుని చిత్తమం దెట్టి ప్రభావముగల్గుట సంభవించును! ఈ నరుని శరీరముగూడ నొకయల్పబ్రహ్మాండము. సృష్టిప్రకరణ మందలి యేని మహాన బ్రహ్మాండమునందున్నదో యా నియమమే యీశరీరమునందు గూడ నున్నట్లు కనుపడుచున్నది. ఈ సృష్టి నియమము ననుసరించి శబ్దసృష్టి, త్రిగుణభేదమువలనఁ బ్రథమస్థూలావస్థయందు హ్రస్వము మొదలగు మూఁడు భేదములతోడను, ద్వితీయ సూక్ష్మదశయందు సృష్టికి స్వాభావికములగు సప్తభేదముల మాదిరి సప్తభేదములతోఁ గూడినదియు నగుచున్నది.

ఈ రెండు భేదముల ననుసరించియే శిక్షాశాస్త్రములు రచింపఁబడినవి.

ఆత్మా బుద్ధ్యా సమేత్యార్థాన్ మనో యుంక్తే వివక్షయా
మనః కాయాగ్నిమాహంతి స ప్రేరయతి మారుతం॥
మారుతస్తూరసి చరన్ మంద్రం జనయతి స్వరం॥

(పాణినీయశిక్ష)

ఈ శరీరమందు స్వరసంబంధమైన సృష్టియగుచున్న సమయమునందా సృష్టి నియమము ననుసరించి తొలుత నాత్మ ప్రేరణముచే బుద్ధి, మనము, ప్రాణశక్తి, ప్రాణవాయువును క్రమముగాఁ బ్రేరేపింపఁబడి పిమ్మట శబ్దముజనించెడి సమయములో శరీరమందలి యాయా విశేషస్థానములను స్పృశించుచు శబ్దములను బ్రకటించుచున్నవి. ఒక్కొక్క స్వరముతోఁ గూడ నాత్మకుఁ దాదాత్మ్య (అభేద) సంబంధము గలదు. కాని యాత్మశక్తి, సరియైన శబ్దముయొక్క యాశ్రయముచే ధ్వనిత మగుచున్నప్పుడే సంపూర్ణరూపముతోఁ బ్రకాశముగాఁగలదు. ఒక్కొక్క యధ్యాత్మ భావమునకుఁగల యధిభూతస్వరము నడుమ నున్న యాధిదైవశక్తి, కార్యకారిణి యగునప్పుడే యున్నదున్నట్లు ప్రకటనమగును. ఇఁక నేమన, పూర్వక్రమము ననుసరించి కార్యకారిణియగు నాధిదైవశక్తి యెల్లచోట్ల నిలుకడగా నుండని యెడలను, వాయువును శబ్దముగాఁ బరిణతము చేయకమునుపే బలహీనమైన యెడలను, నే స్వరమూలమున

న్నట్టిశక్తి ప్రకటనమగుట కనకాశము౦డెడిదో యందట్టిది గలుగ నేరదు. దీనింబట్టి వేదమంత్రరూపమైన శబ్దబ్రహ్మమును నిజసంపూర్ణశక్తితోఁ గూడికొన్న భావమునందు స్థిరము చేయుటకై యీ శిక్షాశాస్త్రము రచింపఁబడినది. ఒక్కొక్క వేదమందలి యొక్కొక్క శాఖయొక్క యుచ్చారణమునకై శిక్షాగ్రంథము లుండెడివి. వీనిని "ప్రతిశాఖ" లని కూడఁబిల్చు చుండిరి. ప్రస్తుతసమయమందు సాధారణ శిక్షావిషయమై చాలఁగొలఁది గ్రంథములే చిక్కుచున్నవి. మఱియు మిక్కిలి యెక్కువగానున్న సామశిక్షాగ్రంథములు దాదాపు లోపించి పోయినవి. ఇట్లులోపించిపోవుటచే నార్యజాతికిఁ దీరనినష్టము గల్గినది. సామగాన యథార్థశైలి, ననుసంధాన పూర్వకముగాఁ బ్రకటించుట యత్యావశ్యకమై యున్నది.

—(*) కల్పశాస్త్రము (*)—

మంత్రమునకు సంబంధించిన క్రియలచే సిద్ధించిన యంశ ములంగూర్చి వర్ణించునది కల్పశాస్త్రమని చెప్పఁబడును. సరి యైనత్రోవలేక ప్రకాశపరుపఁబడిన శబ్దబ్రహ్మరూపములగు వేద మంత్రములు ఫలప్రదములు గాఁ జాలనియట్లే వైదికక్రియలచే సిద్ధమైన యంశమందు నొక్కొక్కక్రియ యొక్క వైదిక కర్మ యందలి విజ్ఞానానుకూలమగు సాధనయుక్తి నవలంబింపనంత వఱకు నీ క్రియాసిద్ధాంత మెన్నటికిని సంపూర్ణఫలము నొసంగఁ

జాలదు. ఈవేదాంగమునందు "అగ్నిష్టోమము" మున్నగు నానా యాగములను, "ఉపనయనము" లోనగు నానాసంస్కారములను, బ్రహ్మచర్యము, గార్హస్థ్యము మొదలగు నాశ్రమములకు సంబంధించిన నానాకర్మములను, బహిరంగముగా సాధించెడి విధులు పరిపూర్ణముగాఁ జెప్పబడినవి. ఈ ప్రపంచము కర్మమయము. ఇందువలన వేదములందుఁ గర్మాధికారమన్నిఁటి కంటె నధికకారణమగుటచేతఁ గల్పశాస్త్రముగూడ మిక్కిలి యెక్కువగానున్నది. వేదమన్ని శాఖలలో విభాగింపఁబడినదో యన్నియే స్వతంత్రములగు కల్పశాస్త్రములును గలవు. ఈ శాస్త్రము సూత్రబద్ధమైనందున "కల్పసూత్ర" మను నామముతోఁ బ్రసిద్ధినిగాంచినది. ముఖమునుండి యెట్టి భావద్యోతక శబ్దము బయలువెడలునో యట్టిభావముతోఁ గూడిన బహిర్లక్షణములు గనుపరచినయెడల శబ్దమునకుఁగలశక్తి యింకఁగొంచెమధికమగుచుండుట లోకమునందుఁగూడ దృష్టిగోచరమగుచున్నది. ఫలితాంశమేమన, అంతర్జగత్తు, బహిర్జగత్తు, స్వరూపబ్రహ్మము, శబ్దబ్రహ్మము, కారణబ్రహ్మము, కార్యబ్రహ్మములకుఁ దాదాత్మ్య సంబంధమున్న కారణమునుబట్టి వైజ్ఞానిక యుక్తిచే నిర్ణయింపఁబడిన కర్మకాండములోని ప్రక్రియాసమూహము వేదమందున్న . యధ్యాత్మలక్ష్యమును సాధించుటకుఁ బరమావశ్యకమైయున్నది. సందియమిందుఁ బొందుపడదు. వేద

ములోని ౧౧౩౦ శాఖలలో నెవరేశాఖకుఁ జెందినవారో వారు స్వశాఖలననుసరించి తమ కల్పసూత్రముల తోడ్పాటుతోఁ దమకు విహితములగు కర్మములను నియమములకుఁ లోఁబడిచేసి యభ్యుదయ నిశ్శ్రేయసములను బొందవలయునని కల్పశాస్త్ర తాత్పర్యము. నేఁటికాలమున వేదమందలి సంహితా, బ్రాహ్మణారణ్యక భాగములలో శతాంశముగూడ లభింపనియట్లే యతి విస్తృతమైన కల్పసూత్రములోఁగూడ నూఱవవంతు చిక్కుట లేదు. ప్రస్తుతమునఁ గ్రియాకాండమునందు వ్యవహారములో నున్న కల్పసూత్రములు ముఖ్యముగా మూఁడుభాగములందు విభాగింపఁబడినది. శ్రౌతసూత్రము, ధర్మసూత్రము, గృహ్యసూత్రము, లని వానినామములు. శ్రౌతసూత్రమునందు యజ్ఞయాగాదివిధులు చూపఁబడినవి. జనసంఘమెట్లు జీవింపవలసినది యెట్లు కాలక్షేపము చేయవలసినది, యెన్ని నియమముల నెట్లెట్లు పాటింపవలసినది యీ మున్నగు విషయములన్నిఁటిని తెలియఁజేయు పద్ధతి ధర్మసూత్రమునందుఁ గలదు. గృహ్యసూత్రమునందుఁ బుట్టినదిమొదలు గిట్టువఱకుఁ దల్లిదండ్రులు, సుతులు, సతులు, పతులు, మొదలగువారినెట్లు ప్రేమింపవలయునో యెవరెవరియెడల నెట్లెట్లు ప్రవర్తింపవలయునో యెవరెవరిని నెట్లు గౌరవింపవలయునో. యేకార్యములను చేయవలెనో మున్నగు గృహధర్మవిషయము

లన్నింటిని బోధించువిధులుగలవు. ఇప్పటికిని గృహ్యసూత్రము
ననుసరించి జాతకర్మము, వివాహము మున్నగు నిత్యనైమిత్తి
కకర్మములు గావింపఁబడుచున్నవి. ఇప్పుడు చెప్పఁబడినమూఁడు
కక్ష్య (తరగతి) లుగా నుండు సూత్రములకుఁ దిరిగి యనేక
శాఖలున్నవి. శ్రౌతసూత్రమందలి శాఖలలోనుండి "ఆశ్వలా
యన, సాంఖ్యాయన, మశక, లాట్యాయన, ద్రాహ్యాయన,
బౌధాయన, భారద్వాజ, ఆపస్తంబ, హిరణ్యకేశిన, కాత్యా
యనములును, ధర్మసూత్రములోనున్న శాఖలలోనుండి "వాసి
ష్ఠగౌతమ, బౌధాయన, ఆపస్తంబములును, గృహ్యసూత్ర
శాఖలలోనుండి "సాంఖ్యాయన, ఆశ్వలాయన, పారస్కర,
గోభిల, మనుపేరుగలవియు నెన్నఁదగినవి. శ్రౌతసూత్రము
లోని యాశ్వలాయనము, సాంఖ్యాయనము లను నీరెండు
శాఖలు ఋగ్వేదములోనివి. మశక, లాట్యాయన, ద్రాహ్యా
యనశాఖలు సామవేదములోనివి. బౌధాయన, భారద్వా
జాపస్తంబ హిరణ్యకేశినములు కృష్ణయజుర్వేదములోనివి
కాత్యాయనశాఖ, శుక్ల యజుర్వేదములోనిది. మశకమను
శ్రౌతసూత్రమందు భిన్నభిన్న యజ్ఞముల మంత్ర సమూహ
ములు వ్రాయఁబడినవి. బౌధాయనాది శ్రౌతసూత్రములందుఁ
గృష్ణయజుర్వేదములోనున్న యజ్ఞములక్రమము వర్ణింపఁబడి
నది. ధర్మసూత్రములందు మానవధర్మసూత్రములే ప్రధానము

లైయుండెను. పూర్వకాలమునను వీనికి గొప్పగౌరవముండెడిది. ఈసూత్రము లిప్పుడుగన్పట్టవు. ఐనను వాసిష్ఠ, గౌతమ, ధర్మసూత్రములందా, సూత్రములలోని యే యనేకాంశము లెత్తి వ్రాయఁబడియున్నవో యవియన్నియు నిప్పుడుగూడఁ బ్రచారములోనున్నవి. మానవయాజ్ఞవల్క్యాది సంహితల సముదాయమంతయు నాధర్మసూత్రములోనుండియే యుద్భవించినది. వివాహోపనయన శ్రాద్ధాది సమయములందలి యాజ్ఞిక కర్మములన్నియు గృహ్యసూత్రముల ననుసరించియే కావింపఁబడుచుండును. శ్రౌతసూత్ర, ధర్మసూత్ర, గృహ్యసూత్రములను నీమూడింటిని గలిపి కల్పసూత్రమని పిలిచెదరు. ఆపస్తంబుని కల్పసూత్ర మిప్పటికిని జిక్కుచున్నది. అద్దాని మొదటి ౨౪ భాగములందు శ్రౌత (యజ్ఞయాగాది) విషయమును, దరువాతి యిరువదైదవ, యిరువదేడవ భాగములందు గృహ్యసూత్రవిషయములును, ౨౮, ౨౯ వ భాగములందు ధర్మసూత్రవిషయములును గూర్పఁబడియున్నవి. దానిముప్పదవ (సులభ) సూత్రమునందు యజ్ఞమునకు వేదిక నెట్లు నిర్మింపవలసినదియు నావిధిఁ జూపఁబడినది. దీనివలనఁ బ్రాచీనకాలమందలి యార్యుల భూమితి (జామిట్రీ) విద్యయందలి నేర్పుగూడ విశదముగాగలదు

—○(వ్యాకరణశాస్త్రము.)○—

శిక్ష, కల్పము, వ్యాకరణము, నిరుక్తము, ఛందముఁ జ్యోతిషములను, నీయాఱును, విద్యార్థుల శిక్షాక్రమము ననుసరించి వరుసగానొకటితరువాత నొకటివ్రాయఁబడుచున్నవి. కాని వాస్తవమునకు శిక్షతోఁగూడ ఛందస్సునకు, వ్యాకరణముతోఁ గూడ నిరుక్తమునకుఁ, గల్పముతోఁగూడ జ్యోతిషమునకు గొప్ప సంబంధముగలదు. ఈషడంగములలోఁ గ్రియాసిద్ధాంశమును విచారించుటచే శిక్షయు, నోపపత్తిక విషయవిచారణముచే వ్యాకరణమును బ్రథమమందుఁ గావలసినయంగములు. ఈయంగములెల్లను వైజ్ఞానికవిచారముతోఁబరిపూర్ణములైయున్నవి. వ్యాకరణము, శబ్దముల ననుశాసించుటకు ద్వారరూపముగానుండును. అంతర్జగత్తునకు సంబంధించిన రాజ్యములోఁ బ్రవేశించుటకు యోగశాస్త్రముద్వారరూపమైనట్లును, బతంజలిభగవానులవారిచేఁ "అథయోగానుశాసన" మ్మని చెప్పఁబడి మొదలిడఁబడినట్లును, శబ్దబ్రహ్మరూపమగు స్థూలరాజ్యమునందు యావత్పదార్థములను గ్రహించుటకొఱకు వ్యాకరణశాస్త్రము వేదమునకు ద్వారరూపమైయున్నది. మఱియు దీనినిగూడఁబతంజలి మహర్షులవారు "అథశబ్దానుశాసన", మ్మని ప్రారంభించియున్నారు. శబ్దమయమగు సృష్టిజరుగుచున్నప్పుడు భావమునుండి వృత్తికిని, వృత్తినుండి శబ్దమునకు నుత్పత్తిగల్గుచున్నట్లే యంతర్జ

గత్తునుండి బహిర్జగత్తునందు శబ్దావిర్భావము గలుగుటకై శబ్దో
త్పత్తిని జేయుశక్తి, పరా, పశ్యంతీ, మధ్యమా, వైఖరులను
నామములతో నాల్గుభేదములు గావింపబడినది. ఆప్రకారమే
శాబ్దికసృష్టి లయమగుసమయమున ననఁగా శబ్దమంత్రరాజ్యమం
దుఁ బ్రవేశించినప్పుడు శబ్దమునుండియర్థము, నర్థమునుండి భావ
మును బుట్టుచున్నవి. సంస్కృతభాష, తననామమునకుఁ దగి
నట్లు సంస్కృతమును, దన సర్వాంగములందుఁ బూర్ణమైనందు
వలన సమస్త విధముల నియమబద్ధమునై యున్నది. ఈకారణ
మును బట్టి సంస్కృతభాష కితరభాషలకంటె వ్యాకరణమావశ్య
కమైయున్నది. వ్యాకరణమూలమున శబ్దముశుద్ధముగా వ్రాయఁ
బడినప్పుడును, జదువఁబడినప్పుడును మాత్రమే దానినుండి
చక్కనియర్థముస్ఫురించుటవలన దుర్జ్ఞేయములగునభిప్రాయముల
నెఱుంగుటకు సహాయమగుచున్నది. వ్యాకరణమునకుఁ గల
ప్రత్యేకప్రభావమేమన, జ్యోతిశ్శాస్త్రము తో సమానముగా
మనుష్యుల వైదిక లౌకికకార్యములందు సంపూర్ణముగా సాహా
య్యము జేయుచుండును. ఈశాస్త్రములోని యనేక గ్రంథములు
గొప్పవి లోపించిపోయినప్పటికి నేవో కొన్ని యమూల్యగ్రంథము
లిప్పటికిని లభించుచున్నవి.

—○(నిరుక్త శాస్త్రము.)○—

తొలుత వ్యాకరణము వలన శబ్దార్థమెఱుంగఁబడుచున్నది. అటుతరువాత నిరుక్త శాస్త్రవిజ్ఞాన మూలమున వేదములోని భావార్థము బోధపడుటకు సాహాయ్యము చేకూరుచున్నది. నిరుక్త శాస్త్రమునకుఁగూడ "నిఘంటు" వను పేరుతో నంతర్విభాగ మొకటి గలదు. నిఘంటుమూలమునఁ గేవలము వైదిక శబ్దజ్ఞానము దెలిసికొనుటకు సాహాయ్యముగాఁగలదు. ఈశాస్త్రమును "వేదకోశ" మనియుఁ జెప్పెదరు. వేదమందలి వర్ణనములనువిచారించినయెడలవానియందెన్నో రకములభావము లున్నట్లును, సృష్టిలోనిత్రివిధపరిణామమునుననుసరించియాధ్యాత్మికాధి దైవికాధి భౌతికములను నీత్రివిధ భావములకుఁ గూడ వర్ణనమున్నట్లునుగనుపడుచున్నది. వీనినన్నిటియందునున్నయపరిమితజ్ఞానము,నిరుక్త శాస్త్రమునుజక్కగానెఱింగినచోఁబ్రాప్తించుచుండును. నిరుక్త విజ్ఞానములోని సారమేమనఁగా, వ్యాకరణశాస్త్రము, శబ్దమును నిత్యమని తలంచినట్లె నిరుక్త శాస్త్రము భావమును నిత్యమని తలంచుచున్నదని తెల్లమగుచున్నది. వ్యాకరణ విజ్ఞానమూలమున నోంకారరూపములచే వేదమునకునిత్యత్వము న్నదని తెలియుచున్నది. నిరుక్తములోని యుత్కృష్ట విజ్ఞానము వలనఁగూడ భావమయమగు నధ్యాత్మస్వరూపమునకు నిత్యత్వము సిద్ధి

యగుచున్నది. దాన జ్ఞానమయమైన వేదమునకు నిత్యత్వము నిరూపింపఁబడినది. స్థూలమగు బహిర్జగత్తు మొదలుకొని సూక్ష్మాతిసూక్ష్మమగు నధ్యాత్మపదవివఱకు నన్నియుఁగూడ భావమయములే, సృష్టియొక్క యాది మధ్యాంతములను నీ మూఁడు దశలయం దసహాయమును, భావమయము నగు చేతన సత్త యొకటియే, సమానరూపముతోఁ వెలుఁగుచున్నది. దీనిం బట్టి భావముచేతనే జగము జనించినదని యెల్ల తెలుఁగుల నంగీకరింపఁదగియున్నది. భావము ప్రధానమైనందువలన శబ్దావలంబనముతో భావరాజ్యమందలి యథార్థభూమిలోఁ బ్రవేశింపఁ జేయుటయే యీశాస్త్రముయొక్క ఫలితాంశము తేలును. పూర్వకాలమందు నిరుక్త శాస్త్ర మత్యంతము ప్రచారములో నుండెడిది. పూజ్యపాదులగు మహర్షు లీశాస్త్రమును గూర్చి లెక్కలేని గొప్పగొప్ప గ్రంథములను రచించిరి. కానియిప్పు డనేకకారణములచే నాగ్రంథములనామములను గూడగ్రహింపుట మిక్కిలి దుష్కరమైపోయినది. "చతుర్వింశతిమత" మను పేరుగలగొప్పపుస్తకములోనియేభాగముస్థానస్థానమందును గనుపడుచున్నదో దానిని బఠించుటవలననే నిరుక్తశాస్త్రము యొక్క యలౌకికత్వమును, దాని యసామాన్యవిస్తార విషయమును భావించుటకు వీలగుచున్నది. ప్రస్తుతకాలమున నిరుక్త శాస్త్రములోని యొకానొక యల్పభాగము యాస్కమునిచే

రచింపఁబడిన "షడంగనిరుక్త" మనుపేరుగల గ్రంథముగంటఁ బడుచున్నది. అది ప్రాచీనమగు నిరుక్తమనెడి కంకాళముయొక్క (చర్మమాంసములు లేని యొడలి యెముకలగూటి) ప్రతిబింబము మాత్రమైయున్నది. వేదములందు లాఘవ గౌరవము లుండుట వలన నిరుక్తశాస్త్రముయొక్క పూర్ణసహాయము లేకుండ భావము బోధయగుట యసంభవము. పూజ్యపాదులగు మహర్షులచే జెప్పఁబడిన దర్శనశాస్త్రములందు లాఘవ గౌరవముల యాధిక్యమే ప్రకారముగా నున్నదో దానిని భాష్యముల సహాయము లేకుండ దార్శనికసూత్రములను దెలిసికొనుటకై ప్రయత్నించి నట్టి పండితులే స్వయముగాఁగనిపెట్టఁ గల్గుదురు. వేదము, సమస్త దార్శనికతత్వమునకును, విజ్ఞానములకును ఖనియై యున్నది. ఈకారణముచేతవానియందలి లాఘవగౌరవ విచారము పరమావధిజెందుననుటలో సందేహమేమియులేదు. వేదములలోని యీలాఘవగౌరవవిచార మెన్నోవిధముల విభజింపఁబడినది. మొదటిది త్రిభావాత్మకము ఇదియిదివరకే యిందుఁ జెప్పబడినది. రెండవది. సప్తవిజ్ఞానాత్మకము. దీనివర్ణనము సప్త దర్శన విషయమునందు సంగ్రహించిచెప్పఁబడును. యజుర్వేదమందిట్లున్నది.

యేతే పాశా వరుణ సప్తసప్త త్రేధా తిష్ఠన్తి విశతా రుశంతః
సినన్తు సర్వేఽనృతం వదన్తం యస్సత్యవాద్యతితం సృజన్తు

ఈత్రివిధభావములే వరుసగా జీవుని త్రివిధసుఖముల యొక్కయు, త్రివిధ దుఃఖముల యొక్కయు ననుభవమునకు హేతువగుచున్నవి. మఱియుసప్తవిజ్ఞాన మయమగు సప్తదార్శనికభూమియే సాధకునకు ముక్తిపదము బొందించుటకై సప్తనియమములకు లోఁబడిన సోపానమైయున్నది. తదతిరిక్తమైన త్రిగుణభేదముచేతసత్వరజస్తమోగుణముల ననుసరించియుత్తమ మధ్యమాధమాధికార రహస్యముల భేదము వేదములం దుండుటయవశ్యమవసరమైయున్నది. ఎందులకనఁగా, ఆభేదము గూడఁ త్రిగుణమయమగు విశ్వములో నంతర్వ్యాప్తమగు శబ్ద బ్రహ్మమే. మెఱియుఁ గర్మోపాసనాజ్ఞానములను నీమూఁడు కాండములందే యంతర్యాగ, బహిర్యాగములను రెండువిధముల యాగములగుటగూడ సర్వమాన్యమై యున్నది.

"సర్వేవేదా అంతర్యాగపరా బహిర్యాగ పరాశ్చేతి"

(ఋగ్వేద భాష్యము)

వేదముయొక్క లాఘవ, గౌరవ, విచార విషయము నందు సాధకులెంత యధికముగా ననుసంధింపఁ గల్గుదురో యంత యతిశయముగానే దాని యనంతభావములలోని యలౌకికతా ప్రభావము కంటఁబడునని ఫలితాంశము. ఈవేదోక్తమగు ననంతభావరాజ్యమును ప్రకాశపఱచుటకు నిరుక్తశాస్త్రము ముఖ్యాధారమైయున్నది.

—○(ఛందశ్శాస్త్రము.)○—

ఛందశ్శాస్త్రము కొంతవిలక్షణముగానేయుండు. శిక్షాశాస్త్రము స్వరసహాయముతో వైదికములగు కర్మకాండము నందును, నుపాసనా కాండమునందును, సాహాయ్యమెట్లుచేయుచున్నదో యట్లే యీఛందశ్శాస్త్రముగూడ ఛందస్సునందలి విజ్ఞానముయొక్క తోడ్పాటుతో నలౌకికశక్తులఁ బ్రకటించి వైదిక జ్ఞానము విస్తరింపఁ జేయుటయందును గర్మసాఫల్యము గలిగించుటయందును, విశేషముగా నుపకరించుచున్నది. సిద్ధరూపమునను, సాధకరూపమునను, ధ్వనితోఁగూడ నక్షరమున కెట్లు సంబంధము గల్గుచున్నదో యానియమము ననుసరించి శిక్షాశాస్త్రసంబంధము ఛందశ్శాస్త్రమునకుఁ గలదని యెఱుఁగఁదగినది. స్వరముతోఁగూడినధ్వని, ధ్వనిమయమువర్ణమయము నైన రెండుభావములతోఁగూడసంయుక్తమైయుండును. అయితేయంతర్విభాగమువలనసార్థకమగుధ్వనియందు ఛందస్సు సంతతను నిలిచియేయుండును. ముఖమునుండి యేశబ్దముచ్చరింపఁ బడుచున్నదో, యది యేప్రకారముగా నవశ్యము స్వరమయ మగుచున్నదో యట్లే యది యవశ్యముగానే ఛందోమయము గూడ నగును. స్వరములోని స్వతంత్రభాగములను విచారించుట మూలముననేప్రకారముగా స్వతంత్రశక్తులు మనుష్యుని యంతఃకరణమందుఁ బ్రకటమగుచున్నవో యాప్రకారము స్వతంత్ర

మగు ఛందోమయము విశేష ప్రతిక్రియలలోని ప్రత్యేకశక్తుల మూలమున నింకొక క్రొత్తశక్తి జీవుని యంతఃకరణమందుఁ బ్రాదుర్భవించుచున్నది. ఛందస్సమూహముగూడ విశేష శక్తితోఁ గూడి యున్నందున ఛందోజ్ఞానమును బ్రకాశ పఱచుటకై వంద్యులగు మహర్షులీ ఛందశ్శాస్త్రమును రచించిరని తేలుచున్నది. శిక్షాశాస్త్రమూలమున హ్రస్వాదులు లేక షడ్జాది స్వరములు, శ్రుతులు, మూర్ఛనలు, రాగరాగిణీ సమూహములు స్వతంత్రముగాఁ దమతమ ప్రకృతిశక్తుల ననుసరించి శాంతము, కరుణ మొదలగు రసముల నుదయింపఁ జేయుచున్నట్లే స్వతంత్రములైన ఛందస్సమూహములుగూడఁ దమతమ స్వతంత్రములైన ప్రకృతిశక్తుల ననుసరించి స్వతంత్రభావములను బుట్టించి వైదికక్రియలోని యేదో విలక్షణమైన కార్యమందే యాసక్తి గలుగునట్లు చేయుచున్నవి. ఈకారణమునలన స్వతంత్రమైన ఛందస్సు స్వతంత్రకార్యమునం దక్కఱకు వచ్చుచుండును. వేద, శాస్త్రములం దీరీతిగా ఛందోవిషయమును గూర్చి లిఖింపఁబడినది.

త్రిష్టుభా భవతస్సేంద్రియత్వాయ గాయత్ర్యా త్రివృత్సుకృత
స్సం యాజ్యేకుర్వీత తేజస్కామో బ్రహ్మవర్చస్కామస్తేజో వై
బ్రహ్మవర్చః గాయత్రీ తేజస్వీ బ్రహ్మవర్చస్వీ భవతి య ఏవం
విద్వాన్ గాయత్ర్యౌకురుతే ఉష్ణిహావాయుష్కామః కుర్వీత

స్సులు సాధారణముగా వ్యవహారమునందుపయోగపడుచున్నవి. వృత్తము, మాత్రావృత్తము లను నీ రెండుభేదములు లౌకిక చ్ఛందస్సులోనివి. గురు, లఘు, స్వర సంఖ్యానియమము ననుసరించి వృత్తమును, కేవలము మాత్రానియమము ననుస రించి మాత్రావృత్తము ను ఛందస్సుయొక్క రచనయైయున్నది. లౌకికచ్ఛందస్సుయొక్క యెన్నిగ్రంథము లిప్పుడు ప్రచలితము లైనవో వానిలోనుండి పింగలాచార్యునిచే రచింపఁబడిన "ఛందోగ్రంథమును, ఛందోమంజరియుఁ" బురాతనములై ప్రసిద్ధికెక్కినవి. లౌకికచ్ఛందస్సున కనేక భేదములును, కావ్య శాస్త్రములలో దాని కంతులేని మాధుర్యమున్నను ఆప్త ప్రమాణములనుబట్టి విచారించినచో వైదికచ్ఛందస్సునందే యాధ్యాత్మికశక్తి యున్నదని నిశ్చయ మయినది. ఋగ్వేదీయ ప్రతిశాఖాగ్రంథములోని శేషాంశమునందు వైదికచ్ఛందో విషయమై యెన్నో యధ్యాయములున్నవి. సామవేదాంతర్గత మైన నిదానసూత్రమునందుఁగూడ ఛందస్సునుగూర్చి విచా రింపఁబడినది ఏనో బ్రాహ్మణములలోఁగూడ ఛందోరహస్య వర్ణనములు గన్పట్టుచున్నవి.

—(*) జ్యోతిషశాస్త్రము (*)—

సమష్టి, వ్యష్టి రూపములతో బ్రహ్మాండరూపియైన యీ ప్రపంచమును బిండరూపియైన ప్రతిమనుష్యుని దేహా

మును నేకత్వసంబంధము గలవి. ఈ కారణముంబట్టి బాహ్యబ్రహ్మాండమం దేవియున్నవో యాదేవతలు, భూతములు, గ్రహములు నక్షత్రములు, మొదలగు వాని కేంద్రము లన్నియు నీ దేహమందున్న ట్లార్య శాస్త్రములందు వర్ణించి యున్నారు.

"దేహేస్మిన్వర్తతే మేరుస్సప్తద్వీప సమన్వితః
సరితస్సాగరాశ్శైలాః క్షేత్రాణి క్షేత్రపాలకాః॥
ఋషయోమునయస్సర్వే! నక్షత్రాణి గ్రహాస్తథా
పుణ్యతీర్థాని పీఠాని వర్తంతే పీఠదేవతాః" ఇత్యాది
[శివసంహిత]

ఇట్టి సిద్ధాంతమే పాశ్చాత్య పండితులచేతఁగూడఁజేయఁబడినది. మొత్తముమీఁద మనుష్యుఁ డనంతమైన యాకాశమును వ్యాపించిన సౌరజగత్తున కొకయల్పమైన ప్రతికృతి (మచ్చు) గా నున్నాఁడు. సౌరజగత్తులోఁగూడ నిట్లేకత్వ సంబంధ ముండుటవలన సౌరజగత్తుననుసరించి దానియందు బరివర్తన మగుట యుక్తియుక్తమై యున్నది. ప్రాకృతికమగు నంతర్రాజ్యములోని మూలశక్తి, చేతనరూపము జడరూపములను రెండుభాగములందు విభాగింపఁ బడినట్లే ప్రతికృతిలోని బహిశ్శక్తియుఁగూడ సమరూపము, విషమరూపములను రెండు భాగములందు విభజింపఁబడినది. ఈ రెండురీతులుగానున్న సమ, విషమములచేఁ దాడితమగు శక్తిమూలమున రెండుప్రకా

నెమిలులకు సిగయుఁ, బాములకు మణులు, శిరమునఁ దనరారుచున్నట్లే వేదాంగములగు శాస్త్రములకు జ్యోతిశ్శాస్త్ర ముత్తమాంగమై విరాజిల్లుచున్నది వేదములు యజ్ఞము కొఱకుఁ బ్రవర్తిల్లినవి. యజ్ఞమో కాలముననుసరించి ప్రవర్తిం చుచుండును. జ్యోతిషముకాలనిర్ణయమునుగావించెడిశాస్త్రము. ఈ శాస్త్ర మెఱింగినవాఁడే యజ్ఞముల గుర్తెఱింగి చేయఁ జాలును.

విచారింపఁగా సృష్టికి మూలకారణరూపియుఁ, గారణ బ్రహ్మయునగు విశ్వకర్త సృష్టి కతీతుఁడై యున్నవాఁడు. కాని కార్యబ్రహ్మరూపియైన యీ ప్రాకృతిక బ్రహ్మాండము దేశకాల ములవలనఁ బరిచ్ఛిన్నమై యున్నది. మఱియుఁ గర్మములతోఁ గూడఁ గాలమునకు సంబంధమున్న కారణముచేతఁ గర్మమును గాలమున కధీనమైన దానిగా గ్రహింపవలసి యుండును. కానఁ గాల జ్ఞానమెఱింగి చేసినకార్యములే సఫలములగును. జ్యోతి షము కాలస్వరూపమును జెప్పునది. మఱియు దాని యుత్త రాంగమగు ఫలితజ్యోతిషము, కాలములో నిమిడియున్న రహ స్యములను దెలియఁ బఱచునదిగాయున్నది. దీనింబట్టి వేదము లోని కర్మకాండమునకు జ్యోతిశ్శాస్త్రముతోఁ మిక్కిలి దృఢ సంబంధమున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఎందులకన, కర్మముకాలా ధీనమై నప్పుడు కర్మకాండము గూడ జ్యోతిశ్శాస్త్రమున

కధీనముగా నుండుట శ్రేయస్కరముగాఁ గలదు. ప్రస్తుత కాలమునం దీజ్యోతిశ్శాస్త్రమునకుఁ బట్టిన క్షీణదశ గూడ మన యార్యుల సదాచారమునకుఁ గర్మకాండమునకును హాని గల్గించు ప్రధానకారణమైనది. గణితజ్యోతిషమువలన బాహ్య జగత్తునకు సంబంధించిన గ్రహములయొక్కయు, నక్షత్రముల యొక్కయు మార్పును, గాలవిభాగమును నిర్ణయింపఁబడు చున్నది. ఇఁక ఫలితజ్యోతిషమూలమున గ్రహములు నక్షత్రములు మున్నగువానిగతుల సహాయముతో నీజగత్తుయొక్కయు, జగమునకు సంబంధించిన యావత్సృష్టి యొక్కయు మనుష్యులయొక్కయు నాంతరిక పరివర్తనములు నిర్ణయింపఁ బడుచున్నవి. జ్యోతిశ్శాస్త్రములోని యీ రెండంగములును మానవసంతానమునకు మహోపకారకములు. జ్యోతిషగ్రంథ ములం దీశాస్త్రమునకు సర్వాతిశయావశ్యకతయు, సర్వజీవ కల్యాణకారితయు, సర్వశాస్త్రప్రధానతయు వర్ణింపఁ బడి యున్నది. ఇది విచారశీలురగు మనుజుల కతిశయోక్తిగా నుండ నేరదు. తొలుత జ్యోతిశ్శాస్త్రములోఁ బ్రధానములైన యార్ష గ్రంథములనేకములు లోపించిపోయెను. విచారించిచూచినచో నితరములగు వేదాంగములకంటె నీ వేదాంగగ్రంథము లిప్పటికి నెక్కువగాఁ జిక్కుచున్నవి, కాని ప్రాధాన ప్రధానములగు

సిద్ధాంతగ్రంథములు జాలవఱకు లోపించినవి. రెండవది. ఈ శాస్త్రమునకు సంస్కారము చాలకాలమునుండి జరిగి యుండ లేదు. ఈశాస్త్రమునకు సంబంధ మాధిభౌతికసృష్టితోనుండుటం బట్టి ప్రకృతియొక్క స్వాభావికమును, త్రిగుణాత్మకము నగు చేష్ట ననుసరించి గ్రహములు మున్నగువాని గతులయందుం గూడ వయసగాం బరివర్తనమగుట స్వతస్సిద్ధమై యున్నది. ప్రతి శతాబ్దియందు గ్రహనక్షత్రముల గతులలో విపర్యయము గలుగుట సంభవించును. అట్టిదోషము దూరీకరించుటకు రెండుపాయములుగలవు. (౧) యోగదృష్టిసహాయము. (దీనివిషయము యోగదర్శనముందు దృతీయాధ్యాయములోం జక్కగా జెప్పంబడినది.) (౨) లౌకికబుద్ధిమూలమున యంత్రాలయ నిర్మాణ పూర్వకమగు దృగ్గణితపు సహాయము. మొదటిదగు యోగదృష్టిసహాయ మీకాలములో బొత్తుగా లేదనియే చెప్పవచ్చును. మొట్టమొదట మనయార్యజాతియందే జ్యోతిశాస్త్రము పుట్టినది. ఇందు సందియముగూడం గలదా? లేదు. ఎందులకనంగా ఇది వేదాంగమై యున్నది. మఱియుం బరంపరగా నీ శాస్త్ర జ్ఞానము మన భరతఖండమునుండియే యితర దేశములకు వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడుద్యమశీలురగు పాశ్చాత్యజాతుల వారిందు విశేషోన్నతిని జూపియున్నారు. పాశ్చాత్యపండిత ప్రకాండు లీ సమయమున జ్యోతిష యంత్రాలయములను

స్థాపించెడి విషయములోను, దృగ్గణితపుసహాయమువలన గణిత జ్యోతిషమును సంస్కరించు విషయములోను మిక్కిలి వృద్ధిని బొందియున్నారు. వారిగణితము ప్రత్యక్షముగా ఫలప్రదమగు టకుఁ బ్రారంభించినది. ఆర్యజాతియం దనేక విప్లవములు, ననేక దురదృష్ట స్థితులు గలిగిన కారణముచేతఁ గొన్ని శతా బ్దులనుండి గణితజ్యోతిషమునకు సారణీసంస్కారము జరిగి యుండలేదు. ఈ కారణముచేత భరతవర్షమందు జ్యోతిష యంత్రాలయములను స్థాపించి వానిమూలమున మన ప్రాచీన గ్రంథములయుఁ బాశ్చాత్యజాతులవారి నవీన దృగ్గణిత శైలి యొక్కయు సహాయముతో నీశాస్త్రము వృద్ధిజెందుటకుఁ బ్రయత్నించినచోఁ దప్పక ఫలప్రదముగాఁ గలదు. నేఁటికాల మున, జ్యోతిశ్శాస్త్రతత్వము నెఱుంగకపోవుటచే, ఫలితజ్యోతిష యాథార్థ్యమునందే మిక్కిలి సందేహములు గలుగుచున్నవి.

—○(ఫలితజ్యోతిషము సత్యమా? కాదా?)○—

కర్మమూలముననే జీవులకు సుఖదుఃఖములు గలుగుచున్న ప్పుడుజడగ్రహసంబంధ మొకటి దానిని బెట్టి జన్మపత్రికను వ్రాసి గృహస్థులను సుఖదుఃఖము లనెడి చిక్కులలోఁ జిక్కించుట యెందులకు? ఇట్లు చేయుటయన్ని విధములను నింద్యమైయున్నది. అను మున్నగు విశేషము లనేకములు గల్గుచున్నవి. అందు వలన నీవిషయములు విచారింపఁదగినవి. గ్రహములుజడములా?

కావా? యనువిషయమును విచారింపవలసిన యవసరమిప్పట్టునఁ గన్పట్టదు. అట్లయినను హిందూశాస్త్రముల మార్మిక సిద్ధాంతముల నెఱింగెడిబుద్ధిమంతులు జడపదార్థము నిష్క్రియ మనియు నత్తఱి నీ భువనమం దెన్ని జడపదార్థములు కార్యములను జేయుచున్నట్లు కనుపడుచున్నవో వానిలో నేదో యొక చేతనసత్త యవశ్యముండితీరుననియు దానిమూలముననే దానికి నిర్ణీతమైన కార్యములు జరుగుచుండుననియుఁ దప్పక యంగీకరింపఁగలరు. ప్రకృతి జడము. అట్లయినను దానియందుఁ జేతనస్వరూపమగు పరమాత్మ యుండుటచేతనే యా ప్రకృతి నియమబద్ధములగు కార్యములను గావింప సమర్థమగుచున్నది. అట్లు గానిచో సంఘగతిగాఁ గార్యములు జరుగును. మఱియు సృష్టి, స్థితి, ప్రలయముల ధారాప్రవాహము క్రమముగా నుండనేరదు. ఎట్లనఁగా, క్రమపరివర్తనమును, గార్యపరంపరయుఁ జైతన్యశక్తి యొక్క యునికినే సూచించుచున్నవి. ప్రకృతిలోఁ బరమాత్మ యుండనిచో సృష్టిపరాయణ యగు ప్రకృతి యెల్లప్పుడు సృష్టినే కావించుచుండెడిది; ఎప్పటికినిఁ బ్రలయము గాకుండెడిది; ఒకవేళ నేదో రీతిగాఁ బ్రలయము గలుగుట సంభవించినను నవిచ్ఛిన్నముగాఁ బ్రలయమే యుండెడిది. అందుఁ బరివర్తనము గలుగఁజాలదు. ఏలయన. జడశక్తి బల మంధబలము. దానియందు భావాంతరముగాని క్రమము

గానియుండఁజాలదు. ధూమశకటము (రైలు)యొక్క ప్రవర్తక (ఇంజన్) ముందు బండిని లాగెడి బలమున్నది. కాని చేతన రూపియైన చోదకుఁడు (డ్రైవరు) లేనిచో నాప్రవర్తకము లాగుచునే యుండును. ఒకప్పుడుగూడ నా ధూమశకటము నిలువఁజాలదు. ఇట్లే యన్ని విషయములందును గ్రహింపవల యును. మఱియు నిట్టి విశ్వాసము మీఁదనే హిందూశాస్త్ర ములలో దైవీమహిమ ప్రతిష్ఠింపఁ బడినది. అనఁగా నెన్ని జడ పదార్థములు గలవో వానికన్నిఁటికిఁ జాలకములు (నడిపెడివి) ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగాఁ జేతన శక్తులు కల్పింపఁబడినవి. ఈ శక్తులే దేవతలని యనఁబడుచున్నవి. అట్టి సంచాలనకారిణి యగు చేతనశక్తిమూలమున జడపదార్థములందుఁ జక్కఁగా నియమితములగు కార్యములు జరుగుచున్నవి. అట్లు లేనిచోఁ బ్రకృతి కేకార్యమునందుఁగూడ నియమము లేకుండనుండును. ఈ శక్తులన్నియు భగవచ్ఛక్తియే యని యవశ్య మెఱుంగ వలెను. ఎందులకన. అతనిశక్తిగాక జడ, చేతనాత్మకమైన జగమునందు మఱియొక శక్తియుండదుగదా. ఏది సమస్త ప్రపంచమును రక్షించి నియమితక్రియలయందు సంచరింపఁ జేయుఁగలదో యట్టి భగవచ్ఛక్తియే జడపదార్థములో జడశక్తి రూపముగాను, మనుష్యులలో మానవీయ వివిధశక్తిరూపము గాను, దైవలోకమునందును, గ్రహాదికమునందును దైవత

రూపముగానో యాసురరూపముగానో, జ్ఞానరాజ్యములో నార్షశక్తిరూపముగాను, మఱియు నాధిభౌతిక ప్రకృతిలోఁ బైతృకశక్తి రూపముగాను బ్రకాశించుచున్నది. జలములోపల నే చేతనశక్తి యుండుటచేత విశ్వప్రకృతిలో నంతర్భూతమగు జలసంబంధముగల రస మెల్లయెడల మిక్కిలి చక్కఁగా సక్కఱకు వచ్చుచున్నదో దానికి "వరుణదేవుఁ" డని పేరు. వాయువునం దే చేతనశక్తి యుండుటచేత బ్రహ్మాండమును వ్యాపించెడి వాయువుమూలమున జీవులకుఁ బ్రాణరక్షణ మగుచున్నదో దానికి "పవనదేవుఁ" డని నామము. ఇట్లే భూమియం దే చేతనశక్తి యుండుటచేత నది వసుంధరయు, సుజలయు, సుఫలయు, సస్యశ్యామలయునై సర్వ ప్రపంచమం దలి జీవులను రక్షింపఁ జాలుచున్నదో దానికి "పృథ్వీమాత" యని నామధేయము. ఇట్లే యితరగ్రహములందుఁ గూడ నెఱుంగవలెను. అనఁగా నాయాగ్రహములలోఁ జేతనశక్తి యుండుటచేతనే వానిలో నున్న జీవుల సంరక్షణమగును. అట్లు లేనిచోఁ గానేరదు. ఇదియే యాస్తికములగు హిందూశాస్త్రముల సిద్ధాంతము. దీనినింతవఱకుఁ బాశ్చాత్య పండితులు గుర్తెఱింగి యుండలేదు. ఏలయనఁగా, వారిదృష్టిస్థూలపదార్థములపై బద్ధమైయుండును. అంతర్దృష్టిగాని, యోగదృష్టిగాని వారికి లేనేలేదు. మఱియు భారతఖండమునకుఁ బట్టిన దురదృష్టము వలన మన హిందువుల

సాంతతియందుఁ గూడ నీజ్ఞానము దినదినము క్షీణించిపోవు చున్నది. ఇప్పు డీ గ్రహములతో నుపగ్రహములతో జీవుల కెట్టి సంబంధమున్నదో యది దెలుపఁబడును.

భౌతికజగత్తు (స్థూలప్రపంచము) సూక్ష్మముయొక్క విస్తారరూపమైనందువలన సూక్ష్మశక్తి ఘనీభావమే స్థూలశక్తి రూపముగాఁ బ్రకటమగుచున్నది. ఇట్టిసిద్ధాంతము పాశ్చాత్యుల చేతఁగూఁడఁ జేయఁబడినది. అనంతమును, శూన్యమునగు నాకాశములో విరాట్పురుషుని గర్భమం దనంతకోటిగ్రహములు నుపగ్రహములు, సూర్యచంద్రాదులు, నక్షత్రములు మున్నగు నవి తమతమ కక్షలయందు నియతముగాఁ దిరుగుచుండుటలోఁ గూడ నీవిశ్వవ్యాపినియైనశక్తియే పనిజేయుచున్నది. ఒక్కొక్క గ్రహముయొక్కయు, నుపగ్రహముయొక్కయు లోపల నాకర్షణ వికర్షణములనెడి పరస్పరవిరుద్ధశక్తులు రెండున్నవి. ఆకర్షణశక్తిమూలమునఁ బదార్థములు పరస్పర మాకర్షింపఁబడుచున్నవి. వికర్షణశక్తిమూలమునఁబరస్పరము విడివడిపోవుచున్నవి. వీనిలోనొకదానివలనఁగాని యొకదాని యుద్రేకమువలననేకాని ప్రపంచమురక్షింపఁబడఁజాలదు. స్థితిదశ, రెండుశక్తులసామంజస్య ఫలమేయైయున్నది. అందువలనగ్రహములలోఁబరస్పరమాకర్షణ వికర్షణములుగలవని సిద్ధాంతమైనది. గ్రహములు, నుపగ్రహములును బరస్పర మాకర్షణవికర్షణములు గావించుచున్నప్పు

డవానిలోనున్న జీవులపైఁగూడ నాయాకర్షణముయొక్క కాని, వికర్షణముయొక్క కాని క్రియల ప్రభావము గలుగఁగలదు. ఇందు సందియమేమియు లేదు. పృథివీగ్రహమును మధ్యాకర్షణాశక్తి గలదనియు, దానిమూలమున సమస్త జీవులను పృథ్వీమాంత యాకర్షించుచున్నదనియు, అందఱకుఁదెలిసినదియే. భూమి, యొక మిక్కిలి గొప్పయయస్కాంత(సూదంటుఱాయి) మనితలఁపుదుము. దీనిశక్తి యుత్తరపువైపునుండి ప్రసరించుచుండును. ఇట్లేయితరములగు గ్రహములలోను, నుపగ్రహములలోను, మఱియు జ్యోతిషమునకు సంబంధించిన వివిధగ్రహాదులలోను దెలిసికొందురుగాక. ప్రకృతిలోపల నండము మొదలుకొని బ్రహ్మాండమువఱకు నేదిగూడ నీయాకర్షణ వికర్షణ శృంఖలనుండి తప్పించుకొనినది లేదు. ఎందులకనఁగా? మూలమగు మహాకర్షణాశక్తి సర్వశక్తిసంపన్నుండగు భగవంతుఁడైయున్నవాఁడు. ఈ పరమాత్మ, తనవైపునకీసర్వప్రపంచము నాకర్షించుచున్నాఁడు. ఇందువలననేకదా "హరి, కృష్ణ" నామములు గలిగినవి. అతని మహాకర్షణమే ప్రపంచమందొకచో మధ్యాకర్షణముగాను, మఱియొకచోఁ జుంబకాకర్షణముగాను వేఱొకచో నాకర్షణా వికర్షణములు మున్నగురూపములుగాను ప్రచారములోనున్నది. ఈస్థూలమగు నాకర్షణవికర్షణములే సూక్ష్మరాజ్యము (మనోరాజ్యము) లోనికివచ్చి రాగద్వేషరూపముగా మాఱుచుండును.

ఎందాఁక జీవుఁడు ప్రకృతికి సంబంధించిన యాకర్షణ, వికర్షణ ములలో నుండునో యందాఁక నతనికి జీవత్వమును, వైషయిక భావమును గలిగియుండును. ఎత్తఱి జీవుఁడు ప్రాకృతిక సమస్తాకర్షణ వికర్షణముల మూలమందు భగవానుని సర్వశక్త్యాత్మకమగు మహాకర్షణశక్తిని ననుభవించునో యప్పుడే సంసారమందు విరక్తిని, బొంది భక్తిమార్గ మవలంబించి దానిమూలమున ముక్తుఁడు గాఁగలఁడు. ఈ తత్వమంతయు భక్తిశాస్త్రమునకు సంబంధించినదగుటంబట్టి భక్తిని గూర్చి వ్రాయుస్థలమందుఁ జూపఁగలము. దీనింబట్టి గ్రహములు, నుపగ్రహములు మఱియు జ్యోతిర్మండలమం దుండు సూర్యుఁడు, చంద్రుఁడు, మొదలగువాని నన్నిఁటితో జీవమాత్రమున కాకర్షణవికర్షణసంబంధము ప్రాకృతికరూపముగాఁ గలిగియున్నదని సిద్ధాంతమైనది. ఈ యాకర్షణ వికర్షణముల తారతమ్యము గ్రహోపగ్రహముల కక్షలలో వానివానియునికి తారతమ్యము ననుసరించినదై యుండును. దీనిని దృష్టాంతరూపముగాఁ దెలిపెదము. చంద్రునితోడ భూమికిని భూమిలో నున్న యెల్ల జీవులకు నాకర్షణ సంబంధము గలదు. ఈ యాకర్షణ మెల్లప్పుడున్నను బూర్ణిమాదినమందుఁ జంద్రుఁడు మిక్కిలి దగ్గరగా నుండుటచేత నత్యంత మధికమగుచున్నది.

దానివలన సముద్రజల ముప్పొంగును. మనుష్యుల శరీరము నందును మనస్సునందును భావాంతరము గలుగును. ఈవిషయ మాద తెలిసింగినదియే సుమీ. స్థూలాకర్షణము శరీరముపై నగును. అందువలనఁ బున్నమనాఁ డుపవాస వ్రతాదులను గావింపవలసినదిగా మహర్షులచే వ్రాయఁబడినది. అట్లుగానిచో రసాధిక్య యుక్తమగు శరీరముపై నాకర్షణ మున్నందు వలన మానసికప్రేమ, చాంచల్యము, మున్నగునవి పూర్ణిమాదిన మందు స్వభావముగానే కలుగుచున్నది. ఇందుకొఱకే యధికాకర్షణప్రభావము చిత్తముపైఁబడి దాని కవనతి గలుగకుండు నట్లు వ్రతము, నియమము, భగవద్ధ్యానము మున్నగు విధులా పున్నమనాఁడు నెరవేర్పవలసినదిగా ఋషులచే విధింపఁబడినవి. ఇట్లే యితరములగు గ్రహోపగ్రహములతోఁ గూడ నాకర్షణ సంబంధము గలదని తెలియవలెను. ఇఁకఁ గర్మ విషయమును గూర్చి విచారింపఁబడుచున్నది.

మనుష్యుని శరీరము ప్రారబ్ధకర్మమును బట్టియే పుట్టుచున్నది. పూర్వజన్మములలోఁ జేసిన కర్మములలో నుండి బలవత్తరమును, ఫలోన్ముఖమునగు కర్మము, ప్రారబ్ధమైజీవునకు స్థూలదేహము గల్గించుచున్నది. ప్రారబ్ధకర్మము ననుసరించియే నరునకుఁ దండ్రియుఁ దల్లియు సంభవించుచుందురు. జాత్యా

యుర్భోగాదులన్నియుఁ బ్రారబ్ధ కర్మముచేఁ గలిగిన ఫలములై యున్నవి. యోగదర్శనమం దిట్లు వ్రాయఁబడియున్నది.

"సతిమూలే తద్విపాకో జాత్యాయుర్భోగాః"

ప్రారబ్ధకర్మము మూలమందుండుటవలన బ్రాహ్మణ క్షత్రియాది జాతియు, ఆయువు, భోగములును, దాని పరిణామ రూపముగాఁ గలుగుచున్నవి. ఎప్పుడు కర్మమునకు సంబంధము శరీరముతోనైనదో మఱియు నెప్పుడు గ్రహములకుఁ గూడఁ బ్రాకృతికమగు నాకర్షణ వికర్షణ సంబంధము దేహముతో నైనదో యప్పుడు ప్రారబ్ధకర్మము ననుసరించి జనుని జనన సమయమందు గ్రహములయు, నుపగ్రహములయు స్థితి సమము గానో విషమముగానో కాఁగలదు. సందియ మిందేమియు లేదు. ఎవని ప్రారబ్ధకర్మ మెట్లున్నదో వాని జన్మసమయమందు గ్రహోపగ్రహముల యనుకూల స్థితియో, ప్రతికూల స్థితియో చక్కఁగా వాని కర్మసంబంధము ననుసరించి నభోమార్గమం దుండఁగలదు. మఱియు నాకర్షణ వికర్షణ ప్రభావముగూడ నిట్లే యుండఁగలదు. ఇందు సందేహములేదు. అందువలన నెవరు కేవలము కర్మమును మాత్రమే యొప్పుకొని గ్రహోప గ్రహముల సంబంధమును దోసిరాజందురో వారు ప్రమాద వశులై యున్నారు. ఎందువలననఁగా, కర్మమునే యనుసరించి జీవులతోఁ బ్రాకృతికమగు నాకర్షణ వికర్షణ సంబంధము గల్గిన

గ్రహోపగ్రహస్థితి, పుట్టినదిమొదలు గిట్టునఱకు నుండఁగలదు. వెండియుఁ గర్మపరివర్తనము ననుసరించి యా గ్రహోపగ్రహ ములస్థితియందును, ప్రభావములందును, మార్పులగుచుండును. ఎత్తఱిఁ గార్తాంతికులు గ్రహోపగ్రహ విషయము గణితవిద్యా మూలమున సర్వము నెఱుఁగఁ జాలుచున్నారో యత్తఱి నేగ్రహ మెచ్చట నున్నందువలన నేకర్మము ప్రబలమో, యేది దుర్బలమో యీ విషయముఁగూడ వారు వచింపఁ జాలుదురు. ఇందు సందేహములేదు. ఎందులకనఁగా? కర్మముతోఁ గాయము నకుఁ, గాయముతో గ్రహములకు సంబంధమున్నది. ఇఁక నిప్పుడు గ్రహశాంతి కేమిప్రయోజనమున్నదో యేమిసంబంధ మున్నదో యది దెల్పఁబడుచున్నది.

కర్మము నష్టముగాకపోయిననుగూడ మంచిపనివలనఁ జెడ్డపని యణఁగఁ ద్రొక్కఁబడునను విషయము విజ్ఞానసిద్ధ మైనది. అందువలన నేమనుష్యునికైన నేప్రారబ్ధకర్మమో యే చేయుచున్న ప్రబలకర్మమో చెడ్డదైనప్పుడు వాని గ్రహము గూడ నా కర్మము ననుసరించి మందముగా నుండఁగలదు. అనఁగా నేస్థానమందా గ్రహము వాని కర్మము ననుసరించి యుండునో యాస్థానమునుండి వాని శరీరముమీఁదనో మనము పైననో యాకర్షణ వికర్షణకార్యములు మందముగా నగు చుండును. ఇప్పుడు చెడ్డకర్మము నణఁగించెడి నేయనుష్ఠానమైన

నేక్రియయైన యున్నట్లైతే చెడ్డకర్మము నణఁగించినందువలన దాని గ్రహముగూడ శాంతిని బొందఁగలదనుమాట దప్పక పాటింపఁ దగినది. అనఁగా మందమగు కర్మము ననుసరించి యే గ్రహమున కాకర్షణవికర్షణప్రభావ మశుభముగా నుండునో యదిచక్కఁబడఁగలదు. ఇదియే గ్రహశాంతితత్వము. ఫలిత జ్యోతిషమందలి యీ తత్వ మెఱుంగఁజాలక యజ్ఞులగు జనులు విశేషముగాఁ గోలాహలముఁజేయుచున్నారు. మఱియు వారు పాండిత్యాభిమానముచే నున్మత్తులై గ్రహముల నామములలోని ధాత్వర్థములను విపరీతము గావించి యేమేమో చేసివేయుచున్నారు. కాని పండితులై విచారించిన యెడల యథార్థతత్వము విదితముకాఁగలదు. వెండియు వేదోక్తమగు నా శాంతిపాఠమునకుఁ గాని, శాంతిక్రియలకుఁ గాని యున్న చక్కని తాత్పర్యము మనోహరముగా నుండఁగలదు. అథర్వవేదమం దిట్లు వ్రాయఁబడినది.

"శన్నో గ్రహాశ్చాంద్ర మసాశ్చాదిత్యాశ్చ రాహుణా"

"శన్నో మిత్ర శ్శం వరుణ శ్శం వివస్వాన్"

"ఆరేవతీచాశ్వయుజౌభగంను ఆమేరయింభరణ్యా ఆవహన్తు"

గ్రహములు, సూర్యుఁడు, చంద్రుఁడు, రాహువును నాకు శాంతిప్రదాతలగుదురుగాక. మిత్రుఁడు, వరుణుఁడు,వివస్వంతుఁడును నాకు శుభమును గల్గింతురుగాక. రేవతి, అశ్వని, భరణి

మున్నగునవి నా మైశ్వర్యకథనము లోనగునుగాక. ఇటువంటి యనేక శాంతిమూలకమంత్రములు వేదమునందు లభించుచున్నవి. ఇట్లే యద్దేవతనుగుఱించి గూడ శాంతిగలదు. అద్దేవత దైవీజగత్తునకుఁ దామసిక శక్తులై యున్నది. ఏ ప్రకారముగా గ్రహములకు స్వాభావికసంబంధము జీవులతోఁగూడనున్నదో యాప్రకార మా సర్వతామసిక శక్తుల సంబంధము తామసికకార్యసహితప్రకృతికిఁగూడ నున్నది. ఏలయనఁగా, రెండుగూడఁ దామసికములైనందునఁ బ్రాకృతికసంబంధమగును. అందువలన మనుష్యుని ప్రారబ్ధకర్మముగాని, బలవత్తరమగు క్రియమాణకార్యముగాని యసత్తైనచో (దామసికమైనచో) నా సర్వశక్తులును మనుష్యునిపై నత్యాచారములఁ జేయఁజాలును. ఈ యత్యాచారములకుశాంతి గ్రహశాంతివలె దివ్యమగు సాత్త్వికకర్మమునో, యనుష్ఠానమునోఁ చేసినందువలనఁ గాఁగలదు. ఏమలకనఁగా, ఇతఃపూర్వము వచింపఁబడిన విజ్ఞానానుసారముగా మంచికర్మవలనఁ జెడ్డకర్మ మణఁగును. చెడ్డకర్మమణఁగినందునఁ దామసికశక్తుల ప్రభావము జీవులపైఁబడఁజాలదు. ఇట్లద్దేవతా పిశాచాదులకుఁగూడ శాంతి వేదమునందు వ్రాయఁబడినది.

"నతద్రక్షాంసి నపిశాచాశ్చరన్తి దేవానామోజః ప్రథమజంహ్యేతత్
యోబిభర్తిదాక్షాయణం హిరణ్యం సదేవేషుకృణుతే దీర్ఘమాయు
స్సమనుష్యేషు కృణుతే దీర్ఘమాయుః"

ఎవరు సువర్ణమును ధరించుచున్నారో వారిని రాక్షసులుగాని, పిశాచములుగాని పట్టఁజాలవు. ఈ సువర్ణము దేవతల మొదలగు తేజమైయున్నది. ఈ "దాక్షాయణతేజము" నెవరు ధరింతురో వారు దేవలోకమందును, మనుష్య లోకమందును వేయేల సకల ప్రదేశములందుఁగూడ దీర్ఘాయుష్మంతులు గాఁగలరు. ఇప్పు డీసర్వతామసిక కర్మములను దూరీకరించుటకై యేసాత్వికానుష్ఠానము గాఁదగి యున్నదో యద్దానిని జేయువారు లేకున్నప్పటికి నాచేయువారలును వంచకులో ధూర్తులో, స్వార్థపరులో, బందిపోటు దొంగలో యైనప్పటికి నీ దోషము శాస్త్రము మీఁదికి రాఁజాలదు. ప్రస్తుతకాలమందుఁ గ్రియాకాండము జేయించెడి వంచకుల దృష్టాంతములను విశేషముగాఁ జూపి శాస్త్రమును ఖండించుచున్నారు. ఇది సర్వవిధముల వారి ప్రమాదమై యున్నది. ప్రపంచమందు నాస్తికులున్నప్పటికిఁగూడఁ బరమేశ్వరుని యాస్తిక్యము నష్టము గానేరదు. వాని సత్త యట్లేనిల్చియుండును. కాఁబట్టి క్రియకుఁగాని, యనుష్ఠానమునకుఁగాని, ఫలము మంచిదిగాకపోయినను, వంచకులు ప్రపంచమును లూటీజేసి మ్రింగుచున్నప్పుడును శాస్త్రములను ద్రోసివేయక యామోసగాండ్రనుబట్టి శిక్షింపవలయును. వారిని సంఘమునుండి బహిష్కరింపవలెను. మఱియు మంచి పురోహితుల నేర్పాటు జేసికొనవలెను.

ఇదియే కర్తవ్యము. ఇట్టి వంచకుల దోసము మఱిఁగియుక కాని (శాస్త్రము) పై వేయుట బుద్ధిమంతుని లక్షణముగాని మంచి యాలోచనము గాని కానేరదు.

ఇట్లే ఫలితజ్యోతిషములోని జన్మపత్రిక మున్నగువాని ఫలములు సరిగా ననుభవములోనికి రాకపోవచ్చును. దీనిచే ఫలితజ్యోతిష మసత్యముగాఁ జాలదు. ఇట్టి సిద్ధాంత మొనర్చుటయు లేనిపోని కోలాహలమునుబుట్టించి మనుష్యుల మానసములం దజ్ఞాన పరిభావము పడవేయుటయు ధార్మిక ప్రపంచమునందుమహాపాపముసుమీ. గ్రహోపగ్రహములతో జీవునకు నట్లే ధర్మమునకు నేసంబంధమున్నదో యంది యిది వఱకే చెప్పఁబడినది. దానిని విచారించిన యెడల ఫలితజ్యోతిష మందలి సత్యత బోధపడఁగలదు. ఇప్పుడు విచారణీయాంశ మేమనఁగా, గ్రహముల యాకర్షణమును, గర్మముతో నానికిఁ గల సంబంధమును జక్కఁగా నున్నప్పుడు జన్మపత్రికయందుఁ బొరపాటు రాఁగూడదుగదా. ఇఁకెందులకిప్పుడు జన్మపత్రిక యసత్య మగుచున్నదనునది. దానియందుఁ బొరపాటు బడుటకు కెన్నియో కారణములున్నవి. అవిచూపఁబడుచున్నవి. మొదటి కారణమేమన? నేఁటికాలమున జ్యోతిశ్శాస్త్ర మెఱింగిన యోగ్యులే మిక్కిలి తక్కువగా నున్నారు. సమర్థులుగాని పండితులవలన నిట్లు జన్మపత్రము వ్రాయించినమీఁదఁ బ్రమా

దముతే నైతీరును. మఱియు జన్మపత్రము శోకపత్రము గాఁగలదు. సందియ మిందెందులకు? ఇఁక జన్మపత్రిక వ్రాయు వారి మూర్ఖతాదోషము ఫలితదోషమున కంటఁగట్టఁగూడదు. ధూర్తులు వంచకులునగు కొందఱు జ్యోతిషజ్ఞానమునుమిషతో డబ్బు సంపాదించినట్లయితే యిప్పుడింతమాత్రముచే ఫలిత జ్యోతిషశాస్త్ర మసత్యము గానేరదు, చేయఁదగినపనియేమన, ఆవంచకుల నందఱిని బహిష్కరించి శాస్త్రమును యథార్థ విద్వాంసులకు హస్తగత మొనరించి వారిచే సర్వకార్యముల జేయింపవలెను. రెండవకారణమేమన, జన్మకాలమందే హోరలో నేగడియలో, నేవిగడియలో, నేలిప్తలో, నేవిలిప్తలో బాలకుఁడు భూమిపైఁ బడుచున్నాఁడో దానిని గృహస్థులు చక్కఁగా విచారించి చూడరు. కొన్ని కారణములవలన రెండు మూఁడు నిమిషములటునిటు హెచ్చుతచ్చులయినచో గ్రహముల స్థానములయందు మిక్కిలి మార్పులు గలుగుచున్నందునను, మఱియు నీ భ్రమమయమైన సమయము ననుసరించి జన్మపత్రము వ్రాయఁబడుటవలనను, జన్మపత్ర మసత్యమగుచున్నది. ఈదోషము గృహస్థులది. ఫలితజ్యోతిషముది గాదు. మూఁడు నాల్గు కారణములు తొలుతనే చెప్పఁబడినవి. ఎట్లంటిలేని (మూఁడవకారణము) జ్యోతిషశాస్త్రములోని చాలగ్రంథ

ములు లోపించి పోయినవి. మఱియు లెక్క (గణితము)గూడఁ దప్పుచున్నది. (నాల్గవకారణము) ప్రాకృతికమగు పరివర్తనము ననుసరించి గ్రహములగతిలోఁగూడఁ బరివర్తనమైనది. దీనిని జక్కఁగాఁ దెలిసికొనవలయునని యిచ్ఛ యున్నచో యోగ శక్తిసాహాయ్యమో, దృగ్గణిత సాహాయ్యమో కావలయును. ఆ రెండుశక్తులు నేఁటికాలమునందు లేవు. కాఁబట్టి ఫలితజ్యోతిష ముపై దోషమారోపింపక దానిని సంస్కరింపవలయును. ధనవంతులగువారు. వ్యర్థముగా రూపాయలను వ్యయపరచక యిట్టికార్యమునం దుపయోగింపవలెను. యంత్రాలయములు మున్నగునవి స్థాపింపవలయును. పాండిత్యగర్వగర్వితులగు వారు తమ మెదడును, శాస్త్రమును బీకిపారవేయుటయందుగా వమ్ముచేయక శాస్త్రమున కిప్పుడు పట్టిన దుర్దశలను దొలఁ గించి యా శాస్త్రము చక్కఁబడు పనియందు వినియోగింప వలెను. ఇట్లుచేసినయెడల భారతదేశభాగ్యము సుప్రసన్నము గాఁగలదు. వెండియు జన్మపత్రముగూడ శోకపత్రముగా నగు యథార్థజన్మపత్రము గాఁగలదు.

అపౌరుషేయంబగు వేదమునందలి గంభీరార్థమునెఱుఁగు టకై పూర్వోక్తప్రకారముగా నాఱువేదాంగముల తత్త్వనిర్ణయమును, దాని సమ్యక్పరిజ్ఞాన మత్యంతావశ్యకములైనవి. సందేహమిందేమి లేదు. ఈ షడంగములను జక్కఁగా గుర్తెఱుంగనియెడల వేద

పారావారమునందుఁ బ్రవేశించుట యసంభవమగును. ప్రాచీన కాలమందీ షడంగములును సమానరూపముగా నుత్తమకీర్తిని బోధింపఁబడుచుండెడివి. ఇందు మన వైదికజ్ఞానలాభము గలిగించుటయందుఁ బ్రజలు సమర్థులైయుండిరి. ఇప్పుడీ షడంగముల లోని మంచిగ్రంథములు దఱుచుగాఁ జిక్కుటయేలేదు. వీని యథావచ్ఛిక్ష వేదార్థబోధ కుపయోగపడకుండుటవలన నీ సమయమునను నిలిచియున్న వేదములుగూడ మర్మైయము లగుచున్నవి. పైనఁజెప్పఁబడిన షట్శాస్త్రములు వేదముల కంగములని చెప్పఁబడును. మఱియు వైదికములగు సప్తదర్శనశాస్త్రములు వేదమున కుపాంగములని వ్యవహరింపఁబడును. వేదాంగములమూలమున వేదబహిస్స్వరూపము, వేదములోని క్రియాశక్తి, తత్క్రియాశక్తితోఁగూడ సూక్ష్మరాజ్యసంబంధమును జూపించి వైదికజ్ఞానమును గల్గించుటయందుఁ దోడ్పాటుగాఁగలదు. మఱియు వేదోపాంగములు జిజ్ఞాసుని యంతఃరాజ్యమును బరిశుద్ధమొనర్చి వాని బుద్ధితత్వమున కున్నతి గలిగించుచు నతనికి వేదోదితమగు నాధ్యాత్మికజ్ఞానలాభము జేకూర్చును. వేదాంగములను బఠింపకుండ వేదమందుఁ బ్రవేశించుట యసంభవము.

శిక్షాశాస్త్రము, స్థూలము, నక్షరమయమునైన వేదమందలి స్థూలశక్తిని నున్నదున్నట్లుగాఁ బ్రకాశపరచెడి క్రమ

మును శైలినిజూపించి యా వేదముయొక్క యథార్థస్వరూపమును బ్రకటించుటయందుఁ బరిపూర్ణముగా సహాయమొనర్చుచున్నది.

కల్పశాస్త్రము వేదోక్తమగు క్రియాకలాపముయొక్క రహస్యమును, వైదిక కర్మకాండమునందలి సక్రమపద్ధతిని నేర్పి వైదిక క్రియాశక్తికిఁ బూర్ణత్వముచు గల్గించుచున్నది.

వ్యాకరణశాస్త్రము, వేదోక్తమగు నక్షరయోజనా యోజనాక్రమమును, యోజనాక్రమముచే నక్షరార్థనిర్ణయమును గావించి వేదములోఁబ్రవేశించుటకు ద్వారముఁ దెలుచుచున్నది.

నిరుక్తశాస్త్రము, వేదోక్తశబ్దములవలన వేదసమ్మతములగు రహస్యములను జూపి శబ్దసహాయముతో ననాదియు, ననంతము, నలౌకికమునగు భావరాజ్యములో జిజ్ఞాసుని బ్రవేశింపఁజేయుచున్నది.

ఛందశ్శాస్త్రము, సాధారణముగా వేదమయములగు బుక్కులలో నియంతర్నిహితమగు దైవీశక్తిజాడఁ గనుఁగొని దాని మూలమున దైవీకార్యములను గ్రహించుటకు శక్తిఁ జూపించి దానిని బ్రయోగించుటకు దైవీమార్గమును గన్పరచుచున్నది.

జ్యోతిషశాస్త్రము సాధకునకు జగదాధారరూపియగు కాలముయొక్క స్వరూపజ్ఞానమొనరించి కాలసేవారీతిఁ గన్పరచుచు నా వేదోక్తసాధనాదులందు సఫలీకృత మనోరథుఁడగు యోగ్యతను గల్గించుచున్నది.

ఈ కారణమునుబట్టియే వేదములోని యీ యాఱంగములు లేకుండఁబూర్ణాధికారప్రాప్తియు వేదపారావారములోఁ బ్రవేశింపఁదలఁచుటయు దురాశామాత్రములని తెలిసికొందురుగాక.

శ్లో॥ స్వస్తి ప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం
న్యాయేనమార్గేణ మహీంమహీశాః
గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభమస్తు నిత్యాం
లోకా స్సమస్తా స్సుఖినోభవంతు॥

శ్రీ చివుకుల అప్పయ్యశాస్త్రిచే రచింపఁబడిన

వేదవేదాంగచంద్రిక యను గ్రంథము

సంపూర్ణము.

శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు.

శికిందాబాదు:–శ్రీబాలాత్రిపురసుందరీ ముద్రాలయమున ముద్రితము.

శ్రీ గర్గ భాగవతము

(మహాకవిశిరోమణి చివుకుల అప్పయ్యశాస్త్రి విరచితము.)

శ్రీకృష్ణుని గురువగు శ్రీగర్గాచార్యులవారిచే సంస్కృతమునందు రచింపబడిన గర్గసంహిత కిది యాంధ్రీకరణము. ఇందు శ్రీభాగవత, శ్రీదేవీభాగవత, బ్రహ్మ, బ్రహ్మాండ, బ్రహ్మవైవర్తాది పురాణము లందులేని యనేక మనోహరకథలు గలవు. ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్, భారతి, త్రిలింగ, హిందూ బాంధవి, గోలకొండ, మొదలగు ఆంధ్రపత్రికలును, పండిత కవిచంద్రులును ప్రశంసించియున్నారు. నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు, వంగోలుతాలూకాబోర్డులవారు గ్రంథాలయముల నిమిత్తము యంగీకరించి గ్రహించియున్నవారు. ప్రతిమనుజుడును జదువం దగిన గ్రంథరత్నము. క్రొత్తది. ఇందు పారాయణయోగ్య మగు శ్రీకృష్ణదండకము గలదు. మద్రాస్ టెక్స్టుబుక్కు-కమిటీచే అంగీకరింపబడినది.

దాదాపు ౬౦౦ పేజీలు గ్లేజు, రాయల్. వెల 3-0-0

కవిపండితుల యభిప్రాయములు.

విద్వత్కవిచంద్రులగు బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని చెళ్లపిళ్ళ వేంకటశాస్త్రులవారు. కడియము 8-11-26

ప్రాచీనకవుల శైలిగలిగి నిర్దుష్టమై మనోజ్ఞముగా నున్న యది... సర్వదా భగవంతుడు మీకిట్టి మహోత్కృష్ట గ్రంథ రచనకుం బ్రోత్సాహకుండై యశోభివృద్ధి కరుడగుగాక.

కాశ్యపస్మృతి శ్రీగీతాత్పర్య విరచితులును
రామాయణసార బ్రహ్మాండపురాణాద్యనేక గ్రంథకర్తలునగు
బ్రహ్మశ్రీ జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారు.

మహాకవిశిరోమణీ!   కడప 7-11-1926

మీరు పంపిన శ్రీమద్భాగవతము చేరినది. దానింగాంచి మిగుల సంతోషించితిని. పద్యములనెల్ల మనోబంధురవృత్తులం బఠించితిని. శ్రీకృష్ణదివ్యచరిత్రామృతమును గ్రోలి పరమానంద భరితస్వాంతుండ నైతిని.... మీ యాంధ్రకవిత్వము గంగాప్రవాహమువలె మనోజ్ఞముగ నున్నది. శైలి సులభతరమై సర్వజన సుబోధకముగా నున్నది. పద్యములు సకలజన హృద్యములై యింపారుచున్నవి. ఏవిధమునం జూచినను మీ కవిత్వము ప్రాచీనమహాకవుల కవిత్వమువలెనే పవిత్రమై మనోహరమై నిర్మలమై సొంపుగ దగియున్నది. ఈకాలమున నిట్టి సద్గ్రంథముల నొసగు పురాణముల వ్రాయువా రరుదుగ నున్నవారు. పరమభక్తిం బాటించి యీమహోత్తర పురాణగాథలం దెనిఁగించి యుత్తమ శ్లోకులైతిరి... పరిశీలించిచూడ మీరు ప్రాచీనకవుల పఙ్క్తిలో ప్రామఁదగినవారని త్రికరణశుద్ధిగా వచించుచున్నవాఁడను. శ్రీకృష్ణపరమాత్మకృతిం దెనిఁగించి పరమేశ్వరాంకిత మొనర్చి మీ జన్మమును సార్థకముగఁ జేసికొంటిరి. మిమ్ముల నుదాహరణముగాఁ గొని కవులిట్టి సద్గ్రంథముల విరచింతురుగాక. ఈ పురాణరత్నము మీ యశస్సును దశదిశలనింపి తెలుఁగు భాషను విఖ్యాతిఁ గూర్చి తానలరుచు మిమ్ముల నలరింపఁ

జేయునుగాక. భగవంతుఁడు శ్రీకృష్ణపరమాత్మ కరుణానీరధి మీ కాయురారోగ్యములఁ బ్రసాదించి యిట్టి గ్రంథరత్నముల నింకను జేయు బుద్ధిఁబుట్టించి మిమ్ముఁగాపాడుఁగాకయని సాంద్ర భక్తిని శ్రీపరాత్పరుం బ్రార్థించుచున్నవాఁడను. కవిలోకము మీకు "మహాకవిశిరోమణి" యను బిరుదము నొసంగి గౌరవించుగాక.

ఈబిరుదము జనగాం పౌరపండిత మహాసభలోఁ గూడ దృఢపఱుపఁబడి యొసంగఁబడినది.

అష్టావధాని అల్లాడి జగన్నాథశాస్త్రి బి. ఎ. ఎల్. టి.
రాజాస్ హైస్కూల్ హెడ్ మాస్టర్ వేంకటగిరిటౌన్.

1. శ్రీమాతయు సురనేతయు । కామేశ్వరి యంబయిష్ట కామములిడుతన్
శ్రీమచ్చివుకుల కులాబ్ధి । సోమున కప్పయ్యశాస్త్రి శుభనామునకున్ ॥

2. సమ్మతి నంబ సద్గోనుత సారకవిత్వ ఘనత్వ సంపదా
ఢ్యమును తమ్మురన్ జివుకు లాబ్ధి భవాప్పయ పూర్ణచంద్ర భా
గ్యమ్మును నాంధ్రవాక్ప్రియత మాభరణమ్మును గర్గసంహితా
ఖ్యమ్మగు గర్గభాగవత మారవి తారయశమ్ము శమ్మిడన్.

3. వినుమా శుకవిజ్ఞానం । బునచో తనభాగవతము ముదమిడుచుండన్
వినుమీ శుకవిజ్ఞానం । బున నూతనభాగవతము ముదమిడుఁగాదే॥

4. ఆర్యా! మీదగు గోపికావిరహ రాధాకృష్ణ వైవాహ మా
ధుర్యంబున్ ఖలదైత్యనాశచయ ప్రద్యుమ్నాఖిలాశా జయ
క్రౌర్యంబున్ బ్రతిఖండ మిత్తునిభమై రాజిల్ల శృంగార స
ద్వీర్యంబుల్స్మరియింపఁ జేయవె బుధుల్వేగ నప్పయ్యనన్!

5. భాగవత కవినాథ! మీపాదములకు । నబ్ధిరాజునకిడెదు నర్ఘ్యంబుమాడ్కి—
బద్యపంచకమిదె భక్తి వ్రాసిపంపి । నాఁడ సన్మిత్రమగు జగన్నాథశాస్త్రి॥